



RELIGION I DANMARK 2009

EN E-ÅRBOG FRA CENTER FOR SAMTIDSRELIGION



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

ISBN 978-87-989671-7-0



RELIGION I DANMARK 2009: EN E-ÅRBOG

INDHOLDSFORTEGNELSE

DANMARKSKORT OVER GODKENDTE/ANERKENDTE TROSSAMFUND.....	5
1. INTRODUKTION.....	6
2. ARTIKLER.....	12
2.1. FOLKEKIRKEN I TAL.....	12
2.2. MIGRANTMENIGHEDER I DANMARK.....	15
2.3. DE GODKENDTE MUSLIMSKE TROSSAMFUND - OG DE ANDRE	18
2.4. ANERKENDTE OG GODKENDTE TROSSAMFUND I DANMARK.....	22
2.5. NÅR MEDIERNE ÆNDRER RELIGIONEN: KIRKEKRITIK OG SPIRITUALISME	26
2.6. "DU ER HVAD DU SØGER"	30
2.7. DANSKE TROSSAMFUND PÅ INTERNETTET	33
3. STATISTIK.....	38
3.1. STATISTIK OM FOLKEKIRKEN.....	38
3.2. STATISTIK OM GODKENDTE TROSSAMFUND	40



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

3.2.A. KRISTNE OG KRISTENDOMS-INSPIREREDE TROSSAMFUND OG MENIGHEDER I ØVRIGT	47
3.2.A.1. KRISTNE GRUPPER: TABEL OVER MEDLEMSANTAL 1999 OG 2008 SAMT AKTIVITETER ...	49
3.2.A.2. KRISTNE GRUPPER: EN GENNEMGANG AF DE ENKELTE GRUPPER	54
3.2.B. ISLAMISKE OG ISLAM-INSPIREREDE MENIGHEDER I DANMARK: EN STATISTISK OVERSIGT OVER MOSKEER OG MEDLEMMER	78
3.2.B.1. ISLAMISKE OG ISLAM-INSPIREREDE MENIGHEDER I DANMARK: EN UDDYBNING AF DEN STATISTISKE OVERSIGT OVER MOSKEER OG MEDLEMMER	83
3.2.B.2. ISLAMISKE OG ISLAM-INSPIREREDE MENIGHEDER	86
3.2.C. JØDISKE TROSSAMFUND OG MENIGHEDER	94
3.2.D. BUDDHISTISKE TROSSAMFUND OG MENIGHEDER	97
3.2.D.1. SAMLEDE TAL BUDDHISTISKE MENIGHEDER	97
3.2.D.2. KOMMENTARER	98
3.2.E. HINDUISTISKE OG HINDUISTISK INSPIREREDE MENIGHEDER	102
3.2.F. ØVRIGE MENIGHEDER	108
4. BILLEDSEKTION	114
4.1. KRISTNE	114
4.2. MUSLIMSKE	118
4.3. BUDDHISTISKE	122
4.4. HINDUISTISKE	127



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

DANMARKSKORT OVER GODKENDTE/ANERKENDTE TROSSAMFUND

via link til hjemmesiden <http://www.teo.au.dk/csr/rel-aarbog09/rel-kortdk>



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

1. INTRODUKTION

Af Marie Vejrup Nielsen, adjunkt, ph.d.; Jørn Borup, centerleder, lektor, ph.d. i Religionsvidenskab; og Lene Kühle, lektor, ph.d. i Religionsvidenskab

Danskerne er meget interesserede i religion. Det er tydeligt ud fra mængden af artikler, debatter, tv-programmer og websider som handler om religion. Om danskerne så også er meget religiøse er en helt anden diskussion, men religion er i dag tydeligvis langt synligere i det offentlige rum end for år tilbage. Men hvad ligger der i denne synliggørelse af religion? Et sted hvor religion er meget synlig er på nettet. Når danskerne i dag skal have viden om religion, starter de sandsynligvis med at søge på Google. Ph.d.-studerende [Henrik Reintoft Christensen og adjunkt Marie Vejrup Nielsen](#) har undersøgt danskernes interesse for religion netop gennem søgeord på Google. Når danskerne søger på dåb, søger man også ofte på mad, indbydelser og gaver, og når der søges på Folkekirke søger man også på udmeldelse. Henrik Reintoft Christensen og Marie Vejrup Nielsen foreslår på det grundlag, at man kan benytte GoogleTrends til at spå om religion fremover. Den voldsomme vækst i søgninger på Folkekirken sammen med ord som udmeldelse passede i hvert fald på en reel stigning af antallet af udmeldinger fra Folkekirken.

Men på hvilke måder er religionerne selv synlige på internettet? Finder man, hvad man leder efter, når man søger information om en konkret religion på nettet? I forhold til de godkendte trossamfund leverer nettet kun i et vist omfang varen, hævder Ph.d.-studerende [Peter Fischer-Nielsen](#). Det er ikke alle godkendte trossamfund, der har hjemmesider og de der har, udnytter langt fra de muligheder, som nettet giver. Få er gået udover web 1.0's muligheder for information og invitation til web 2.0's muligheder for involvering. Peter Fischer-Nielsen mener, at mange religiøse organisationer er bange for at miste kontrollen over budskaberne på hjemmesiden, hvis de tillader for meget brugerinvolvering. Men alene det at være til stede på internettet betyder et kontroltab. Googler man "Jehovas Vidner", er det således karakteristisk, at man først kommer ind på siden fra Wikipedia. Efter Jehovas Vidners officielle hjemmesider er der sider fra bl.a. Støttegruppen for tidligere Jehovas Vidner, Landsforeningen af Bøsser og Lesbiske og Kristeligt Dagblad. At være på nettet med en informativ hjemmeside betyder ikke, at man kontrollerer informationerne.

Professor [Stig Hjarvard](#) beskriver medialiseringen af religion. Medialisering betyder, at medierne har udviklet sig til en selvstændig institution, som styres af sin egen logik. Medialiseringen af religion betyder, at folk ikke længere blot modtager deres religiøse viden fra kirken, søndagsskolen eller religiøse blade, men at formidlingen af religion i høj grad sker gennem medierne og på mediernes præmisser. Medialiseringen betyder, at religion kan forandre sig, fordi religiøse autoriteters udfordres af mediernes formidling af viden om religion. Stig Hjarvard nævner som eksempel på dette en undersøgelse foretaget af Zapera i 2006, hvori 31,5 % af de adspurgte var tilbøjelige til at tillægge fortolkningen af kristendommen som fremføres i Dan Browns *De Vinci Mysteriet* vægt, selvom stort set ingen forskere eller præster vil tillægge en sådan litterær konstruktion videnskabelig værdi overhovedet.

Migrantmenigheder i vækst – Folkekirken i tilbagegang

Religion på nettet er en måde, religion er synlig på, men religion i Danmark er også blevet mere synlig på en anden måde. Siden 1999 er antallet af godkendte trossamfund vokset fra 62 til 104 [1] med samlet set 6-700 menigheder. Det er migranterne, kristne og muslimer, der står for den mest mærkbare stigning i antallet af trossamfund i Danmark. Mens kristne menigheder af forskellig observans traditionelt har udgjort majoriteten af trossamfund, er det grupperne med medlemmer af anden etnisk oprindelse, der mest markant har vokset i antal. Sekretariatschef [Jørgen Skov Sørensen](#) præsenterer resultaterne fra en undersøgelse, som Det Mellemkirkelige Råd har lavet i samarbejde med Kirkernes Integrationstjeneste. Undersøgelsen dokumenterer en vækst på op mod 40 % blandt kristne migrantmenigheder (www.migrantmenigheder.dk)



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

og samme tendens kan man se i nærværende undersøgelse. Det er sandsynligvis også væksten blandt immigranter, der ligger bag katolikernes fremgang i medlemsantal på 10 %. Antallet af muslimske trossamfund er de sidste ti år fordoblet, og inkluderer man muslimske grupper uden status som trossamfund, er antallet fire-doblet. Blandt buddhister og hinduer er billedet det samme. Mange etnisk danske grupper med interesse i yoga, meditation og østens spiritualitet blev dannet i 1980'erne og 1990'erne, og det meget løst definerede medlemstal synes nogenlunde stabilt blandt disse mange, små grupper. Til gengæld har indvandring fra Indien, Sri Lanka, og Thailand betydet, at den etnisk asiatiske religiøsitet langt overstiger den etnisk danske Østen-inspirerede spiritualitet, hvis man måler i antal medlemmer. Tager man også grupperne uden status som trossamfund med, er forholdet til disse op mod 80-20 i procent, i de etnisk asiatiske gruppers favør.

Som Det Danske Pluralismeprojekt tidligere dokumenterede, er Danmark på sin vis blevet multireligiøst. Det skyldes nye forgreninger af kristne grupper fra det "hjemlige miljø". Men forandringen i både antal og udtryk er mest markant fordi, der er kommet flere hertil udefra. Denne vækst i udviklingen udefra kan sættes i forhold til udvikling i medlemstal i det største trossamfund i Danmark, den evangelisk-lutherske kirke. Lektor [Peter Lodberg](#) ser i sin artikel i denne udgivelse nærmere på Folkekirkens tal. Folkekirken har inden for de sidste 10 år mistet godt 1 % af sine medlemmer, ikke så meget fordi folk melder sig ud, men primært fordi, at 'kun' 73 % af børn der bliver døbt, mens omkring 90 % af de afdøde var medlemmer af Folkekirken. Man kan derfor sige, at medlemsfaldet snarere skyldes, at folk ikke vælger Folkekirken *til* for deres børn, end at de vælger den *fra*. Medlemstallet i Folkekirken er i perioden 1999-2009 faldet med 47.736 personer, men medlemsfaldet skyldes ikke indvandrere og efterkommere. Faktisk stiger antallet af medlemmer af Folkekirken, som er indvandrere eller efterkommere, fra 33.179 i 1999 til 39.105 i 2009. Stigningen er størst for indvandrere og efterkommere fra vestlige lande (fra 30.689 i 1999 til 35.209 i 2009), men antallet af folkekirkelige medlemmer fra ikke-vestlige lande er steget fra 2490 i 1999 til 3896 i 2009. Selvom indvandrere og efterkommere altså bidrager til Folkekirkens samlede medlemstal, vil flertallet af indvandrere og efterkommere, også selvom de er kristne, ikke være medlemmer af Folkekirken. Det er netop dette, der er pointen i artiklen af Jørgen Skov Sørensen, sekretariatschef for det Mellemkirkelige Råd. På grundlag af en større kortlægning beskriver han fænomenet 'migrantmenigheder', det vil sige menigheder af "mindst 10 personer der jævnligt mødes og fejrer kristen gudstjeneste/messe på et andet sprog end dansk ved en præst eller leder, der ikke er etnisk dansk"

Antallet af migrantmenigheder er i løbet af de sidste 4 ½ år steget eksplosivt fra ca. 145 i 2004 til ca. 212 i 2008. Væksten i migrantmenigheder, hvor af mange enten tilslutter sig et godkendt trossamfund eller selv ansøger om godkendelse, er en vigtig udvikling der peger på fortsat forandring af organiseret religion i Danmark. Også blandt de muslimske grupper ses en stigning i antallet af godkendte trossamfund. Lektor [Lene Kühle](#) beskriver i sin artikel i årbogen, hvordan antallet af godkendte muslimske menigheder er firedoblet inden for de sidste ti år, således at ca. halvdelen af danske moskeer i dag er godkendte muslimske menigheder. Modsat de kristne menigheder, som i høj grad benytter godkendelsen som en mulighed for at opnå status som fradragsberettiget i forhold til ligningslovens § 8A og § 12, så benytter kun få af de muslimske menigheder de økonomiske fordele forbundet med anerkendelsen. Så selvom de muslimske trossamfund gennem godkendelse kan siges at have trådt et skridt hen i retningen af positionen som etableret religiøs minoritet på linje med frikirkerne og det Mosaiske Trossamfund, så mangler der endnu et par skridt.

Mange religiøse grupper i Danmark opfatter etableringsfasen som besværlig og ofte bureaukratisk. Det er besværligt at finde lokaler, og det kræver nogen tid for at kunne fungere stabilt som en organisation. Stigning i antallet af godkendte trossamfund, såvel kristne migrantmenigheder som muslimske, buddhistiske og hinduistiske menigheder, siger derfor også noget om integrationsprocessen. Mange vælger at ansøge om status som trossamfund for at få blåstempling som "rigtig dansk" religiøs gruppe på lige fod med andre, godkendt af den danske stat, og genkendelig og på papiret accepteret i det offentlige rum. At få forkyndervisum til den religiøse specialist – præsten, imamen, munken – kan dog også være et mål i sig selv i opnåelsen af status som trossamfund. Megen praksis og identitet vil i en eller anden forstand være forbundet med en sådan, og ligesom etableringen af en etnisk afgrænset kirke, moske eller tempel, kan også



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

institutionaliseringen af en fastansat religiøs specialist ("forkynder") kunne opleves som symbol på etableringen af religionen i dansk kontekst. At flere af disse har søgt og fået status som trossamfund er tegn på, at de er blevet "danske". Det er ikke et krav for religiøse grupper i Danmark, at de ansøger om at blive godkendt. Når en religiøs gruppe bliver et godkendt trossamfund betyder det, at blive en del af det offentlige rum. Stigningen af antallet af godkendte trossamfund betyder således, at flere trossamfund er blevet offentlige. Man kan også sige, at de religiøse minoriteter er blevet mere synlige.

Men hvad betyder det egentlig at være et godkendt trossamfund, og hvad er et anerkendt trossamfund? Ph.d.-studerende [René Dybdal Pedersen](#) præsenterer i sin artikel, hvad man bør vide om de juridiske forhold, der gør sig gældende for de godkendte/anerkendte trossamfund. Kirkeministeriet har fremført, at de ikke mener, at man bør skelne mellem de anerkendte og de godkendte trossamfund og vi har valgt at følge dette, således at både de anerkendte og de godkendte trossamfund benævnes som 'godkendte'.

Tal om religion

Hvor uigennemskuelige de end måtte være, er tal dog altid interessante for forskerne. Men af samme grund må de ikke stå alene. De må sættes ind i en sammenhæng, og en sådan tilbyder vi her i årbogen *Religion i Danmark 2009* på to måder. For det første via de korte kommentarer, der er knyttet til hver af de hovedgrupperinger vi har samlet trossamfundene i. For det andet gennem fem korte artikler fra eksperter inden for forskellige områder, der allerede er blevet nævnt.

Men hvad ved vi egentlig om religionen i Danmark i dag? Hvordan ser virkeligheden ud bag de mange udsagn om religiøse gruppers vækst eller tilbagegang? Hvilke trossamfund findes der inden for Danmarks riges grænser, og hvordan udvikler de sig? Hvem bliver der flere af og hvem bliver der færre af? Hvor holder de til, hvordan praktiserer de deres religion? Disse spørgsmål spiller både ind på de store spørgsmål om samfundets udvikling, sådan som de stilles af politikere og i medierne. Men de har også stor betydning for forskernes mulighed for at bidrage til forståelsen af, hvordan religion ser ud i samtidens Danmark i. I nogle lande findes der vældig gode oplysninger om organiseringen af religion, i andre lande ved man mindre. Danmark hører klart til den sidste kategori, og det gør det vanskeligt at afprøve eksisterende teorier om religion i samtiden, men også at bringe forskningen videre med teoretiske nybrud: Følger udviklingen i Danmark fx den udvikling, der er dokumenteret i USA, at kristne kirker i højere grad etableres som lokale uafhængige kirker uden tilknytning til en større landsdækkende organisation (*denomination*)? Og vil migrantreligioner over tid tilpasse deres aktiviteter og organisation så de kommer til at ligne de 'gamle' trossamfund? Så hvis alle amerikanske religiøse samfund skal have et suppekøkken og en årlig barbecue, hvad hører da med til at være en religion i Danmark?

Statistik om religion er et bidrag til at belyse alle de spørgsmål, der presser sig på. Vi har kort og godt brug for tal til at dokumentere og underbygge eller afkræfte teorier såvel som myter og påstande om, hvordan religionen ser ud i Danmark i dag.

Folkekirken er langt den største religiøse organisation i Danmark. Da der imidlertid offentliggøres grundlæggende statistik om Folkekirken hvert kvartal, har vi valgt kun på et enkelt punkt at indsamle selvstændige tal om denne, nemlig i forhold til medlemstallet blandt indvandrere og efterkommere. Det betyder langt fra, at man ikke kunne indsamle yderligere statistik om dette store område. Der offentliggøres således hverken tal for kirkegang, nadvergæster eller særskilt statistik om de 40 valgmenigheder, der eksisterer inden for Folkekirken.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Sådan har vi gjort

Vi har i årbogen *Religion i Danmark 2009* valgt at fokusere på tal, som ellers er vanskeligt tilgængelige, nemlig opdateringer af oplysninger om godkendte og anerkendte trossamfund i Danmark 2009. Disse oplysninger blev i perioden 1984- 2001 offentliggjort i *Kirkestatistikken*, men ophørte med at være en del af Danmarks Statistiks data i 2001, og dermed forsvandt en vigtig kilde til forståelsen af, hvordan udviklingen af religion i Danmark ser ud. Uden disse tal kan man ikke se, om der bliver færre eller flere kristne, muslimer, buddhister eller medlemmer af mere specifikke grupper som FornSidr. Det er nødvendigt at samle tal, der dækker en lang årrække for at kunne sige noget generelt om tendenser i bredere perspektiv. Denne webpublikation ønsker at bidrage netop til dette med etableringen af nødvendige, regelmæssigt opdaterede tal.

Årbogen har begrænset sig til at se på godkendte/anerkendte trossamfund af to årsager. For det første fordi vi dermed har mulighed for at sammenligne tallene fra tidligere statistik på disse grupper med de nye tal fra årbogen. Men også fordi disse, pga. den tilknytning de har til den danske stat gennem godkendelsen, burde være relativt nemme at komme i kontakt med og villige til at levere de oplysninger, vi efterspørger. Dette betyder naturligvis, at tallene i denne årbog ikke beskriver alle religiøse grupperinger i Danmark. Men som det fremgår af listen over godkendte/anerkendte trossamfund er der tale om en signifikant mængde af forskellige religiøse grupperinger. Af de 325 kirker organiseret i Frikirkenet er over 80 % godkendte trossamfund (ca. 270) (se www.frikirkenet.dk). For muslimernes vedkommende udgør de godkendte trossamfund knap halvdelen af moskeerne, mens kun en sjettedel af de buddhistiske grupper har status som godkendt trossamfund. Nogle kan ikke opnå denne status, andre har slet ikke ambitionerne om det, men uanset motiver og baggrunde giver overblikket over de godkendte trossamfund dog et vist grundlag for at sige noget generelt om religiøse organisationer i Danmark i dag.

Vi har været interesseret i at indsamle ret konkrete oplysninger om de religiøse trossamfund, så vi har kunnet sammenligne dels grupperne imellem, dels med Danmarks Statistiks tidligere data. Vi har først og fremmest spurgt til medlemstal for at få et bud på omfanget af personer, der er relateret til grupperne. Antal bygninger (kirker, templer, moskeer og centre) siger både noget om gruppernes grad af institutionalisering og økonomisk formåen, men er også udtryk for den geografiske spredning. Mange befinder sig i hovedstadsområdet og i de større byer, men også provinsen bidrager til det religiøse landskab. Antal religiøse specialister (præster, imamer, munke) er ikke nødvendigvis udtryk for gruppernes størrelse, men siger alligevel noget om den vægt, der lægges på at have sådanne, og ikke mindst om mulighederne for at have dem. Især migrantmenigheder kan have interesse i at have religiøse ledere tilknyttet fra deres hjemland, men der kan også være problemer med at få sådanne ledere til Danmark. Den religiøse praksis har vi spurgt ind til ved at få estimerede tal for deltagere til ugentlige ceremonier/gudstjenester og årets vigtigste højtider, til religionernes vigtigste overgangsritualer, herunder begravelser/kremationer. Vi har pr telefon og/eller e-mail kontakttet (ofte gentagne gange) de formodede kontaktpersoner i alle de enkelte grupper for at få deres egne bud på tallene. Hvis trossamfundet opgiver de relevante oplysninger på en hjemmeside, har vi benyttet disse. I de tilfælde hvor det ikke er lykkedes os at få aktuelle tal fra trossamfundet og oplysningerne ikke kan findes på en hjemmeside har vi, i videst muligt omfang inddraget oplysninger andetsteds fra. Det gælder især for de muslimske trossamfund, hvor data i mange tilfælde stammer fra Lene Kühle projekt *Moskeer i Danmark*, hvor oplysninger er indsamlet i 2004/5. For nogle af migrantkirkerne stammer oplysningerne fra Birthe Munck-Fairwood *Andre Stemmer* fra 2004, samt fra Kirkernes Integrations Tjeneste (www.kit-danmark.dk).

Indsamling af data og analyse af disse har givet nogle interessante indblik i vanskelighederne ved at samle tallene. En række trossamfund er nedlagt. Det drejer sig fx om Kulturforeningen for folk fra Irak, København NV, Sikhfoundation i København og The Brethren i Hellerup. Mange havde siden sidste registrering skiftet navn eller adresse: Nazarærens Kirke er blevet til det mere mundrette Greve Frikirke, men har beholdt



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

tilknytning til Church of the Nazarene, mens Aars Frikirke efter i en årrække at have været tilknyttet den internationale Vineyard bevægelse, nu atter står som en selvstændig frikirke. Nogle kirker er blevet slået sammen. Det drejer sig bl.a. om Guds Menighed i Højbjerg, som gennem en sammenslutning med Saronkirken, en menighed inden for Det Danske Missionsforbund er blevet til Saralystkirken, selvom man vedbliver med at have relationer til det internationale *Church of God*. Ligeledes har Kristent Fællesskab i Nordsjælland valgt at afbryde samarbejdet med Kristent Fællesskab i København og indtræde i pinsekirken under navnet Frikirken Hillerød. Der er også eksempler på menigheder, hvor uenigheder truer med at sprænge menigheden. Det gælder på en særlig dramatisk måde for sikh-templet Gurdwara Siri Guru Singh Sabha, hvor interne uenigheder har ledt til masseslagsmål og en verserende retssag.[2]

Vi har kontaktet alle de godkendte trossamfund, som Familiestyrelsen nævner på sin hjemmeside. Det er lykkedes os at finde kontaktoplysninger på stort set alle, men enkelte bl.a. Sathya Say Baba og Yeshuat Tsion, Den Messianske Synagoge i Danmark har afvist at medvirke. Andre har ikke besvaret vores henvendelser enten fordi de ikke kunne afsætte tid til det eller måske, for enkelte andre, fordi de var mistroiske overfor projektet. Tallene der opgives er de tal, som menighederne har opgivet til os. I enkelte tilfælde har vi modtaget et tal, som ikke syntes troværdige og vi har i disse tilfælde diskuteret trossamfundets medlemsforståelse og prøvet at opnå et mere realistisk tal. Men det er naturligvis indlysende, at der forstås noget forskelligt ved medlem i de forskellige trossamfund. Nogle kristne kirker, fx Bibel- og Missionscenteret i Thisted regner kun døbte voksne for medlemmer, mens fx den russisk ortodokse kirke, Alexander Newsky kirken i Danmark regner alle med en ortodoks baggrund som (potentielle) medlemmer. Andre trossamfund har flere typer af medlemmer, fx har Brahma Kumaris Verdensuniversitet 22 kernemedlemmer og 924 medlemmer af støtteforeningen. Hvilke af disse tal sammenlignes bedst med medlemstallet i Bibel- og Missionscenteret i Thisted eller den ortodokse kirkes medlemsangivelser? Først og fremmest var det dog oplysende at få konstateret, hvor lidt styr på tallene, mange af grupperne har, og hvor beskeden interesse mange synes at have heri. Har man én gang opnået officiel status som anerkendt eller godkendt trossamfund, er der ikke kontrol af oplysninger, der både kan være forældede, forkerte eller helt tilfældige. Der er med andre ord udbredt "rod i religionen", statistisk set, om end der er en klar tendens til at kristne grupper med relation til større kirkesamfund har mere kontrol med tallene. Det er på den anden side helt velkendt for religionsforskeren. Medlemsbegrebet er ofte løst og u håndterbart; nogle tæller individer andre familier, nogle tæller betalende, andre antal deltagere, mange tæller slet ikke – for en del er det nemlig slet ikke relevant.

Projektet, vi præsenterer her, er i tråd med den interesse, der har ligget bag udgivelsen af "Tørre tal om troen" redigeret af Margit Warburg og Brian Jacobsen ([Forlaget Univers 2007](#)). I introduktionen til denne lægger Margit Warburg netop vægt på nødvendigheden af at have tal som modvægt til løse påstande om, hvordan religionen udvikler sig, for eksempel i forhold til billedet af udviklingen i muslimske grupper i Danmark. Inden da havde Tim Jensen foretaget en kortlægning i sin [Religionsguide](#) (bogudgave 1994, 1999). Også Pluralismeprojektet ønskede at give et konkret billede af det religiøse landskab i Danmark ved at gennemføre et detaljeret studie af religiøse grupper først i et begrænset område (Århus) og senere på landsplan.

Samtidig er årbogen her et nyt tiltag. For det første, fordi den som årbog netop ønsker at bidrage med opdateringer af disse tal fra år til år, og det andet, fordi den som webpublikation har et format, der kan tilbyde mere, end hvad traditionelle udgivelser kan. Dette gælder løbende opdateringer af materialet, fleksibel adgang til materialet, samt et [Danmarkskort over godkendte/anerkendte trossamfund](#), ud fra hvilket, man kan danne sig et indtryk af religionernes placering i det danske landskab. Med andre ord, årbogen *Religion i Danmark 2009* er en ressource for alle, der vil vide mere om, hvordan religion ser ud i Danmark i dag, hvad enten det er i mediesammenhænge, undervisning eller forskning.

Religion i Danmark i 2009 er udarbejdet af forskere tilknyttet [Center for SamtidsReligion](#) ved det Teologiske Fakultet, Aarhus Universitet. Indsamlingen af data har været ledet af Lene Kühle og udført af medarbejdere på centeret i samarbejde med studentermedhjælpere Marc Andersen, Rikke Tranberg Madsen og Sara Jul



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Jacobsen. Center for SamtidsReligion er et tværfagligt samarbejde med fokus på studiet af religion i Danmark i dag, se mere om centeret på hjemmesiden.

[1] Tallet opstår ved en sammentælling af de godkendte trossamfund på Familiestyrelsens hjemmeside. Tallet angår trossamfundene, som altså hver kan have en lang række menigheder under sig. I tallet er der fratrukket de trossamfund, der er nedlagt og de trossamfund, der nu er en menighed under et andet trossamfund er heller ikke medregnet.

[2] Se evt. <http://www.kristeligt-dagblad.dk/artikel/277094:Kirke---tro--Sikh-opgoer-om-menighedshus>



2. ARTIKLER

2.1. FOLKEKIRKEN I TAL

Folkekirken har siden 1999 mistet cirka 1% af sine medlemmer. Samtidig er andelen af danskere, der er medlem af folkekirken faldet fra 85,4% til 81,5% af befolkningen. Ændringerne skyldes især, at indvandrere ikke bliver medlem af folkekirken, og at hovedparten af døde er medlem af folkekirken.

Af Peter Lodberg, lektor, ph.d. i Systematisk Teologi, bestyrelsesmedlem i CSR

Man bliver medlem af folkekirken ved dåb

Danmarks Statistik har på grundlag af Det centrale Personregister CPR opgjort antallet af medlemmer af folkekirken d. 1. januar 2009 til 4.492.121 personer. Antallet af medlemmer udgør 81,5 % af indbyggerne i Danmark.

Ti år tidligere – 1999 – viste opgørelsen fra Danmarks Statistik, at antallet af medlemmer af folkekirken d. 1. januar 1999 løb op i 4.539.857 personer. Det udgjorde 85,4 % af indbyggerne i Danmark. Tilbagegangen i antallet af medlemmer af folkekirken fra 1999 til 2009 er således på 47.736 personer, dvs. 1,04%. I perioden fra 1999 – 2009 er folkekirkemedlemmernes andel af indbyggerne i Danmark faldet fra 85,4% til 81,5%.

Helsingør er størst og næstmindst på Sjælland

De fleste folkekirkemedlemmer bor i Helsingør Stift. Her er 718.158 personer medlemmer af folkekirken pr. 1. januar 2009. Men det er samtidig det stift, hvor der er flest indbyggere, nemlig 952.398 personer. Det giver den næstlaveste medlemsprocent i forhold til antallet af indbyggere, hvis man sammenligner medlemsprocenten i samtlige 10 stifter. Medlemsprocenten i Helsingør Stift er således på 75,4%. Den laveste medlemsprocent har Københavns Stift med 65,0%. Her er der 709.887 indbyggere, hvoraf 461.486 personer er medlem af folkekirken.

Det mindste stift i Danmark er Lollands-Falsters Stift. Her bor 110.968 indbyggere, og 94.984 personer er medlem af folkekirken. Det giver en medlemsprocent på 85,6%, hvilket er den højeste medlemsprocent i stifterne øst for Storebælt. Den næsthøjeste medlemsprocent øst for Storebælt har Roskilde Stift. Her bor 710.284 indbyggere, og af dem er 597.148 personer medlem af folkekirken, hvilket giver en medlemsprocent på 84,1%.

Århus er størst og mindst i Jylland

I Jylland er Århus Stift det område, der kommer nærmest på landsgennemsnittet. Her er der 784.045 indbyggere, hvoraf 654.357 personer er medlem af folkekirken, hvilket giver en medlemsprocent på 83,5%. Århus Stift er samtidig det stift i Danmark, der har det næststørste antal indbyggere og medlemmer af folkekirken – kun overgået af Helsingør Stift. Det er samtidig det stift i Jylland, der har den laveste medlemsprocent.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Den højeste medlemsprocent i ikke bare Jylland, men i hele Danmark finder man i Viborg Stift. Her er 89,5% af 414.537 indbyggere medlem af folkekirken, dvs. 370.856 personer. Ribe Stift følger lige efter med 321.566 medlemmer af folkekirken i et område, hvor der bor 360.864 personer. Det giver en medlemsprocent i Ribe Stift på 89,1%. Aalborg Stift har en medlemsprocent på 88,4%. Her er 457.919 personer medlem af folkekirken ud af 518.271 indbyggere. Også Haderslev Stift ligger over landsgennemsnittet, når det gælder medlemsprocenten. Den er på 86,3% i et område, hvor der er 401.907 medlemmer af folkekirken ud af en befolkning på 465.851 indbyggere. Fyens Stift ligger også over medlemsprocenten på landsplan. I Fyens Stift er medlemsprocenten på 85,0% i et område, hvor der er 411.840 medlemmer af folkekirken ud af en befolkning på 484.346 indbyggere.

Stor forskel mellem Øst – og Vestdanmark

Folkekirkens medlemsprocent er således lavest i de to stifter – Helsingør og Århus – hvor der er flest indbyggere. Der er forskel på stifterne øst og vest for Storebælt. Vest for Storebælt er 87% af indbyggerne medlem af folkekirken. Øst for Storebælt er 75% af indbyggerne medlem af folkekirken.

Danmarks Statistik har opgjort, at der i 2008 var 6.343 personer over 1 år, der meldte sig ind i folkekirken, mens 9.742 personer meldte sig ud af folkekirken, dvs. at der netto var 3.399 udmeldelser. I 1999 var der ifl. Danmarks Statistik ca. 6.400 indmeldelser og ca. 6.700 udmeldelser, således at der netto var ca. 300 udmeldelser. Man kan således sige, at der netto i 2009 er 3.399 personer, der har valgt folkekirken fra.

Danmarks Statistik gør opmærksom på, at nedgangen i folkekirkens medlemsprocent først og fremmest hænger sammen med, at ca. 90% af dem, der dør, er medlem af folkekirken, mens andelen af nyfødte, der bliver døbt og dermed medlem af folkekirken er faldet til godt 73%. Når det derfor i pressen ofte hedder, at dansker vælger folkekirken fra, er dette ikke helt korrekt. Der er snarere tale om, at folkekirken ikke bliver valgt til – ikke mindst af de forældre, der skal afgøre om deres nyfødte skal døbes og dermed blive medlem af folkekirken. Det kan selvfølgelig være, at man bevidst vælger dåben fra for sit barn, selvom man selv er døbt og måske er medlem af folkekirken, eller at man ikke selv er døbt, fordi man har en ateistisk livsindstilling eller tilhører et andet kirke – og trossamfund end folkekirken.

Opgørelsen af antallet af døbte i folkekirken og den dertil hørende dåbsprocent kan derfor være med til at give et fingerpeg om udviklingstræk m.h.t. folkekirkens medlemsantal og medlemsprocent. I 2007 blev 73,3% af alle nyfødte børn under ét år døbt i folkekirken. I 1999 blev 78,0% af samtlige nyfødte børn døbt i folkekirken. Der er således i perioden fra 1999-2007 tale om tilbagegang i antallet af nyfødte børn på 4,7%. I Københavns Stift blev 49,6% af alle nyfødte børn døbt i folkekirken, og dermed er Københavns Stift det første stift i landet nogensinde, der har en dåbsprocent, der under 50% af alle nyfødte børn. Helsingør Stift følger efter med en dåbsprocent i 2007, der ligger på 65,9%. Den højeste dåbsprocent finder man i Viborg Stift, hvor 86,3% af alle nyfødte børn blev døbt i 2007.

Den magiske grænse på 50%

Medlemmerne siver stille og roligt fra folkekirken. Det er ikke en alarmerende tilbagegang, og medlemstallet viser en forbløffende stabilitet. Mere interessant er det, at folkekirkens medlemsprocent i forhold den samlede danske befolkning er støt faldende. Det peger på, at folkekirken ikke er i god kontakt med de personer, der indvandrer til Danmark af den ene eller anden grund. Ligeledes er det påfaldende, at det er i Østjylland og i Østdanmark med Helsingør Stift og de store byer Århus og København, at folkekirken står svagest. Det er ikke her stedet at overveje baggrunden herfor, men begge områder er kendt for store koncentrationer af indvandrere og studerende, som af forskellige grunde enten ikke ønsker at vælge folkekirken til eller har



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

besluttet sig for at vælge den fra. I København kan man med udviklingen i dåbsprocenten forudsige, at Københavns Stift bliver det første stift i Danmark, der vil komme under en medlemsprocentgrænse på 50%.

Denne grænse er magisk, fordi folkekirken dermed ikke længere dækker majoriteten af den danske befolkning. En sådan udvikling vil få epokal betydning og udfordre hele folkekirketanken, der hviler på forestillingen om, at flertallet af befolkningen tilhører den evangelisk-lutherske folkekirke. Dermed kan man ikke længere tage for givet, at folkekirken som en selvfølge i fremtiden kan opfylde forventningen i Grundloven om, at mere end 50% af befolkningen er medlem af folkekirken.

Det er således interessant ikke kun at sammenligne 1999 med 2009, men også at se frem imod de næste 10 år. For hvis udviklingen fortsætter som hidtil, så vil diskussionen om en forandring af folkekirkens tilhørsforhold til staten blive endnu mere presserende alene ud fra denne udvikling af medlemstallet.



2.2. MIGRANTMENIGHEDER I DANMARK

Antallet af migrantmenigheder er i løbet af de sidste 4 ½ år steget fra ca. 145 i 2004 til ca. 212 i 2008. Væksten i migrantmenigheder, hvoraf mange tilslutter sig et godkendt trossamfund og endnu flere selv ansøger om godkendelse, er en signifikant udvikling, som vidner om fortsat forandringer af organiseret religion i Danmark.

Af Jørgen Skov Sørensen, ph.d. og sekretariatschef i Folkekirkens mellemkirkelige Råd, bestyrelsesmedlem i CSR

Folkekirken og de andre gamle

I Danmark har vi først og fremmest Folkekirken. Den er stor og betydningsfuld og strækker sig over mere end 80 % af befolkningen, der – omend langt fra alle bruger Folkekirken som aktiv sognekirke – for en stor dels vedkommende forstår folkekirken som en del af dansk identitet. Folkekirken har været her siden Grundlovens ikrafttræden i 1849 og har rødder langt tilbage som evangelisk-luthersk kirke, helt tilbage til reformationen i Danmark i 1536.

Men der er også de etablerede og godkendte/anerkendte danske frikirker. Baptistkirken, Metodistkirken, Missionsforbundet, Pinsekirken... Flere af dem har været her næsten ligeså længe som folkekirken. De er små – i de fleste tilfælde med bare nogle få tusinde medlemmer – men ejer ofte en indre styrke og en identitet, som langt overgår, hvad deres størrelse i øvrigt legitimerer. Og så er der jo Den Katolske Kirke i Danmark. Landets næststørste kirkesamfund med sin egen tradition og identitet, der rækker langt ud over landets grænser og ud i den verdensomspændende Katolske Kirke.

Fælles for folkekirken, frikirkerne og Den Katolske Kirke i Danmark er dette, at de alle har en efterhånden lang historie i Danmark. De er en del af det etablerede kirkelige landskab, som findes og opererer på forskellig vis i landet: holder gudstjenester, udfører diakonalt arbejde, er del af mange menneskers liv. Sådan har det været i mange år.

Ny kirkelig rørelse

I disse år er der imidlertid noget nyt på vej i dansk kirkeliv. Globaliseringen har gjort sit indtog. Det er ikke første gang globaliseringen er fejet over landet og har efterladt kirkelivet i nye og anderledes former og farver. Mange af frikirkerne, som i dag findes i landet, er resultater af den globalisering, som missionsiveren i Storbritannien og USA i det 19. århundrede reflekterede. Man sendte missionærer til fastlandseuropa og etablerede frikirker, hvor det var muligt. Dette var tidlig globalisering.

I dag er det en anden form for kirkelig bevægelse, vi registrerer i Danmark som følge af globaliseringskræfter: dannelsen af migrantmenigheder. Nu er det ikke enkelte missionærer, der dukker op, kalder til omvendelse og planter kirker. Slutningen af det 20. århundrede og begyndelsen af det 21. har set stærke folkevandringer, migrationer, som har ændret demografien i Europa og i Danmark.

Publikationen [Tal og Fakta på udlændingeområdet 2007](#), som udgives af Integrationsministeriet, viser, at der i 2007 indrejste 58.569 personer til Danmark, en stigning fra 33.363 i 2002. I dette tal indgår bl.a. mennesker, der er kommet til Danmark som studerende, som flygtninge, specialuddannet arbejdskraft, som asylansøgere



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

og som familiesammenførte. Selvom der ved indvandring ikke registreres på grundlag af religiøs overbevisning i Danmark, viser undersøgelser, at en stor andel af disse nydanskere er kristne.

Normalt hører man i offentligheden mest om muslimske indvandrere, men et estimat i en nylig publikation – Migrantmenigheder.dk - fra Folkekirkens mellemkirkelige Råd og Kirkernes Integrationstjeneste (KIT) fortæller, at ca. 40 % af de indvandrere, der kommer til Danmark er kristne. Disse kristne migranter kommer oftest med baggrund i enten traditionelle ortodokse mellemøstlige kirkesamfund eller med pentekostale aner fra store afrikansk etablerede kirker, men en del tilhører også Den Katolske Kirke i de lande de kommer fra, ligesom en relativ stor andel er baptister.

Fælles for mange af dem er det, at de i Danmark ønsker at fortsætte med at holde gudstjeneste som de kender det "hjemmefra", men også at de færreste finder kirker og menigheder i Danmark, som umiddelbart kan opfylde det behov, de har for en særlig kulturel gudstjenesteform eller en særegen teologisk accentuering eller udlægning af den kristne tradition. Disse kristne falder altså ikke lige ind i en dansk sognemenighed for at blive del af den dominerende danske kirkelige identitet.

Dette kan forstås for så vidt, at de færreste kristne indvandrere er evangelisk-lutherske, som folkekirken er det, men selv migranter med fx baptistisk eller katolsk konfessionel baggrund vil ofte finde det vanskeligt at tilpasse sig disse konfessionelle kirkesamfunds danske traditioner og teologier. Mange kristne migranter vælger derfor at danne egne kirker og menigheder med egen ledelse og en selvforståelse, der afspejler de traditioner, som de har været vant til tidligere.

Den Katolske Kirke i Danmark løser "problemet" ved at danne forskellige sproggrupper inden for kirken, mens det fx i visse baptistmenigheder har vist sig, at migrantkristne udgør så stort et antal, at den bestående etnisk danske menighed kommer til at udgøre en forsvindende lille del og må se de danske traditioner tilsidesat af mere eksotisk prægede liturgier. Vanskeligheder med integration i samfundet generelt fornægter sig ikke i det kirkelige landskab specifikt – de kulturelle forskelligheder og udfordringer trives trods konfessionel religiøs lighed.

Omvendelse, mission, samfund

Den undersøgelse, som Migrantmenigheder.dk bygger på, viser at antallet af sådanne kirker er steget betragteligt de sidste år^[1]. En stigning som må formodes at have sit afsæt i den stigende indvandring til Danmark jf. tallene fra integrationsministeriet ovenfor. Hvad karakteriserer da, de nye menigheder, som popper op rundt omkring i Danmark? Hans Henrik Lund, daglig leder af Kirkernes Integrationstjeneste (KIT) og iagttagere af migrantmenigheder gennem en årrække, lister i Migrantmenigheder.dk en række karakteristika, som går igen hos de nye selvtablerede kirker i Danmark:

- Gudstjenesterne er samlingspunkter for fællesskab, venskab og netværk
- Gudstjenesterne er ofte moderne i deres form
- Prædikenen er meget direkte og handler om kristen livsførelse i stedet for en privat tro
- Kristendommen er centrum i livet og altså ikke en valgmulighed blandt andre muligheder
- De kristne indvandrere udtrykker deres tro i fællesskabet, og ofte deltager mange i bønnerne
- De kender de centrale kristne dogmer og læresætninger
- De er stolte over at være kristne og oplever den kristne tro som relevant i dagens samfund



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

- De lever med et missionalt perspektiv og har et ønske om at udbrede den kristne tro til andre

Selvom mange af disse karaktertræk minder om den kristenforståelse, man kan finde i fx Pinsekirken i Danmark, den mere karismatiske gudstjenesteudfoldelse med vægtning af den personlige omvendelse og et stærkt bønssfælleskab, har selv Pinsekirken i Danmark ikke evnet at tiltrække massivt fra de kristne migranter, hvilket formodentligt i første omgang skyldes de sproglige forskelle. Der finder dog i visse tilfælde et samarbejde sted.

Et signifikant karaktertræk, som går igen blandt de fleste af de selvetablerede migrantkirker, er forståelsen af relevansen af det kristne budskab ind i det omgivende samfund. Her er det igen den personlige omvendelse, der spiller en rolle – den enkelte kristne ser en radikal forskel mellem omvendelsens "før" og "nu" og overfører denne holdningsændring til samfundet, som ideelt set skal afspejle kristne normer og værdisæt – omvende sig - for at blive et sundt samfund.

Denne teologiske forståelse af kristendommens rolle sætter radikalt spørgsmålstejn ved den herskende danske opfattelse, at religion og politik skal holdes adskilt – en holdning der trækker spor langt ind i folkekirkens væsen - og bliver derfor en udfordring både for dele af den etablerede majoritetskirke og de nye migrantkirker.

Samtidigt er migrantkirkernes missionsiver, deres "missionale perspektiv" som Hans Henrik Lund udtrykker det ovenfor, et lignende udtryk for ønsket om at "komme ud over kanten" som kirke og menighed. Iveren både skræmmer og tiltrækker i de etablerede kirker. Som en af de afrikanske menighedsledere udtrykker det: "Vi er høsten af den sæd, vestlige kirker i mission såede i Afrika for mange år siden. Nu kommer vi for at give tilbage". En del etniske danskere har da også tilsluttet sig de nye migrantmenigheder og vil måske på længere sigt være med til at bygge bro mellem det i mange danskeres øjne eksotiske og det mere traditionelt danske.

For nogle kan det virke skræmmende, at den ligefremme og ofte systematisk organiserede missionsiver har etniske danskere som objekt. For andre giver denne uforbeholdne glæde ved at dele evangeliet med alle på ens vej nyt håb for kirker og kristne i et Danmark, hvor de gamle kirker til stadighed mister folkelig opbakning, og man da også ser rundt omkring en voksende interesse for samarbejde mellem etablerede historiske kirkesamfund, inklusive Folkekirken, og de nye menigheder.

Undersøgelsen af migrantmenigheder i Danmark er foretaget af Folkekirkens mellemkirkelige Råd og Kirkernes Integrationstjeneste (KIT) og udgiver af Folkekirkens mellemkirkelige Råd i bogen *Migrantmenigheder.dk*, som kan købes for kr. 98,00 plus forsendelse på www.interchurch.dk. Undersøgelsesmateriale og analyser ligger endvidere på hjemmesiden www.migrantmenigheder.dk, som løbende opdateres med statistik og kontaktoplysninger for de eksisterende, kendte migrantmenigheder.

[1] Undersøgelsen definerer en migrantmenighed som menigheder af "mindst 10 personer der jævnligt mødes og fejrer kristen gudstjeneste/messe på et andet sprog end dansk ved en præst eller leder, der ikke er etnisk dansk".



2.3. DE GODKENDTE MUSLIMSKE TROSSAMFUND – OG DE ANDRE

Af Lene Kühle, lektor, ph.d. i Religionsvidenskab

I april 2008 fremsatte Naser Khader (LA) og Pia Kjærsgaard (DF) i fællesskab [beslutningsforslaget B89 i folketinget](#). Formålet med forslaget var at sikre, at "det trossamfund, der ansøger om godkendelse, i ord og gerning er loyal over for Danmark og den danske grundlov, vil virke til gavn for en samfundsmæssig integration af trossamfundets medlemmer, og om trossamfundet i sit hidtidige virke i såvel tale som handling kan siges at vise respekt for og efterstræbe en håndhævelse af de grundlovsbestemte frihedsrettigheder."^[1]

Det blev påpeget, at beslutningsforslaget ikke var rettet mod nogen bestemt gruppe, men det blev klart under behandlingen i folketinget, at baggrunden for forslaget var nogle konkrete udtalelser, som imam ved Islamisk Trossamfund på Dortheavej i København NV, Mustafa Chendid, var kommet med. Beslutningsforslaget nåede ikke at komme til afstemning inden folketingsårets afslutning, men kunne næppe vedtages. Godkendelse af trossamfund bygger ifølge det rådgivende udvalg, der vurderer ansøgninger om godkendelse, på objektive kriterier, der primært tager udgangspunkt i forvaltningsretlige overvejelser (se retningslinjerne [her](#)), og selvom et trossamfund, der søger om godkendelse, skal respektere menneskerettighederne, er der ikke noget krav om, at det skal virke for integration. Men hvilke muslimske menigheder, altså moskeer, er egentlig blevet godkendt i Danmark og hvem eller hvad repræsenterer de?

Familiestyrelsen, som er den instans der er ansvarlig for godkendelse af trossamfund, nævner på sin [hjemmeside](#) 48 navne på godkendte muslimske trossamfund. Enkelte af navnene vil måske forekomme bekendte. [Islamisk Trossamfund](#) på Dortheavej, hvor afdøde imam Ahmed Abu-Laban hørte til, er et af dem. Nusrat Djahan moskeen i Hvidovre med sin markante arkitektur er en anden.

Listen på familiestyrelsens hjemmeside er ikke sådan lige til at gå til. Reelt dækker listen over lidt flere end 48 muslimske menigheder, da Den Islamiske Forening af Bosniakker i Danmark (IZBD) omfatter fjorten bosniske menigheder. På den anden side er det ikke alle de nævnte trossamfund, der stadig er aktive. Det er i alt 57 godkendte muslimske menigheder, samlet i 18 organisationer. Det betyder, at ca. halvdelen af moskeerne i Danmark har ansøgt om og opnået status som et godkendt trossamfund. Hvad kan vi så sige om listen over godkendte trossamfund?

De muslimske grupper

For det første er både shiamuslimske som sunnimuslimske trossamfund repræsenteret. Udover den allerede nævnte Nusrat Djahan moske i Hvidovre, der er tilknyttet den såkaldte ahmadiya-bevægelse, tre shiamuslimske menigheder, mens resten er sunnimuslimske. Sunni-islam er den mest udbredte form for islam med op til 90 % af verdens muslimer og måske omkring 80-85 % af de danske muslimer, mens kun 10 ud af de omkring 115 moskeer^[2] i Danmark er shiamuslimske.

For det andet repræsenterer de godkendte muslimske trossamfund et relativt bredt udsnit af muslimske trossamfund i Danmark. Muslimerne i Danmark er primært organiseret langs etniske linjer. Blandt de 18 godkendte trossamfund er især de pakistanske moskeer stærkt repræsenteret. Af de 10 pakistanske moskeer i Danmark er otte godkendt som trossamfund. Muslimer med tyrkisk baggrund er især repræsenteret på listen gennem de 27 menigheder tilknyttet [Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse](#), som er den største muslimske



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

organisation i Danmark. Omvendt er der ingen af de moskeer, der primært tiltrækker muslimer med somalisk eller afghansk baggrund, som er blevet godkendt som trossamfund.

For det tredje kan det bemærkes, at antallet af godkendte muslimske trossamfund er mere end fordoblet og antallet af muslimske menigheder mere end firedoblet siden 1999, hvor der kun var 14 godkendte muslimske trossamfund. Danmarks Statistik offentliggjorde aldrig medlemstal for de godkendte muslimske trossamfund og derfor kan der ikke siges noget præcist om ændringen i forhold hertil.

Stigningen i antallet af godkendte muslimske trossamfund kan ses som en del af en udvikling, hvor muslimske organisationer bliver synlige i det offentlige rum. Det er den samme udvikling, man kan se i forhold til dannelsen af to muslimske paraplyorganisationer, som ønsker at samle danske muslimske organisationer og repræsentere islam i den danske offentlighed. Det er ret nyt, at der dannes sådanne organisationer i Danmark, den første af paraplyorganisationerne, [Muslimernes Fællesråd](#), blev dannet i 2006, men den anden organisation, [Dansk Muslimsk Union](#), blev etableret i 2008, og det er stadig svært at sige, hvordan de to organisationer hver for sig vil udvikle sig.

De godkendte muslimske trossamfund udgør en god del af medlemmerne i de to paraplyorganisationer. Den [Islamiske Forening af Bosniakker i Danmark](#) (IZBD), [Idara Minhaj Ul-Quran](#) (i Valby og Odense samt Minhaj Youth Centeret på Amager) og Århus Islamiske Trossamfund er tilknyttet Dansk Muslimsk Union, mens Islamisk Kultur Center, Muslim Cultural Institute, Pakistan Welfare Society, Den Albanske Forening og Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse er tilknyttet Muslimernes Fællesråd.

Muslimernes Fællesråd hævder at have ca. 45.000 medlemmer bag sig, mens Dansk Muslimsk Union angiver, at de består af 28 foreninger under seks muslimske organisationer og repræsenterer i alt ca. 3.500 medlemmer. Da medlemmerne i de to foreninger ikke alene er muslimske menigheder, men også andre muslimske organisationer, fx støtteforeningen for [Iqaskolen](#), nødhjælpsorganisationen [Muslim Aid](#) og [Muslimer i Dialog](#), der bl.a. arrangerer foredrag og undervisning, er det ud fra vores tal svært at komme med et præcist skøn over antallet af medlemmer. Ingen af de to paraplyorganisationer har på nuværende tidspunkt shiamuslimske foreninger eller trossamfund med.

Sammenfattende kan man sige, at de godkendte muslimske trossamfund langt hen ad vejen afspejler sammensætningen af 'moskemiljøet' i Danmark. Både sunni- og shiamuslimske moskeer er blevet godkendt, og de fleste af de lidt større moskeer er godkendt. Da kun omkring halvdelen af moskeerne er godkendt som trossamfund, kan man spørge, hvem der ellers mangler på listen. En stor moske, der dog mangler, er [Islamisk Trossamfund på Fyn](#), ligesom andre, lidt større, arabiske moskeer også mangler, bl.a. Arabisk Kulturforening og Lighed og Broderskabsforeningen, begge i Århus og Taibah-Moskeen på Heimdalsgade i København. Ligeledes er det kun en enkelt af de syv moskeer, der har en større eller mindre tilknytning til [DMGT](#), der er godkendt, nemlig Islamisk menighed i Århus (Sultan Ayyub moskeen).

Da stort set alle moskeer er tilknyttet en bestemt etnisk gruppe, er det også relevant at tilføje, at der er en vis etnisk spredning på de godkendte trossamfund, men at bl.a. de somaliske moskeer mangler at blive godkendte trossamfund. Generelt er det især "lægmoskeerne", dvs. små lokale moskeer uden midler til at ansætte en imam og et ofte lavt aktivitetsniveauet, der ikke er blevet godkendt som trossamfund. Det hænger nok sammen med, at et trossamfund for at blive godkendt skal kunne dokumentere en vis stabilitet med hensyn til organisation.

Det er derfor ikke underligt, at grupper af muslimer der har været længe i Danmark (fx af pakistansk og tyrkisk oprindelse), dominerer på listen over godkendte trossamfund, da disse har en særlig grad af stabilitet – nogle har ligget på samme adresser i 20-30 år - og viden om ansøgningsproceduren og ressourcer til at levere de oplysninger, der kræves i ansøgningen. Det spiller derfor nok også ind, at muslimske grupper i Danmark på linje med andre minoritetsreligioner opfatter de administrative procedurer, der er forbundet med at fungere som et trossamfund, (opnåelse af forkyndervisum og fradragsret for bidrag samt fritagelse for ejendomsskat)



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

som svært gennemskuelige og temmelig besværlige. Det er således ikke underligt, at det primært er de lidt større og mere ressourcestærke grupper, som har ansøgt om og opnået godkendelse hos såvel Skat som Familiestyrelsen. Men det spiller nok også ind, at der for nogle trossamfund ikke er noget særligt at vinde ved at blive godkendt som trossamfund.

Hvorfor blive et godkendt trossamfund?

For spørgsmål er, hvorfor muslimske trossamfund i det hele taget søger om godkendelse. Det er tydeligt, at det i hvert fald ikke primært er af økonomiske årsager. Kun tre af de godkendte muslimske trossamfund er opført på SKATs liste over foreninger, der er godkendt til at modtage gaver med fradragsret for modtageren[3], nemlig Islamisk Trossamfund på Dortheavej (København NV), Islamisk Forbund på Hejrevej (København NV) og Islams Ahmadiyyabevægelsen (Hvidovre). To muslimske trossamfund er ikke godkendte af Justitsministeriet, men er med på SKATs Iliste, nemlig Islamisk Trossamfund på Fyn og sufiordenen Tariqa Burhaniya.[4] Da størstedelen af de andre godkendte trossamfund ikke alene benytter sig af ligningslovens mulighed for at modtage fradragsberettigede gaver fra deres medlemmer, men mere eller mindre har bygget hele deres økonomiske grundlag op omkring det, stiller det naturligvis spørgsmålet om, hvorfor de muslimske trossamfund i Danmark, godkendte eller ej, ikke benytter sig af dette. Det skyldes sandsynligvis primært, at de muslimske trossamfund ikke kender til muligheden![5]

Der har i de senere år været et voksende ønske blandt muslimer om at opnå godkendelse, men hvorfor? Fra etableringen af et rådgivende udvalg til behandling af ansøgningerne om godkendelse som trossamfund i 1998 og til maj 2004 behandlede udvalget 45 ansøgninger. To tredjedele i denne periode fik afslag, og ansøgningerne af muslimske trossamfund var svagt overrepræsenterede med 71 % afslag.[6] Trods dette er antallet af godkendte muslimske trossamfund vokset stærkt de sidste år.

Der er flere årsager til denne udvikling. Den vigtigste grund for de fleste muslimske trossamfund er at godkendelse som trossamfund giver mulighed for at opnå opholdstilladelse for en imam fra den muslimske verden i Danmark. Tidligere kunne dette opnås lettere af andre veje, eksempelvis med Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse, som gennem den tyrkiske ambassade have en særlig ordning med de danske myndigheder. Denne aftale blev imidlertid ugyldig, da det i udlændingelovgivningen fra 2004 direkte siges, at opholdsvisum kun gives til de religiøse forkyndere der virker inden for et godkendt trossamfund (se lovgivningen [her](#)).

Men væksten i ansøgningerne om at blive et godkendt trossamfund i Danmark kan også skyldes, at muslimske menigheder i højere grad ønsker at blive officielt 'set' og anerkendt af det danske samfund og at flere af dem har ressourcerne til det. Det vil næppe nogensinde være sådan at alle moskeer i Danmark bliver godkendt, ligesom heller ikke alle kirker ønsker at være godkendte trossamfund. Men de sidste par år har set et stort skridt i retning af at få inkluderet en større del af de muslimske trossamfund blandt de godkendte. Men selvom ønsket om anerkendelse er et skridt mod at moskeerne i Danmark får en større synlighed og offentlighed, så er det dog endnu kun et lille skridt. De danske moskeer har, som Peter Fischer-Nielsen gør opmærksom på, i langt mindre grad end de andre godkendte trossamfund hjemmesider på nettet, hvor man kan få indblik i hvilke aktiviteter, der er i moskeerne og hvordan man kommer i kontakt med dem. Og de muslimske godkendte var i langt mindre grad end de øvrige godkendte trossamfund i stand til og villige til at komme med de basale oplysninger om medlemstal og aktivitetsniveau, som vi har efterspurgt.

For flere oplysninger se

Lene Kühle: [Moskeer i Danmark](#), Forlaget Univers 2006.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

[1] 2007-08, 2. samling - B 89 (oversigt): Forslag til folketingsbeslutning om krav for godkendelse af trossamfund.

[2] Med moske mener her intet andet end et sted, hvor der mindst en gang om ugen er offentlig fælles salat, muslimsk tidebøn (se Lene Kühle, *Moskeer i Danmark*, Univers 2006 s. 64 for en diskussion af dette),

[3] Også kendt som ligningslovens §8A og §12.

[4] Det er dog tilsyneladende kun Tariqa Burhaniya, der har modtaget beløb, der kunne fratrækkes i 2005-7. SE <http://www.folketinget.dk/doc.aspx?samling/20072/Lovforslag/L57>

[5] Der er dog også muslimske grupper, der kender til muligheden for at blive registeret som fradragsberettiget modtager af gaver, men hvor registreringsprocessen bliver meget langtrukken. Se moskeforeningen i Københavns historie på http://www.moskeforeningen.dk/nyhedsbrev/nyhedsbrev_nr2.pdf

[6] Se Armin Geertz "Udvalget vedrørende trossamfund- vejledende retningslinjer og praksis" s 321-339 i Lisbet Christoffersen, Hans Gammeltoft-Hansen & Theodor Jørgensen, *Kirkeantologi 2004*, Udgivet af Selskab for Kirkeret, København & Århus.



2.4. ANERKENDTE OG GODKENDTE TROSSAMFUND I DANMARK

af René Dybdal Pedersen, ph.d.-studerende, cand.mag. i Religionsvidenskab

At den Danske Folkekirke besidder en juridisk særstatus i forhold til andre trossamfund i Danmark hersker der næppe nogen tvivl om – også selvom det med jævne mellemrum debatteres i offentligheden, hvorvidt kirken skal bevare denne status og ikke mindst de privilegier, denne status medfører. De fleste er også bekendt med, at andre trossamfund kan søge om og opnå særlige juridiske og økonomiske privilegier. Hvad der skal til for at opnå disse, og hvad de er, hersker der imidlertid i udpræget grad misforståelser omkring. En udbredt forestilling er fx, at trossamfundene søger om godkendelse 'for pengenes skyld', også selvom de færreste rent faktisk opnår nævneværdige økonomiske gevinster ved en sådan status. Der hersker også en generel forvirring omkring de grader af status, som trossamfund tidligere har og i dag kan tildeles. Senest bragte en sådan forvirring eller misforståelse yderlige brænde til bålet under Muhammedtegningskrisen, da en dansk-muslimsk delegation i december 2005 rejste til Melleømøsten for med fremtrædende muslimske lærde og ledere at diskutere Danmarks forhold til islam.

Blandt argumenterne der blev præsenteret som bevis for de tilsyneladende vanskelige forhold, islam lever under i Danmark, blev det bl.a. fremhævet, at Islamisk Trossamfund ikke var anerkendt som trossamfund af den danske stat. Sandt nok. Hverken dette eller andre muslimske trossamfund bærer prædikatet *anerkendt trossamfund* i Danmark. Hvad der dog ikke blev nævnt var imidlertid, at den danske stat med indførelsen af ægteskabsloven i 1969 ophørte med at tildele ansøgende trossamfund status som *anerkendte* for herefter i stedet at tildele dem status som *godkendte trossamfund*. Godkendt som trossamfund er og var Islamisk Trossamfund i 2005 med samme rettigheder og privilegier som andre godkendte trossamfund i Danmark. Målet med denne artikel er at give et overblik over hvilke statusmuligheder religioner i Danmark kan opnå, hvilke kriterier der skal opfyldes for at opnå en sådan status, og hvilke rettigheder og privilegier disse giver.

Religionsfrihed, ikke religionslighed

Med grundloven i 1849 blev der indført religions- og trosfrihed i Danmark. Det betød imidlertid ikke, at alle religioner dermed ligestillet i forhold til den danske stat. Den Evangelisk-lutherske kirke blev gjort til den Danske Folkekirke og fik dermed tildelt en ophævet status i forhold til andre trossamfund. Trossamfund uden for Folkekirken kunne opnå statslig anerkendelse som trossamfund og dermed blive tildelt særlige rettigheder, herunder at forrette vielser og føre egne kirkebøger. Ved effektueringen af den nuværende ægteskabslov d. 1. januar 1970 ændredes denne praksis. Hvor muligheden for at enkeltpersoner (præster) eller religiøse menigheder kunne søge og opnå bemyndigelse til at foretage vielser med borgerlig gyldighed (ægteskabsloven § 16, stk. 1, nr. 3), bortfaldt muligheden for at få tildelt retten til at føre egne kirkebøger. De trossamfund, der allerede var blevet anerkendt før 1970, bevarede deres status som anerkendte, og for at undgå forvirring omkring de enkelte trossamfunds status og privilegier, kunne trossamfund fra da af kun opnå status som *godkendte* og ikke *anerkendte*. Kirkeministeriet blev udpeget som offentlig myndighed med opgave at varetage ansøgningsproceduren og godkendelse af trossamfund.

Fra flere sider blev det imidlertid ofte kritiseret, at det var den Danske Folkekirkes ministerielle institution der varetog godkendelsesprocessen; at én religion så at sige skulle bestemme betingelserne for andre. Allerede i 1998 blev der derfor nedsat et særligt udvalg som rådgivende organ for den siddende minister med ansvar for godkendelse af trossamfund – indtil da havde godkendelsesvurderingen været varetaget af Københavns biskop. Udvalget, bestående af en religionshistoriker, en religionssociolog, en ikke-ordineret teolog og en



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

jurist har til opgave at vurdere indkomne ansøgninger og på baggrund af en religionsfaglig vurdering indgive en indstilling til den ansvarshavende minister. Det er den ansvarshavende minister, som i sidste ende tager stilling til, om et ansøgende trossamfund skal godkendes eller ej. Denne kan vælge ikke at følge det rådgivende udvalgs indstilling, men i praksis har det vist sig, at dette sjældent er tilfældet. I efteråret 2007 stillede MF Birthe Rønn Hornbech som krav for at tiltræde embedet som kirkeminister, at godkendelse af trossamfund blev overdraget til Justitsministeriet. Siden d. 1. december 2007 har denne opgave været underlagt Familiestyrelsen under Justitsministeriet.

Anerkendte og godkendte trossamfund

Når et trossamfund i dag er blevet indstillet og dernæst godkendt som trossamfund af justitsministeren, er der herefter mulighed for at søge dels om vielsesbemyndigelse, dels om opnåelse af særlige skattemæssige fordele. Hvor det første bevilges af Justitsministeriet, bevilges det sidstnævnte af Skatteministeriet. Det er imidlertid ikke kun trossamfund godkendt af Justitsministeriet, som har mulighed for at opnå særlige skattemæssige fordele. Andre har også. I Skatteministeriets retningslinjer for godkendelse hedder det, at en godkendelse kan blive tildelt en gruppe med status som *forening, institution mv.*, hvis aktiviteter og formål kan betegnes som almennyttige eller velgørende, eller som *trossamfund*, hvis primære formål er gudsdyrkelse efter en nærmere udformet lære. Er der tvivlsspørgsmål i forhold til sidstnævnte mulighed, kan Skatteministeriet rådspørge sig med Justitsministeriet. I begge tilfælde vil en gruppe kunne modtage "løbende ydelser" efter ligningslovens § 12, stk. 3. eller ligningslovens § 8A. En godkendelse efter § 12 betyder, at bidragsydere, der skriftligt forpligter sig til at yde et bidrag til et trossamfund i en periode på mindst ti år, kan fratække disse bidrag på selvangivelsen. Bidraget må dog højest udgøre 15 % af yderens personlige indkomst.

Med en godkendelse efter § 8A opnås den skattemæssige fordel, at bidrag mellem 500 kr. og 14.500 kr. (2009 sats) kan fratækkes på selvangivelsen. Religiøse grupper, som er berettiget til at modtage gaver efter § 8A og § 12, er også fritaget for boafgift jf. Boafgiftsloven § 3 stk. 1. Dermed kan arv modtages, uden at der skal betales boafgift. Udover skattefordelene kan religiøse grupper ansøge om tilskud fra Tips- og Lottomidlerne, såfremt de modtager personlige gaver i henhold til ligningslovens § 8 A. Igennem flere år har Kirkeministeriet udtalt, at der juridisk ikke skulle gøres forskel på anerkendte og godkendte trossamfund. Ikke desto mindre har ikke alle godkendte trossamfund nødvendigvis været fritaget for at betale selskabsskat, som de anerkendte trossamfund var. I oktober 2008 blev der taget endnu et skridt i forhold til at udligne forskellen mellem anerkendte og godkendte trossamfund i Skatteministeriet, idet det her blev vedtaget, at trossamfund godkendt af Justitsministeriet ligesom de anerkendte trossamfund *automatisk* skulle fritages for at betale ejendomsskat. Selvom de anerkendte trossamfund alene stadig har visse rettigheder, som de godkendte ikke har, såsom at føre egne kirkebøger, er forskellen mellem de anerkendte og godkendte med denne afgørelse blevet yderligere minimeret.

Udover de nævnte rettigheder har et anerkendt eller godkendt trossamfund også en række muligheder og rettigheder på andre områder. Bl.a. kan opholdstilladelse gives på lempeligere vilkår til anerkendte eller godkendte trossamfunds religiøse specialister; såsom præster, munke og imamer. Ligeledes kan præster fra anerkendte eller godkendte trossamfund, på linje med advokater og læger, ifølge retsplejelovens § 170 ikke afkræves vidneforklaring. Desuden er det også muligt for godkendte trossamfund at få overladt enten en del af en folkekirkelig kirkegård til eget brug (ifølge begravelseslovens § 15) eller tilladelse til at oprette egen gravplads (ifølge begravelseslovens § 16, stk. 2). Senest har Forn Sidr, som blev godkendt som trossamfund af Kirkeministeriet i 2003, fået overdraget en del af Assistens Kirkegård i Odense. Som tilfældet var da gruppen fik sin godkendelse, oplevede også denne tildeling at få stor mediebevågenhed. Forn Sidrs gravplads blev formelt indviet d. 7. februar 2009.

Fra d. 6. august 2007 er det yderligere blevet muligt at søge om *godkendelse som religiøst ordenssamfund* – forstået som klosterordener. I januar 2009 fremgår det ikke af familiestyrelsens hjemmeside om sådanne



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

godkendelser er blevet søgt eller bevilget.

Godkendelseskriterier

Ønsker et trossamfund at opnå godkendelse som trossamfund rekvireres først et ansøgningsskema på familiestyrelsens hjemmeside (www.familiestyrelsen.dk/11). Her er det også muligt at hente oplysninger om rettigheder, om ansøgningsprocessen, vejledning til udfyldelse af ansøgning etc. På ansøgningsskemaet fremgår det, at ansøger bl.a. skal beskrive gruppens religiøse praksis, redegøre for gruppens trosgrundlag og organisatoriske opbygning, fremvise centrale religiøse tekster, vedlægge reviderede regnskab af en registreret revisor samt vedlægge dokumentation for de pågældende svar. På baggrund af det fremsendte vurderer det rådgivende udvalg, hvorvidt den pågældende gruppe kan komme i betragtning til at blive indstillet til godkendelse. Der findes ikke en 'tjekliste', som ansøgende trossamfund skal opfylde for at kunne blive godkendt.

I stedet opererer udvalget med et sæt af vejledende retningslinjer, på hvilken baggrund der tages individuel stilling fra sag til sag. Udover at en godkendelse forudsætter "en specifik formuleret tro på menneskets afhængighed af en magt eller magter, som står over menneskene og naturlovene" er der en række overordnede forhold som særligt vægtes for at kunne blive indstillet til godkendelse. Af vejledningen fremgår det fx, at det vægtes, at der er sikkerhed for et trossamfunds fortsatte beståen – både i kraft af medlemsstørrelse og forholdene for fortsat at uddanne religiøse specialister til bl.a. at kunne varetage vielser. Tilsyneladende er der ingen regler for, hvor stort et antal medlemmer et trossamfund skal have for at kunne opnå godkendelse. Dog forventes et trossamfund som minimum at have 150 medlemmer og en lokal menighed 50 medlemmer for at kunne komme i betragtning. Desuden fremgår det, at der skal være 'gennemsigtighed' i det pågældende trossamfund. Fx skal den pågældende gruppe operere med formelle medlemskaber samt have retningslinjer for såvel indgåelse og ophør af medlemskab. Desuden forudsættes det, at trossamfundets lære er tilgængelig for alle dets medlemmer.

Opererer et givent trossamfund således med esoterisk materiale, dvs. tekster som kun er forbeholdt en udvalgt skare af medlemmer, kan det have negativ indflydelse på udvalgets bedømmelse. En gruppe som i de senere år har ytret ønske om at blive godkendt, og som kan tænkes at få problemer med at opnå godkendelse pga. esoterisk materiale er Scientologi Kirken. Således er gruppens øverste udviklingstrin kun forbeholdt dem, som selv befinder sig på disse niveauer. Til gruppens fordel kan det derimod vise sig at blive, at Scientologi allerede har opnået godkendelse i Sverige. Godkendelse i andre nordiske lande kan nemlig have positiv indvirkning på udvalgets vurdering.

Når et trossamfund på baggrund af sin størrelse, sin ritual- og uddannelsespraksis, sin lære, sit tekstkorpus etc. først har opnået godkendelse, foretages der ingen opfølgende kontrol eller evaluering af om det pågældende trossamfund fortsat efterlever de krav, det oprindeligt blev godkendt på. Dvs. at der fra Justitsministeriets side ikke løbende indhentes oplysninger om medlemstal eller forhold, om det enkelte trossamfunds organisation, gruppens geografisk tilholdssted etc. Udover at trossamfundenes adresser oplyst på ministeriets hjemmeside ikke i alle tilfælde er opdaterede, er der også eksempler på trossamfund som er listet og som ikke længere eksisterer, eller som siden de er blevet godkendt har oplevet en opsplittning. De opnåede privilegier bevares således når de først er opnået, og tages kun op til revision, hvis der opstår sager, som giver grund til mistanke om fx lovbrud eller lignende.

Epilog

Selvom der siden indførelsen af religionsfrihed i Danmark i 1849 er mere end 100 trossamfund uden for den Danske Folkekirke, som enten er blevet anerkendt eller godkendt af den danske stat, er det langt fra alle trossamfund, som har eksisteret i Danmark i denne periode, der har ansøgt om godkendelse. Det er og har



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

der i tidens løb været flere grunde til. Ser man på de religiøse landskab i Danmark i dag, er én årsag, at mange trossamfund ikke er bekendte med, at det er muligt at søge om statslig godkendelse og dermed opnåelse af særlige privilegier. I forbindelse med Det Danske Pluralismeprojekts kortlægning af religion i Danmark foretaget mellem 2002 og 2007 var der således flere trossamfund, som netop udtrykte at de ikke kendte til muligheden, og som efterfølgende overvejede at ansøge herom. Dette var særligt tilfældet for migrantmenigheder. Blandt de nye religioner var der også kun få, som havde eller ønskede at ansøge om godkendelse. Dette skyldtes i nogle tilfælde, at de heller ikke kendte til muligheden. Men for de flestes vedkommende drejer det sig i stedet om, at grupperne ikke kategoriserer sig selv som *religioner* men der imod som *spirituelle* grupper, da religion hos mange af disse forstås som dogmetyngede institutioner, der ikke giver plads til individets personlige, spirituelle udvikling.

Hvordan ser det ud i forhold til godkendelsesprocessen i fremtidens Danmark? Selvom overdragelsen af godkendelsesmyndigheden er overgået fra Kirkeministeriet til Justitsministeriet er blevet godt modtaget positivt fra de fleste sider, er der stadig nogle, som ikke mener, at den nuværende ordning i tilstrækkelig grad imødekommer den religiøse diversitet i Danmark. Ender det med i den nærmeste fremtid, at den danske stat og folkekirke adskilles, som flere kritikere ønsker, og som det i 2000 skete i Sverige, så er det imidlertid forventeligt, at ordningen ændrer sig igen. Indtil da synes de fleste negative røster, som tidligere var fremme, da godkendelse af trossamfund var under Kirkeministeriets bemyndigelse, imidlertid at være blevet dæmpet, og det kunne derfor tegne til, at den nuværende ordning er kommet for at blive i en rum tid.

For yderligere oplysning læs mere på familiestyrelsens hjemmeside: www.familiestyrelsen.dk

Dele af denne tekst er tidligere blevet udgivet i artiklen "Anerkendte og godkendte trossamfund i Århus" i *Religiøs Mangfoldighed – en kortlægning af religion og spiritualitet i Århus* (Systeme 2004).



2.5. NÅR MEDIERNE ÆNDRER RELIGIONEN: KIRKEKRITIK OG SPIRITUALISME

Af Stig Hjarvard, professor ved Institut for Medier, Erkendelse og Formidling, Københavns Universitet.

Han har senest udgivet bogen "En verden af medier. Medialiseringen af politik, sprog, religion og leg", Samfundslitteratur.

Medierne er blevet en helt central kilde, når danskerne vil beskæftige sig med religiøse anliggender i bred forstand. Kirkegang og bibellæsning er forbeholdt et beskedent mindretal, hvorimod en betydeligt større del af befolkningen bruger tv, romaner, film, internet og radio til at pleje magiske, åndelige og religiøse interesser uden for folkekirkens regi. De store fortællinger om det godes kamp mod det onde henter vi ikke længere fra bibelen eller andre religiøse skrifter, men fra film, tv, romaner og computerspil. Medierne formidler ikke blot tekster om religiøse emner, men producerer selv en mangfoldighed af produkter med større eller mindre religiøst indhold, der dermed præges af mediernes mellemkomst. Den faktuelle information og diskussion af religionen underlægges journalistiske nyhedskriterier, og de fiktive fortællinger produceres og formidles ikke af præsteskræber, men af professionelle mediefolk som instruktører, manuskriptforfattere, art directors m.fl.

Medierne er domineret af populærkulturens genrer og temaer, og som følge heraf bliver medierne en smeltedigel for alskens magiske, åndelige og religiøse emner. Medierne har ganske vist en stor forkærlighed for eksisterende religioner som kristendom, islam, buddhisme m.fl., hvorfor tv-serier, romaner, film og computerspil ofte genskaber og fortolker bibelske motiver eller bruger symboler og relikvier fra fremmede religioner. Men medierne er ikke interesserede i at forkynde religion, men vil primært forbruge religioner til egne formål. For medierne er de organiserede religioners fortællinger, ikonografi og liturgi et stort rekvisitdepot, som de kan bruge til at fortælle deres egne historier om magiske, åndelige og religiøse hændelser. Indiana Jones-filmene, tv-serier som LOST, J.K.Rowlings Harry Potter-historier og computerspilsucceser som World of Warcraft er således storforbrugere af religiøse elementer, der blandes og ændres til nye mytologiske fortællinger.

Jyllands-Postens offentliggørelse af Muhammed-tegninger viste med al tydelighed, at medierne kan være med til at udfordre eksisterende religioner, ligesom medierne kan bruges til at fremme religiøse interesser. Med mobiltelefoner kunne islamiske tilhængere annoncere og koordinere spontane demonstrationer på tværs af landegrænser, og danske myndigheder måtte på arabiske satellitkabler og internettet udøve diplomatiske anstrengelser i fuld offentlighed. Mediernes betydning for religionen er imidlertid ikke forbeholdt islam. Også den hjemlige protestantiske kirke er på flere måder udfordret af mediernes øgede betydning i samfund og kultur. Medierne har på en række områder overtaget folkekirkens rolle, men her er der tale om en proces, der er foregået over længere tid og uden de store politiske eller religiøse konflikter.

Medialisering

Mediernes påvirkning af religionen hænger sammen med en mere generel proces i kultur og samfund: *medialiseringen*. Herved forstås den dobbeltsidede proces, hvor medierne på én og samme tid udvikler sig til en selvstændig institution i samfundet og bliver en integreret del af andre samfundsinstitutioners virke. For hundrede år siden var medierne primært redskaber for andre institutioner i samfundet: partipressen var et redskab for de politiske partier, bøger og tidsskrifter tjente videnskab, kunst og kulturliv og religiøse organisationer. Fra mellemkrigstiden og frem udviklede en række medier sig til kulturinstitutioner. Aviserne



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

løsev sig fra partiernes snærende bånd og udviklede sig til en omnibuspresse præget af et mere mangfoldigt stof med en flerhed af synspunkter. Tilsvarende blev radio og tv frem til 1980'erne styret ud fra en repræsentationslogik, der tilsagde, at alle samfundets institutioner inden for politik, kultur, videnskab osv. havde krav på at blive repræsenteret og formidlet i radio og tv. Som konsekvens var radio og tv befolket af fagfolk fra mange forskellige områder, der i populær form formidlede kundskab til folket. Historikeren levendegjorde danmarkshistorien, filmmagisteren belærte om filmkunsten, og zoologen berettede om livet i skove og søer. På religionens område blev kristendommen repræsenteret gennem forkyndende udsendelser (gudstjenester, andagter osv.) og faste programmer om eksistens og religion, hvor det typisk var teologer og øvrige religionssagkyndige, der kom til orde.

I løbet af de sidste 25 år har medierne gradvist opgivet deres opgaver som kulturinstitution og er i stedet blevet en selvstændig medieinstitution. Herved forstås, at medierne i stigende grad styres af egne hensyn og interesser, hvor kommercielle, teknologiske og genremæssige krav har en central placering. Formidlere med sagkundskab om indholdet har fået en mindre fremtrædende rolle, og til gengæld har faggrupper med forstand på medierne fået større indflydelse. I den nye medievirkelighed er det viden om og hensyntagen til publikumssegmenter, genreformater, digitale platforme, finansieringsformer osv., der udgør den nye styringslogik. Det har ført til nye vurderingskriterier for medieindhold; om et kulturprogram i tv er vellykket drejer sig derfor mindre om, hvorvidt det eksempelvis afspejler litteraturens egen dagsorden, og mere om hvorvidt det er vellykket som tv-program, dvs. har en dramaturgi der passer til tv-mediet, har tv-egnede medvirkende og bliver set af de segmenter, der passer til det pågældende sendetidspunkt og kanal. Denne udvikling er måske særlig tydelig på radio- og tv-området, fordi vi her har en tidligere målestok (DR under monopolet) at sammenligne med, men det gælder stort set alle medier, at de i dag først og fremmest er styret af mediernes egen logik. Indhold produceret til nye medier som internet, mobiltelefoner, spillekonsoller m.v. er ikke hæmmet af et hensyn til at repræsentere andre samfundsinstitutioner.

I denne proces er også religionen blevet medialisert. Som konsekvens er medierne blevet en hovedkilde til oplevelser og information om magi, åndelighed og religion. Samtidig har medierne overtaget en række af de fællesskabsformidlende opgaver, som tidligere lå i kirkens regi. Medierne bidrager til at organisere fællesskab og tilhørssted, hvad enten det drejer sig om tv-mediets store nationale fællesskab eller interaktive mediers mindre venskabsgrupper. Medierne ritualiserer hverdagslivets små overgange og fællesskabets store begivenheder. Hvor det før var traditionsforvaltende institutioner som kirken og skolen, der leverede moralsk orientering, er det i dag medierne, som den moderne dansker tyer til for at afsøge tidssvarende normer for passende adfærd og holdninger. Medialiseringen afspejler sig direkte i en manglende autoritet hos den protestantiske kirkes ledere, når de skal optræde i medierne. Moderne danskere finder således slet ikke, at præster og biskopper bør have nogen fortrinsstilling i medierne, når det gælder om at tale om kultur, moral og etik. Selvom disse emner turde være områder, hvor folkekirkens repræsentanter i egen selvforståelse har en betydelig autoritet, finder et overvældende flertal af den danske befolkning, at kirkens repræsentanter ikke har nogen forrang frem for andre på disse områder.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

	Tro					Andet
	Total	Jeg tror på en personlig gud	Jeg tror på en åndelig kraft	Jeg er i tvivl, om der findes en gud eller en åndelig kraft	Jeg er ikke troende	
Helt uenig	61,8	48,7	68,6	52,5	75,2	58,8
Delvist uenig	18,1	26,1	14,4	22,8	10,6	5,9
Delvist enig	11,4	13,2	10,3	14,6	7,8	17,6
Helt enig	3,9	6,4	3,5	3,2	2,3	5,9
Ved ikke	4,8	5,6	3,2	6,8	4,1	11,8
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Table 1. Holdning til udsagnet: "Præster og biskopper har større ret end andre personer til at udtale sig i medierne om kultur, moral og etik". CAWI-undersøgelse gennemført af analysebureauet Zapera, juni 2006. N= 1004. Kilde: Stig Hjarvard: "En verden af medier", side 185.

Den nye åndelighed

Generelt kan man sige, at de medieprodukter, der i bred forstand tematiserer religiøse emner og som cirkulerer i Danmark og andre vestlige lande, bidrager til en mere individualiseret og forbrugerorienteret holdning til religion. Omgangen med det magiske, åndelige og religiøse i medierne udgør mere en ressource for personlig selvudvikling og bidrager kun i ringe grad til en institutionaliseret religiøsitet. Karakteristisk for den medialiserede religion er således, at den ofte er kritisk over for organiserede kirkesamfund, men samtidig er følsom over for den individuelle tro. Dan Browns roman og film *Da Vinci Mysteriet* er et skoleeksempel på denne kombination af håndfast kirkekritik og spirituel sensualisme. Religionssociologen Christopher Partridge ser således Dan Browns bog som et udtryk for "occulture": en moderniseret form for okkultdyrkelse, hvori vi finder en cocktail af konspirationsteorier, selv-centreret spiritualisme, romantisering af det førmoderne og dyrkelse af det "helligt feminine".

Da Vinci Mysteriet blev en global mediebegivenhed, der ikke kun udbredte Dan Browns alternative udlægning af det nye testamente, men også affødte en lavine af kritik og diskussion i form af debat- og dokumentarprogrammer i tv, sribetext af bøger, websites med gendrivelsers af påstande osv. Kritikken af bogen og filmen for at være præget af faktuelle fejl kom ikke kun fra religiøst hold, men tillige fra historikere m.fl., og generelt var medierne fulde af vurderinger af holdbarheden af bogens kritik af religion og kirke på tidspunktet omkring filmpremieren. I lyset af dette er det interessant at se på, i hvilket omfang danskerne afviste eller tilsluttede sig Dan Browns kritik. Adspurgt omkring en måned efter filmpremieren i Danmark fandt halvdelen af danskerne (50,4 %), at kritikken enten var delvist korrekt eller korrekt. 31,5 % fandt at kritikken var forkert eller delvist forkert, og 18,2 % vidste ikke, hvad de skulle mene om dette spørgsmål.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

	Total	Tro				Andet
		Jeg tror på en personlig gud	Jeg tror på en åndelig kraft	Jeg er i tvivl, om der findes en gud eller en åndelig kraft	Jeg er ikke troende	
Forkert	14,5	28,9	9,2	13,0	12,5	14,3
Delvist forkert	17,0	22,2	17,2	18,0	12,5	
Delvist korrekt	39,8	21,1	49,4	38,0	42,0	28,6
Korrekt	10,6	6,7	10,3	10,0	14,3	14,3
Ved ikke	18,2	21,1	13,8	21,0	18,8	42,9
I alt	100	100	100	100	100	100

Tabel 2. Vurdering af *Da Vinci Mysteryets* kritik af den kristne kirke. Fordeling af svar på spørgsmålet: "I *Da Vinci Mysteryet* kritiserer Dan Brown den kristne kirke for at have undertrykt og hemmeligholdt forskellige forhold omkring Jesus og Maria Magdalene. Hvordan vurderer du som helhed kritikken af den kristne kirke i *Da Vinci Mysteryet*?" Blandt det samlede antal respondenter (1004) havde 483 personer læst bogen eller set filmen; kun sidstnævnte indgår i procentudregningen. CAWI-undersøgelse gennemført af analysebureauet Zapera, juni 2006. Kilde: Stig Hjarvard: "En verden af medier", side 197.

Bag denne overordnede fordeling af svar finder man imidlertid store udsving i vurderingen, når man ser på, hvilken religiøs tro de pågældende respondenter har. Tror man på en personlig gud, finder man en betydelig afvisning af Dan Browns budskab, idet 51,1 % af disse siger, at kritikken er forkert eller delvist forkert. Kun 27,8 % i denne gruppe finder, at kritikken er delvist korrekt eller korrekt. Personer, der tror på en åndelig kraft, tvivlerne og de ikke-troende, er derimod langt mere tilbøjelige til at acceptere *Da Vinci Mysteryets* kritik. Især personer med en tro på en åndelig kraft tilslutter sig *Da Vinci Mysteryets* kritik, hvilket formentlig skal ses i sammenhæng med, at fortællingen ikke er antireligiøs, men tværtimod formidler et spirituelt kærlighedsbudskab med fokus på sensualisme og feminisme.

De organiserede religioner er naturligvis ikke kun genstand for kritik og konkurrence fra mediernes side, og de forskellige trossamfund bruger selv medierne til at fremme egne formål. Generelt peger undersøgelser imidlertid på, at de organiserede religioners brug af nye medier ikke giver dem mange nye tilhængere ud over de allerede troende. Til gengæld kan brugen af eksempelvis internettet være med til at ændre forholdet mellem kirke og menighed, sådan at den enkelte tilhænger får mulighed for et mere individualiseret trosforhold. Både de "store" massemedier og de "små", interaktive medier er således med til at ændre religionens rolle i samfundet. Den overordnede tendens synes at være, at medierne bidrager til kritik af den organiserede kirke, samtidig med at de befordrer en individualiseret og forbrugerorienteret form for spiritualisme.



2.6. "DU ER HVAD DU SØGER"

af Henrik Reintoft Christensen ph.d.-studerende, cand.mag. i Religionsvidenskab, og Marie Vejrup Nielsen, adjunkt, ph.d.

I midten af november 2007 lærte vi et nyt googlebegreb at kende, *GoogleFlu*. En del af Googles midler bliver brugt på velgørenhed, og således har der været sat penge af til et projekt, der skulle bruges til at forudsige hvilke områder, der vil blive ramt af influenza. Teknikken er enkel og helt i overensstemmelse med Googles eksistensberettigelse – den bygger på deres søgemaskine.

I udgangspunktet lyder det jo lidt voveligt at tildele deres søgemaskine så stor spådomskraft, men udviklerne bag *GoogleFlu* havde stor tiltro til søgemaskinen. De mente der ville være god overensstemmelse mellem det, folk søger på og det, der optager dem. Deres influenzaprogram bygger derfor på nogle helt basale antagelser: Folk, der er ved at blive syge eller allerede er syge af influenza, vil være optaget af dette. Folk, der er optaget af influenza, vil i højere grad end folk, der ikke er optaget af influenza, søge på influenza eller medicin til bekæmpelse af influenza. Derudover er deres søgemaskine karakteriseret ved, at den gemmer alle søgninger, og at den kan placere dem geografisk.

Hermed er det muligt at se, hvor der er blevet søgt hvad og hvornår. I tilfældet med influenza kan man altså finde ud af hvor og hvornår, der er blevet søgt på dette. Disse søgningsmønstre er dernæst hentet ud af deres arkiv og sammenlignet med de influenza-indberetninger, læger har foretaget, og her viser det sig så, at Google-folkenes fornemmelse var helt rigtig. De områder, der har været ramt af influenza, har flere søgninger, der er influenzarelaterede, end andre områder. Google kan dermed bruges til at spå med – [Googlemanti](#).^[1]

Googlemanti

Det er også muligt for almindelige mennesker at søge på googlesøgninger. Et af Googles mange tilbud hedder GoogleTrends. Her kan man søge på de mest søgte ord og kvalificere sin søgning ved at afgrænse den i både tid og rum. Man kan for eksempel se hvor ofte folk har søgt på *tsunami* i 2004 eller se, hvor ofte man søger på *bryllup* i Danmark eller *engel* i England. Endelig kan man søge på flere ord og se hvilke der er mest søgt: *Jesus* eller *Muhammed*. GoogleTrends vil så vise en graf over søgningerne i perioden.

Google kan således ikke alene spå om, hvor der er en vækst i interesse for et emne, men også give et billede af hvordan begivenheder som for eksempel muhammedkrisen har påvirket søgemønstret i Danmark. Den visuelle illustration af søgningerne gengives ikke i absolutte tal, men sættes i forhold til det samlede antal søgninger på Google. Derfor kan man for eksempel sammenligne et stort land med et lille land. Bliver tallene ikke sat i forhold til det totale antal søgninger, ville det altid se ud som om USA søgte mest på både dåb, tilgivelse, omvendelse og alle andre søgeord, fordi der er så mange flere amerikanere, end der er danskere.

Efter denne korte introduktion til Googlemanti som håndværk vil vi nedenfor se nærmere på nogle søgeord relateret til den danske Folkekirke og kristendom i Danmark og om Google kan bidrage til forståelsen af danskernes forhold til disse emner i dag.



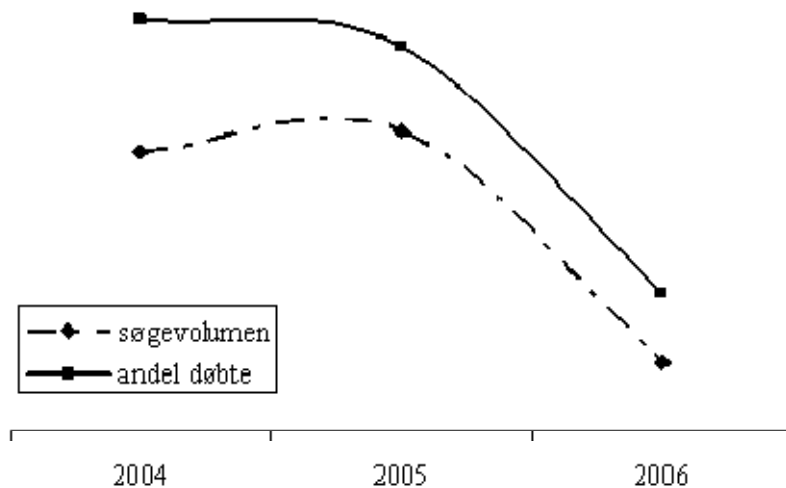
DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Google og danskernes interesse for Folkekirken

Hvis Google virkelig kan bruges til ikke alene at sige noget om, hvad der har interesseret folk, men også give indikationer på hvordan udviklingen bliver fremover, er spørgsmålet om medlemstallet i Folkekirken naturligvis særligt interessant. I forhold til spørgsmålet om udvikling i medlemstal i Folkekirken, kan det være interessant at se, om der er en sammenhæng mellem den statistik, der er tilgængelig om dåbstal i Danmark, og hvad Google har at sige om samme fænomen.

Kirkeministeriet har i kirkestatistikken opgjort hvor stor en andel af befolkningen, der er døbt. Dette er sat op i forhold til, hvor meget der bliver søgt på dåb og barnedåb i nedenstående figur. Den nederste stiplede linie angiver, hvor meget der søges på dåb i perioden 2004 til 2006, medens den solide linie angiver andelen af døbte i samme periode. Figuren viser en påfaldende lighed, og havde man ikke andet at forholde sig til, kunne det se ud som om, kirken kunne lave en dåbsprognose ud fra hvad folk søger på nettet.



Det er dog ikke helt så enkelt! Selvom tallene er gode nok, er der manipuleret med fremstillingen af dem. For det første kan de to kurver ikke sættes direkte i forhold til hinanden. Andelen af døbte er faldet fra 75,5 % til 74,5 %, så selvom kurven ser dramatisk ud, er der kun tale om et fald på ét procentpoint. Søgevolumen angives også på en skala fra 0-100, men her er forskellen meget større, nemlig 64 i 2004 og 23 i 2006. Det eneste man således kan se af figuren, er at bevægelsen er ens for de to tal. Men kan man så lave en prognose ved at se på søgevolumen for 2007? Desværre nej. Danmark er så lille et sprogområde og dåb så lille et emne i forhold til alle mulige andre søgninger, at selv små forstyrrelser får stor betydning. I både 2006 og 2007 var der sådanne forstyrrelser, nemlig prinsedåb.

Disse to begivenheder fører til så meget søgning på dåb, at resten af årets søgninger bliver meget mindre, hvilket gør søgevolumen for hele året lille. Fjerner man søgningen fra januar 2006, hvor prins Christian blev døbt, er der faktisk tale om en stigning i søgevolumen i forhold til 2005. Da alle de relaterede søgeord, man bruger i forbindelse med dåb, handler om mad, indbydelser og gaver, er den mest sikre fortolkning nok at færre døbes, men til gengæld er dåbsfesten noget, vi bruger mere tid og ressourcer på. Således er søgningen på konfirmation og bryllup (som dog ødelægges af kronprinsens bryllup i maj) også støt stigende.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

hvilket ikke passer med statistikken. Man skal dermed grundigt overveje, hvad man bruger GoogleTrends til. I det følgende skal vi se et eksempel på noget information, man rent faktisk godt kan bruge.

En oplagt søgning og indikation på danskernes forhold til kirke og kristendom er ordet "Folkekirken". Hvilke andre søgeord relaterer sig til søgninger på Folkekirken? Her tegner GoogleTrends et meget klart billede. På listen over de ti emner, som er relaterede til en søgning på "Folkekirken", angår alle ti "udmeldelse". Det er også "udmeldelse", der er den største voksende trend. Det ser altså ud til, at interessen for Folkekirken på nettet ikke drejer sig om at få informationen om, hvad Folkekirken står for, dens teologiske profil, eller dens historie. De, der søger på "Folkekirken", gør det primært for at finde ud af hvordan man melder sig ud.. Og denne udvikling kunne GoogleTrends give et fingerpeg om inden Danmarks Statistik kom med de tal, der bekræfter tendensen; i 2008 var der markant en stigning i aktive udmeldelser fra Folkekirken.

GoogleTrends kan også bruges til at underbygge diskussionen om de kulturkristne danskere, som kun dukker op til julegudstjeneste. En søgning på "gudstjeneste" viser en radikalt større interesse for gudstjenester i december end resten af året. En søgning på "kristendom" generelt vil også give hints om danskernes generelle, årstidsbestemte interesse for religion, og fx sommermånederne viser akutte styrtudk i interessen for kristendom (samme tendens kan findes ved søgning på islam). Danskerne er altså generelt uinteresserede i religion i sommerferien, mens de er meget optaget af den omkring de traditionelle højtider. Dette bliver også bekræftet af søgningen på "konfirmation", der koncentrerer sig om de traditionelle perioder for dette ritual.

Googletrends giver også mulighed for at profilere hvilke byer og landsdele, der er mest interesserede i bestemt emner, og for eksempel giver en søgning på "Jesus" højeste score i Ringkøbing, efterfulgt af Viborg og Nordjylland. Et krydstjek med hvad der ellers søges på giver mange hits til "Jesus Christ Superstar" og "Jesus og Josefine", og der er således primært tale om en interesse i mere populærkulturelle fænomener, hvor Jesus-figuren indgår.

En ny tilgang til viden om danskernes religion?

Der er mange kilder til viden om religion i dag. Det kan være statistik, som den præsenteres i nærværende udgivelse, det kan være undersøgelser baseret på interviews med medlemmer og ledere af diverse trossamfund. Med muligheden for at vi alle kan søge på, hvad der søges på, er der kommet endnu et værktøj til indsamling af viden om religion. Der er forskellige vanskeligheder og problemer, man skal være opmærksom på, og som med alle andre kilder til viden om danskernes religion skal de indhentede informationer fortolkes og sættes ind i en kontekst. Men der er alligevel noget interessant og potentielt brugbart ved denne nye tilgang.

En af styrkerne ved dette værktøj i forhold til spørgeskemaundersøgelser og interviews er, at GoogleTrends giver et billede af, hvad du ønsker at vide mere om, når du sidder alene foran din computer og ikke ansigt til ansigt med en religionsforsker. Der er ikke noget filter mellem dig og det, du søger. Denne tilgang giver et billede af interessenmønstre, og udpeger også i hvilken retning disse mønstre bevæger sig. For du er, hvad du søger.

[1] -manti er et begreb fra græsk, der betegner det at spå for eksempel kiromanti (spå i håndfladen), bibliomanti (tilfældige opslag i helligskrifter) eller kleromanti (kast af samling sten, knogler, kviste).



2.7. DANSKE TROSSAMFUND PÅ INTERNETTET

Af Peter Fischer-Nielsen, ph.d.-studerende, cand.mag. i Religionssociologi

Trossamfund, der søger godkendelse hos Justitsministeriet, skal i ansøgningsskemaet blandt andet besvare spørgsmålet: "Har ansøgeren en hjemmeside?" Af oversigten over de mere end 100 anerkendte og godkendte trossamfund fremgår det, at mange, men langt fra alle, kan svare ja til det spørgsmål. Oversigten er dog ikke fuldstændig opdateret, og en Google-søgning på nogle af de trossamfund, der ikke optræder på listen med en hjemmesideadresse, viser, at flere faktisk er at finde på internettet.[1]

Selvom især islamiske og islam-inspirerede menigheder skiller sig ud ved at have en meget lav grad af officiel repræsentation på internettet, synes udviklingen alligevel at gå i retning af, at alle, der har en kontoradresse og et telefonnummer, også vil få en hjemmeside og en e-mail-adresse. Hvordan en hjemmeside udnyttes varierer dog meget. Denne artikel omhandler tre formål, som de officielle trossamfunds hjemmesider i dag tjener i forskellig grad: de informerer, inviterer og involverer. Hvor information og invitation handler om at præsentere og gøre hjemmesidens besøgende interesserede i at tage del i *offline* forsamlinger, aktiviteter og begivenheder, handler den involverende brug om at give hjemmesidens besøgende mulighed for at tage del i aktiviteter *online*. De første to formål ligner det, som den canadiske religionssociolog Christopher Helland har betegnet *religion online*, en ovenfra og ned religiøs kommunikation, hvor et trossamfund overfører sine budskaber til internettet uden at ændre indholdet og formen væsentligt. Man kommunikerer, som man ville gøre det i et kirkeblad eller fra prædikestolen. Sidstnævnte formål, involvering, ligner Hellands anden betegnelse *online religion*, hvor religion i højere grad opstår nedenfra som resultat af interaktion mellem brugere på internettet (Helland 2000).

Med en anden terminologi kan man også beskrive det som en forskel mellem web 1.0, der beskriver envejskommunikation fra afsender til bruger, og web 2.0, der i højere grad handler om en brugerinddragende kommunikation. Denne skelnen tilføjer også en historisk dimension til problemstillingen, idet web 2.0 kan ses som en nyere udvikling inden for brugen af internettet.[2] I artiklen vises, at alle tre formål, information, invitation og involvering, er at genfinde på trossamfundenes hjemmesider, men at det især er de første to, der er fremtrædende.

Information

Hovedformålet på de fleste af trossamfundenes hjemmesider er at informere på forskellige niveauer. Særligt kan man skelne mellem en praktisk information, hvor det handler om navne, adresser og træffetider, og en mere ideologisk information, hvor trossamfundets lære, værdier og principper præsenteres for internettets brugere i en autoritativ form, som medlemmerne kan konsultere, og som ikke-medlemmer kan lade sig oplyse af.[3] Problemet for mange af trossamfundene er, at udenforstående sjældent vil hente deres information direkte via hjemmesiden, men langt oftere via en Google-søgning. Her præsenteres man ikke bare for trossamfundets egen fortolkning, men også for mediernes, kritikernes, religionsforskernes og de frafaldnes udlægninger af trossamfundet. En søgning på Jehovas Vidner giver eksempelvis 88.800 resultater, hvoraf de ti første blandt andet rummer fortolkninger af bevægelsen fra så forskellige kilder som Wikipedia, Støttegruppen for tidligere Jehovas Vidner, Videnscenter for Transkulturel Psykiatri, Landsforeningen af Bøsser og Lesbiske og Kristeligt Dagblad.[4]

At være online med en informativ hjemmeside er altså langt fra det samme som at kontrollere den information, der tilflyder brugerne af internettet. Vilklårene på internettet fremprovokerer en kamp om magt mellem de forskellige interessenter i en religion, hvor økonomiske ressourcer og teknisk snilde gør en



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

afgørende forskel, og øger samtidig individets eget ansvar for at sortere i informationerne og vælge sine egne autoriteter.

Invitation

Der er en glidende overgang mellem hjemmesidernes informerende og inviterende aspekter. Mange informationer er ikke bare neutrale, men har som et integreret formål at gøre hjemmesidebrugere interesserede i de aktiviteter, der udgår fra trossamfundet. Et oplagt eksempel er gudstjenestelister og arrangementsoversigter, der findes på stort set alle af de religiøse hjemmesider. Da mange af trossamfundene har flere menigheder eller afdelinger, er vejvisning til den nærmeste også et typisk menupunkt og en information, der kan hjælpe både den indviede, der er væk fra hjemmet, og den nysgerrige, der gerne vil prøve trossamfundet af.[5]

Artikler og billedserier fra overståede begivenheder henvender sig også til begge målgrupper. De, der tog del i lejren, konferencen, gudstjenesten eller hvad der nu er tale om, får en mulighed for at mindes begivenheden, og de, der ikke var med, får måske lyst til at være med næste gang. Spørgsmålet er, hvor stor succes trossamfundene har med at invitere via internettet, når det gælder personer, der ikke allerede er medlemmer. En nyere undersøgelse af danskernes religiøse internetvaner viser, at cirka 65 % aldrig besøger en religiøs hjemmeside, og at det er personer, der i forvejen regelmæssigt går i kirke, moské eller synagoge, der også er langt de flittigste brugere af kristne, muslimske og jødiske hjemmesider (Hjarvard 2008: 203). En svensk undersøgelse af teenagers brug af internettet til religiøse formål tegner samme billede. Det er de unge, der er aktive i en religiøs organisation, der også især gør brug af de religiøse tilbud på internettet (Lövheim 2008: 211).

Undersøgelserne viser, at en hjemmeside ikke nødvendigvis er nok til at skabe kontakt med nye målgrupper. Som trossamfund kan man i princippet komme ind i alle danskeres hjem via en hjemmeside, men i valget mellem millioner af hjemmesider skal man fortsat have en meget god grund, før man vælger at klikke sig ind på en bestemt organisations hjemmeside, eller man skal ledes dertil fra søgemaskiner eller andre hjemmesider.

Involvering

En religiøs hjemmeside kan tjene et tredje hovedformål, nemlig at involvere og aktivere den besøgende, mens han endnu er på hjemmesiden, og dermed gøre ham til mere end blot en passiv læser eller potentiel kirkegænger. Man skal på trossamfundenes hjemmesider lede lidt efter disse interaktive muligheder, der ikke har samme selvfølgelig tilstedeværelse som de informerende og inviterende elementer.

En del eksempler kan der dog findes: Den Katolske Kirke giver mulighed for, at man kan stille spørgsmål til tre eksperter.[6] Den Evangelisk-Lutherske Frikirke har en resourceside, hvor man kan downloade prædikener, andagter, bibellæseplan m.m.[7] På Frelsens Hærs hjemmeside kan man donere penge til kirkens sociale arbejde eller shoppe Frelsens Hær-produkter.[8] Hos mormonerne kan man studere Mormons bog online eller få den tilsendt med posten.[9] Syvende Dags Adventist-Kirken har på deres hjemmeside et menupunkt, der hedder "Dig og Gud," hvor man kan bestille en daglig andagtsmail, skrive i en bønnebog, tale med en web-præst eller fortælle om sin tro.[10] Kristent Center i Jyderup tilbyder forbøn via sms.[11] På Københavns Bibeltræningscenters hjemmeside kan man bede til frelse.[12] Det Mosaiske Troessamfunds har en kosher-service, hvor man kan downloade en kosher-liste og stille spørgsmål via e-mail.[13] På Dansk Sathyia Sai Babas hjemmeside kan man købe bøger,[14] og Brahma Kumaris Åndelige Verdensuniversitet stiller et sjælshoroskop til rådighed.[15] Hare Krishna har måske den mest interaktive hjemmeside af dem alle.[16] Den præsenteres som et "online fællesskab for medlemmer og venner af Hare Krishna i Danmark." I stil med



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

tjenester som My Space og Facebook har man her mulighed for at oprette sig egen billedprofil, blogge, chatte og danne netværk med andre profiler.

En bevægelse hos de religiøse hjemmesider mod mere involverende, brugerinddragende tilbud er udtryk for en tilpasning til internettets kultur og et forsøg på at tilfredsstille internetbrugernes forventninger til en hjemmeside. Prisen vil uundgåeligt være tab af kontrol. Hvor brugere inddrages i produktionen af en hjemmesides indhold, sløres den officielle linje, eller den gøres til genstand for debat. Det er formodentlig én væsentlig grund til, at der stadig er en vis tilbageholdenhed på mange af trossamfundenes officielle hjemmesider i forhold til at inddrage brugerne, mens mere af den uofficielle interaktion inden for trossamfundene i stigende grad finder sted på ikke-religiøse netværkstjenester som fx Facebook. En anden grund til fravær af interaktive tjenester kan være, at disse ofte er ressourcekrævende. Et vist mål af tekniske færdigheder er påkrævet og er ikke nødvendigvis til stede i en lille forening. Desuden tager det tid at overvåge og vedligeholde tjenesterne og varetage kontakten til brugerne. Konservatisme eller frygt for at internettet skaber en pseudo-virkelighed kan være en tredje forklaring, og endelig kan det også helt enkelt skyldes en realistisk vurdering af, at brugergrundlaget er for smalt til at tænke interaktivt.

Hvis Christopher Hellands skarpe skel mellem *religion online* og *online religion* skal lægges ned over de danske trossamfunds brug af internettet, vil pendulet svinge mod den første kategori. De officielle religiøse hjemmesider er i høj grad ovenfra og ned kommunikation af trossamfundenes budskaber, selvom mere brugerinddragende muligheder så småt er ved at vinde indpas i takt med, at trossamfundene prøver at tilpasse sig en web 2.0-virkelighed. *Online religion* skal man primært lede efter uden for de officielle hjemmesider, i Facebook-grupper, diskussionsfora og på private hjemmesider, der ikke kontrolleres af trossamfundet. Her kan kritik og nyfortolkning af religionerne finde sted, som på sigt kan komme til at udgøre en trussel for de mere officielle udlægninger af religionen.

Referencer

Helland, Christopher (2000): "Online-religion/Religion-online and Virtual Communities", i Hadden, Jeffrey K. & Cowan, Douglas E. (red.), *Religion on the Internet: Research Prospects and Promises*. Amsterdam: Elsevier Science, s. 205-223

Hjarvard, Stig (2008): *En verden af medier: Medialisering af politik, sprog, religion og leg*. Frederiksberg: Samfundslitteratur

Lövheim, Mia (2008): "Rethinking Cyberreligion? Teens, Religion and the Internet in Sweden", i *Nordicom Review* 29-2, s. 205-217

Web-referencer[17]

Officielle hjemmesider for trossamfund:

Baptistkirken i Danmark, www.baptistkirken.dk

Brahma Kumaris Åndelige Verdensuniversitet, www.brahmakumaris.dk

Dansk Sathyia Sai Baba, www.saiibaba.dk

Den Evangelisk-Lutherske Frikirke, www.vivit.dk



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Den Katolske Kirke i Danmark, www.katolsk.dk

Det Mosaiske Troessamfund, www.mosaiske.dk

Frelsens Hær, www.frelsenshaer.dk

Hare Krishna/ISCKON, www.harekrishna.dk

Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, www.mormon.dk

Kristent Center i Jyderup, www.kc-jyderup.net

Københavns Bibeltræningscenter, www.kbc.dk

Metodistkirken i Danmark, www.metodistkirken.dk

Syvende-dags Adventistkirken, www.adventist.dk

"Godkendte trossamfund." Udenrigsministeriet, Familiestyrelsen:

www.familiestyrelsen.dk/11/godkendte-trossamfund

"Web 2.0." Wikipedia (engelsk version):

http://en.wikipedia.org/wiki/Web_2.0

[1] Ansøgningsskema og liste over anerkendte og godkendte trossamfund findes på Familiestyrelsens hjemmeside: www.familiestyrelsen.dk/11/godkendte-trossamfund. Alle web-adresser i denne artikel er besøgt 4. februar 2009.

[2] En beskrivelse af web 2.0 kan læses i online-encyklopædien Wikipedia, der selv er et godt eksempel på fænomenet: http://en.wikipedia.org/wiki/Web_2.0

[3] Som eksempel kan nævnes Baptistkirkens menupunkter "Hvem er vi?" – se <http://baptistkirken.opanki.pil.dk/?id=30> og "Hvad gør vi?" – se <http://baptistkirken.opanki.pil.dk/?id=29>

[4] Søgning på "Jehovas Vidner" i Google med afkrydsning i feltet "på nettet"

[5] Metodistkirken har eksempelvis et Danmarkskort, hvor man har mulighed for at klikke sig frem til den nærmeste kirke: www.metodistkirken.dk/index.php?option=com_content&task=view&id=63&Itemid. Mormonerne benytter på deres hjemmeside Google Maps til at give brugerne mulighed for at finde kirker i hele verden: <http://maps.lds.org>. Hare Krishna henvender sig direkte til ikke-medlemmer med menu-punktet "Tempel-besøg," der både indeholder kort, rutebeskrivelse og et dagsprogram: <http://iskcondk.ning.com/page/page/show?id=2305273%3APage%3A213>.

[6] www.katolsk.dk/2294

[7] www.vivit.dk/ordet/index.html



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

[8] www.frelsenshaer.dk/Default.aspx?ID=6

[9] <http://scriptures.lds.org/da/contents>

[10] www.adventist.dk/Default.aspx?ID=82

[11] www.kc-jyderup.net/sms.html

[12] www.kbc.dk/index.php?id=151.0.0.1.0.0

[13] www.mosaiske.com/joomla/index.php?option=com_content&view=article&id=76&Itemid=55

[14] www.saibaba.dk

[15] www.brahmakumaris.dk/sjelmaindk.htm

[16] www.harekrishna.dk

[17] Alle hjemmesider er besøgt 4. februar 2009.



3. STATISTIK

3.1. STATISTIK OM FOLKEKIRKEN

Kirkeministeriet udgiver i samarbejde med Danmarks Statistiks statistik om Folkekirken hvert kvartal.

Statistikken, som omfatter medlemstal, antal døbte, ind- og udmeldelser, konfirmationer, vielser og velsignelser og begravelser på stiftsplan, kan findes på <http://www.km.dk/folkekirken/statistik-og-oekonomi/kirkestatistik.html>

Tallene kan også findes på <http://www.statistikbanken.dk/statbank5a/default.asp?w=1024>, hvor det er muligt at finde oplysningerne på sogneplan.

Oplysninger om Kirkestatistikken 1984-2002 og 2007- kan findes på <http://www.dst.dk/Vejviser/dokumentation/Varedeklarationer/emnegruppe/emne.aspx?sysrid=1088>

Vi har valgt at supplere kirkestatistikken med en statistik over hvor mange af Folkekirken medlemmer, der er indvandrere og efterkommere i dag og for ti år siden og hvilke lande, de kommer fra.

Folkekirken og indvandrere og efterkommere

	1. januar 1999	1. januar 2009
	Medlem	Medlem
	af folke-	af folke-
Oprindelsesland	kirken	kirken
Danmark	4,482,119	4,451,090
Indvandrere og efterkommere		
Vestlige lande	30,689	35,209
Ikke-vestlige lande	2,490	3,896
I alt	4,515,298	4,490,195

Den samlede oversigt findes på CSR's hjemmeside: <http://www.teo.au.dk/csr/rel-aarboeg09/statistik/folk-kir/-og-indv>

Et af resultaterne er, at knap 1 % af Folkekirken medlemmer er indvandrere eller efterkommere. Det er især indvandrere og efterkommere fra vestlige lande, der er medlemmer af Folkekirken. Fra de nordiske lande er omtrent halvdelen af indvandrerne og efterkommerne medlemmer af Folkekirken, men der er også en større gruppe af tyske og hollandske medlemmer, samt medlemmer fra Storbritannien og USA.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

8 største grupper

	Medlemmer af Folkekirken 2009	Ikke-medlemmer af Folkekirken	Procentdel der er medlemmer af Folkekirken
Norge	8,338	6,065	58 %
Sverige	6,193	6,175	51 %
Tyskland	5,969	14,223	30 %
Island	5,348	3,095	63 %
Storbritannien	2,596	11,216	19 %
Holland	1,539	4,586	25 %
Finland	1,165	1,142	50 %
USA	966	5,469	15 %

Et mindre, men stigende antal indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige verden er medlem af Folkekirken.



3.2. STATISTIK OM GODKENDTE TROSSAMFUND

Trossamfund	Medlems- antal 2008	Medlems- antal 1999
Kristne og kristendomsinspirerede menigheder		
Aars Frikirke	55	
Aalborg menighedscenter	300	250
Østens Assyriske Kirke	270	263
Yeshuat Tsion den messianske synagoge i Danmark #1)		
Taastrup Frimenighed		
Troens Ord	97	158
The Brethren		66
Syvende-dags adventistkirken	2537	2750
Svenska Gustafskyrkan	1000	600
Skovlunde frikirke (før Brønshøj Kristne Forsamling)	100	
Sjømannskirken, Norsk Kirke i Udlandet, Haakons Kirke	****	2000
Russisk ortodoks menighed (i Hobro)	100	
Reformerte menighed i Fredericia		308
Pinsekirken samlet	5158	5150
Pinsekirken København Ø (Københavns Kulturcenter)	1160	
Nexø Frikirke	57	
Greve Frikirke (Nazaræerens Kirke)	82	56
Mission Danmark		
Metodistkirken i Danmark	2006	1401
Menigheden af kristne i Danmark i Jesu navn		
Luthersk Missionsforenings Frimenighed, Nordvestkirken	72	
Livets kilde	75	43



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Trossamfund	Medlems- antal 2008	Medlems- antal 1999
Københavns Bibeltræningscenter		170
Københavnerkirken Frimenighed	226	
København Vineyard Christian Fellowship	430	
Kristus Kirken	35	28
Kristnastova #2)	100	
Kristent Centrum	102	308
Kristent Fælleskab, København	350	150
Kristent Center, Jyderup		
Kristent center Herning – Open Church	251	220
Kristensamfundet i Danmark	110	96
Den Katolske kirke	37.123	34864
Jesu Kristi kirke af Sidste Dages Hellige	4500	4514
Jehovas Vidner	14.500	15234
Inuunerup Nutaap Oqaluffia - Grønlands Frikirke	96	
International Harvest Christian Center		
International Church for Copenhagen		
International Christian Community		
Holstebro frikirke / K.C midt vest	50	
Hillerød Frimenighed	110	
Guds Menighed		110
Frimenigheden Kilden	30	
Frikirken på Havnen	56	120
Frikirken Oasan		
Frelsens Hær	1178	1330
Forsamlingen Livdin	500	



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Trossamfund	Medlems- antal 2008	Medlems- antal 1999
Forklarelsens Kirke	100	
Fonden Guds Verdensvide Kirke (Worldwide Church of God)	14	23
den ortodokse-russiske kirkes menighed i København	1000	100
Det Danske missionsforbund	2.200	
Den tysk-reformerte	300	306
Den til St. Alban's English Church i København		129
Den Serbisk Ortodokse Kirke i Danmark	7000	
Den rumænsk-ortodokse menighed i Danmark	500	
Den Nyapostolske Kirke i Danmark	300	388
Den makedonsk-ortodokse kirke #3)	500	350
Den kristne menighed i Danmark, København	600	
Den kristne menighed i Danmark, Holstebro	230	
Den koreanske kirke i Danmark	35	45
Den koptisk-ortodokse kirke	250	280
Den franske-reformerte menighed i København		50
Den evangelisk-lutherske frikirke i Danmark	90	127
Den Armensk Apostolske Kirke		
Den apostolske kirke i Danmark	3000	2832
Dansk Teltmissions Menighed		53
Copenhagen Community Church (tidligere Amager Kristne Center)		75
City Kirke, Herning	100	156
Bornholmerkirken	118	
Bibel og Missionscenteret	100	62
Bethel Missionary Baptist Church (a)	50	44
Baptistkirken	5260	5467



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Trossamfund	Medlems- antal 2008	Medlems- antal 1999
	94563	80676
	Medlems- antal 2008	Medlems- antal 1999
Jødiske trossamfund og menigheder		
Det Mosaiske Troesamfund	2075	3120
Machsike Hadas	0*	
Shir Hatzefon	105	
	2180	3120
	Medlems- antal 2008	Medlems- antal 1999
Islamiske og islam-inspirerede menigheder		
Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	10730	
Den Islamiske forening af Bosniakker	4180	
Idara Minhaj Ul-Quran	1200	
Shiamuslimsk Trossamfund i Danmark	1100	
Ahlul Bait	1000	
Det Albanske Trossamfund	1000	
Islams Ahmadiyya Djamaat	600	
Muslim Cultural Institute	600	
The Islamic Center for E.C.	500	
Islamisk Trossamfund	350	
Islamic Cultural Center	300	
Muslim Cultur Institute, Islamisk Moske	300	
Islamic Center Jaffaria	200	



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Trossamfund	Medlems- antal 2008	Medlems- antal 1999
Det Islamiske Forbund	100	
Islamisk Kulturcenter, Amager	100	
Pakistan Islamic Welfare Society	100	
Århus Islamiske Menighed	80	
Den Islamiske Verdensliga	0	
	22440	
	Medlems- antal 2008	Medlems- antal 1999
Buddhistiske menigheder		
Karma Kadjy Skolen	1000	1100
Karmapa-Trust Sangye Tashi Ling	148	548
Phendeling-Center for Tibetansk Buddhisme	400	
Den Vietnamentiske Buddhistiske Kulturelle Forening, Chua Lieu Quan	200	
Watpa Copenhagen	2000	1250
Wat Thai Copenhagen	700	1070
	4448	3968
	Medlems- antal 2008	Medlems- antal 1999
Hinduistiske menigheder		
Sikh Foundation #4)		
Sathya Sai Baba #5)	100	
Krishnabevægelse/Iskcon (Hare Krishna)	200	350
Brahma Kumaris Åndelige Verdensuniversitet	924	500
Siri Guru Singh Sabha #6)	?	100
Danmarks Hindu Kultur Aktivitets Center	125	



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Trossamfund	Medlems- antal 2008	Medlems- antal 1999
Bharatiya Mandir	100	
Brande Hindu Menighed	200	
	1649	950
	Medlems- antal 2008	Medlems- antal 1999
Øvrige menigheder		
Baha'i Samfundet	350	295
Forn Sidr	650	
Den Mandæiske Manda i Danmark	600	
Alevi Forbundet i Danmark	1100	
	2700	295

#1: Ønskede ikke at medvirke.

#2: Registreres ikke, tal fra (a).

#3: 100 familier.

#4: Nedlagt.

#5: Skøn.

#6: Pga. konflikt kan tal ikke fremskaffes.

Kommentarer til tabellen om godkendte trossamfund 1999 og 2009

Der er en række kristne trossamfund der optræder på listen i 1999, som ikke indgår i Familiestyrelsens oversigt fra 2009.

Billund Frikirke ophørte i 2003 og er i dag en del af Betania Kirkecenter, som tilhører pinsebevægelsen. Horsens Bibel Center (tidl. Rhema Bibel Center) fusionerede med Pinsekirken i Horsens i 2002.

Når det gælder de nordiske folkekirkers tilstedeværelse i Danmark, optræder den finske og den islandske kirke på 1999-oversigten, men ikke på oversigten fra 2009. Islændingenens menighed har af økonomiske årsager valgt at organisere sig således, at islændinge i Danmark fortsat kan være medlem af og betale til Den islandske Folkekirke.

Den finske kirke i Danmark er den del af den evangelisk-lutherske kirke i Finland som 'Kirke i udlandet', sådan som også den Svenske og Norske kirke i oversigten er det. Det vil sige at disse trossamfund er tilknyttet organiseringen af disse kirker i deres hjemland og som sådan ikke er selvstændige trossamfund, men fungerer som kirke i udlandet/sømandskirker. Det er ikke umiddelbart klart hvorfor den Svenske og Norske kirke har bibeholdt deres status som godkendt trossamfund, hvorimod den finske ikke længere optræder på listen.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Det er ligeledes uklart, hvorfor Danmarks Statistik i 1999 taler om De danske Pinsemenigheder, mens Familiestyrelsen på sin hjemmeside i 2009 kun nævner to konkret menigheder inden for Pinsebevægelsen, Pinsekirken København Ø. (som nu kalder sig Københavns Kristne KulturCenter), Drejervej 11-21, 2400 København NV og Evangelieforsamlingen, Worsaaesvej 5, 1972 Frederiksberg C. Vi har i oversigten angivet de tal, vi har fået oplyst fra Københavns Kristne Kulturcenter, samt det samlede tal fra pinsemenighederne i Danmark, som vi har fået det oplyst fra Kirkernes Integrations Tjeneste.

Der er i 1999 tilsyneladende ikke indhentet oplysninger fra de muslimske godkendte trossamfund. I stedet har man opgivet et skøn over antallet af muslimer i Danmark. Dette tal er slet ikke sammenligneligt med de øvrige tal, og vi har derfor valgt at se bort fra det.

Det gælder generelt, at de forskellige trossamfund forstår noget forskelligt ved et medlem. Nogle trossamfund har et bredt medlemsbegreb, som indbefatter alle 'sympatisører'. Det gælder fx nogle af de muslimske grupper, som angiver deres medlemstal som 100 familier. Andre har et snævrere medlemsbegreb, hvor kun nogle af dem, der deltager i aktiviteterne tælles med. Det gælder fx for nogle af de kristne grupper, hvor kun voksne døbte medlemmer medregnes.

For yderligere kommentarer til tallene fra de forskellige grupper, se den separate oversigt og kommentar.



3.2.A. KRISTNE OG KRISTENDOMS-INSPIREREDE TROSSAMFUND OG MENIGHEDER I ØVRIGT

Samlebetegnelsen "godkendte kristne trossamfund" dækker over mange forskellige grupper, derfor præsenteres tal og oplysninger om grupperne separat med uddybende kommentarer hvor der er særlige forhold der gør sig gældende f.eks. i forhold til måden at tælle medlemmer på, samt andre relevante bemærkninger til det specifikke trossamfund. I den samlede oversigt fremgår medlemstal fra 2009, bygninger, præster og deltagelse i gudstjenester og medlemstal fra Danmarks Statistik fra 1999 hvor disse har været tilgængelige. Det er udelukkende de kristne grupper der har status som godkendt trossamfund der optræder i disse tal.

Tallene er fremkommet ved mail- og telefonisk kommunikation, derudover er enkelte tal hentet fra kirkernes hjemmesider, andre udgivelser og via samarbejde med Kirkernes Integrations Tjeneste. Der er nogle få trossamfund hvor det ikke inden deadline har været muligt at få oplyst de relevante tal.

Tendenser i tallene

Hvis man skal se nærmere på nogle af de tendenser der tegner sig i tallene, så er der en tendens til en stor vækst i nogle af trossamfundene, såsom den Katolske kirke der på 10 år er gået fra 34.864 medlemmer til 37.123, og en endnu større vækst i Metodistkirken fra 1401 til 2006 medlemmer i samme periode. Derimod er Jehovas Vidner faldet fra 15.234 til 14.500.

En anden tendens kan ses i aktivitetsmønsteret. Deltagelsen i aktiviteter er centreret omkring gudstjenester hos langt de fleste af de kristne trossamfund, og disse gudstjenester kan finde sted i egne kirkebygninger, men også i private hjem. Antallet af deltagere i gudstjenester og rituelle handlinger varierer naturligvis blandt samfundene, men ud fra de tal vi har til rådighed danner der sig en tydeligt tendens til et højt deltagerantal i gudstjenesterne i forhold til medlemstal, som det afspejles f.eks. i den Kristne Menighed i Danmark, København, med 600 medlemmer og ca. 400 deltagere til gudstjeneste og Holstebro, med 230 medlemmer og 130 deltagere.

Denne tendens gør sig også gældende, om end i lidt mindre grad hos det største af de godkendte trossamfund, Den Katolske Kirke, der med 37.123 medlemmer har angivet et gennemsnit af 9324 deltagere som et samlet tal for deltagere ved almindelige højmesser i kirkerne rundt omkring i Danmark, og dermed kan melde om deltagelse fra ca. 25 % af medlemmerne. Hvis disse tal sammenlignes med tal fra den evangelisk-lutherske kirke, Folkekirken, afspejler de tydeligt en meget større aktivitet pr. medlem, se f.eks. de tal der præsenteres og diskuteres i *Kristendommen under forvandling*, Viggo Mortensen, 2005, forlaget Univers, s. 92. Dette peger på at der er i mange af de godkendte trossamfund er tale om en nær tilknytning, hvor en meget stor del af medlemmerne deltager aktivt i hele trossamfundets liv, hvorimod Folkekirken er præget af et aktivitetsmønster hvor der både er meget aktive kernebrugere og en stor, mere passiv medlemsgruppe, der primært deltager i særlige ritualer såsom dåb, bryllup og begravelse og ikke i søndagsgudstjenesten.

Mangfoldigheden i de godkendte kristne trossamfund

De godkendte kristne trossamfund er en samlebetegnelse som dækker over et meget forskelligartet felt, der strækker sig fra små grupper med under 50 medlemmer, til store, etablerede trossamfund som den Katolske



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

kirke i Danmark med næsten 40.000 medlemmer, sådan som det også afspejles i oversigten over medlemstal af de forskellige trossamfund.

Derudover peger denne diversitet også på meget forskellige baggrunde for de mange grupper, hvor nogle trossamfund primært er opstået som mindre kristne frimenigheder inden for en dansk sammenhæng, såsom den evangelisk-lutherske frikirke i Danmark, mens andre primært fungerer som ramme omkring det religiøse liv for indvandrede, kristne grupper, det vil sige som det man kan kalde migrantmenigheder. Men også indenfor samlebetegnelsen "migrantmenighed" kan der være store forskelle. Denne betegnelse kan dække kirker, der er i mindretal i en dansk sammenhæng, men som står i relation til store etablerede kirkesamfund i andre lande, såsom den Katolske kirke og de ortodokse kirker med en længerevarende tilstedeværelse i Danmark, og den kan dække over grupper som for nylig er indvandret til Danmark. Det er ikke på baggrund af disse tal muligt at sige noget om hvor mange af de kristne trossamfund der benytter sig af muligheden for at få præster til Danmark på forkyndervisum, hvilket naturligvis er særligt relevant for migrantmenighederne. For mere om migrantmenigheder i Danmark i dag se Jørgen Skov Sørensens artikel.

Inden for den gruppe af kristne menigheder der præsenteres her, er der også en spændvidde mellem ældre, kristne kirker, som netop de ortodokse kirker og relativt nyere trossamfund som Frelsens Hær og den Nyapostolske Kirke.

Forskelle i økonomisk status kan ses afspejlet i antallet af ejede bygninger, muligheden for at have egne lønnede præster (nogle grupper har ulønnede præster), og eventuelt muligheden for at have et mere etableret system med tilknyttede friskoler, såsom Aalborg Menighedscenter. Mange, men ikke alle, af grupperne råder over egne kirkebygninger. Der er både grupper med klare medlemsregistre og oversigter, mens andre ikke registrerer deres medlemmer. Der er dog en klar tendens blandt de kristne grupper til at have medlemstallene registreret og kunne give tal på både ca. medlemstal og deltagere i diverse gudstjenester og ritualer, selvom der også inden for de kristne grupper er forskelle både i hvor meget der registreres og hvordan man opfatter medlemskab.



3.2.A.1. KRISTNE GRUPPER: TABEL OVER MEDLEMSANTAL 1999 OG 2008 SAMT AKTIVITETER

Trossamfund	Medlems- antal 2008	Byg- ninger	Præs- -ter	Guds- tjeneste- deltagelse	Dåb	Begra- velse	Vielser	Medlems- antal 1999
Aars Frikirke	55	2		50-80				
Aalborg menighedscenter	300	1	7	200	12*	1		250
Østens Assyriske Kirke	270			70				263
Yeshuat Tsion den messianske synagoge i Danmark	(ønskede ikke at medvirke)							2
Taasinge Frimenighed								
Troens Ord	97	1	2	110-140	0	1		158
The Brethren								66
Syvende-dags adventistkirken	2537	38	24	ca. 1500	16	58		2750
Svenska Gustafskyrkan	1000	2	2	50-60	31	12	100	600
Skovlunde frikirke (før Brønshøj Kristne Forsamling)	100			75	2			
Sjømannskirken, Norsk Kirke i Udlandet, Haakons Kirke	****	1	1	70	24	10	150	2000
Russisk ortodoks menighed (i Hobro)	100	1	1	40	20	2		
Reformerte menighed i Fredericia								308
Pinsekirken samlet	5158			4674				5150
Pinsekirken København Ø (Københavns Kulturcenter)	1160	1	6	1000	39	8		
Nexø Frikirke	57	1	1	80	5	0		



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Trossamfund	Medlems- antal 2008	Byg- ninger	Præs- -ter	Guds- tjeneste- deltagelse	Dåb	Begra- velse	Vielser	Medlems- antal 1999
Greve Frikirke (Nazaræerens Kirke)	82	1	1	55	5	1	1	56
Mission Danmark								
Metodistkirken i Danmark	2006	10	23	563	27	24	10	1401
Menigheden af kristne i Danmark i Jesu navn								
Luthersk Missionsforenings Frimeninghed, Nordvestkirken	72	1	3	110	3	0		
Livets kilde	75	2	1	90-100	2	0		43
Københavns Bibeltræningscenter								170
Københavnerkirken Frimeninghed	226		2	150	10		3	
København Vineyard Christian Fellowship	430	1	4	250	2	0		
Kristus Kirken	35							28
Kristnastova	100 (a) (registreres ikke)							
Kristent Fællesskab i Nordsjælland								
Kristent Centrum	102	1		40-50				308
Kristent Fællesskab, København	350	1	2	190	7	4		150
Kristent Center, Jyderup								
Kristent center Herning - Open Churh	251	1	5	300	25	3		220
Kristensamfundet i Danmark	110	2	2					96



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Trossamfund	Medlems- antal 2008	Byg- ninger	Præs- -ter	Guds- tjeneste- deltagelse	Dåb	Begra- velse	Vielser	Medlems- antal 1999
Katolske kirke	37.123	47	82	9324	567	276	113***	34864
Jesu Kristi kirke af Sidste Dages Hellige	4500							4514
Jehovas Vidner	14.500	150		13000	240	93	76	15234
Inuunerup Nutaap Oqaluffia - Grønlands Frikirke	96	1	1	80-100	23	0		
International Harvest Christian Center				100-130 (b)				
International Church for Copenhagen				90-100 (b)				
International Christian Community				120 (b)				
Holstebro frikirke / K.C midt vest	50	1	2	40	1	0		
Hillerød Frimenighed	110	1**	3	100-120	4	0		
Guds Menighed								110
Frimenigheden Kilden	30	1	1	25-30	2	0		
Frikirken på Havnen	56	1	3	30	5	1	2	120
Frikirken Oasan								
Frelsens Hær	1178							1330
Forsamlingen Livdin	500		1	400-450	25			
Forklarelsens Kirke	100							
Fonden Guds Verdensvide Kirke (Worldwide Church of God)	14		10		1	1		23
Evangelieforsamlingen								
den ortodokse-russiske kirkes menighed i København	1000	1	1	90-100	50	10	12	100



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Trossamfund	Medlems- antal 2008	Byg- ninger	Præs- -ter	Guds- tjeneste- deltagelse	Dåb	Begra- velse	Vielser	Medlems- antal 1999
Det Danske missionsforbund	2.200	23	22					
Den tysk-reformerte	300							306
Den til St. Alban's English Church i København				80-120 (b)				129
Den Serbisk Ortodokse Kirke i Danmark	7000	1	1	150	100	20	5	
Den rumcænsk-ortodokse menighed i Danmark	500	4		30-100	20	3 til 4	3	
Den Nyapostolske Kirke i Danmark	300	6 og 2**	15	150	4	4		388
Den makedonsk-ortodokse kirke	100 familier	30-40						350
Den kristne menighed i Danmark, København	600	2	1	400	27	3		
Den kristne menighed i Danmark, Holstebro	230	1	1	130	0	0		
Den koreanske kirke i Danmark	35		1	35	1	0	0	45
Den koptisk-ortodokse kirke	250	3	1	100-120	20	1	2 vielser	280
Den franske-reformerte menighed i København				15 (b)				50
Den evangelisk-lutherske frikirke i Danmark	90	4	2	60	5	1		127
Den Armensk Apostolske Kirke								
Den apostolske kirke i Danmark	3000	40	40					2832
Dansk Teltmissions Menighed								53



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Trossamfund	Medlems- antal 2008	Byg- ninger	Præs- -ter	Guds- tjeneste- deltagelse	Dåb	Begra- velse	Vielser	Medlems- antal 1999
Copenhagen Community Church (tidligere Amager Kristne Center)								75
City Kirke, Herning	100	1**	2	55-85	0	0		156
Bornholmerkirken	118		1	75-85	5			
Bibel og Missionscenteret	100	1	4	110	5 til 10	2	2	62
Bethel Missionary Baptist Church	50 (a)			80-90 (b)				44
Baptistkirken	5260	70	45	2700	97	106		5467

Bemærkninger:

*ikke dåb, men barnevelsignelser uden vand/døbefont.

** lejede bygninger

*** samlet tal for vielser mellem to medlemmer af den katolske kirke, og mellem et medlem af den katolske kirke og et ikke-medlem.

(a) ifølge Andre Stemmer – Migrantkirker i Danmark set indefra, red. Birthe Munck-Fairwood

(b) ifølge data indsamlet af Kirkernes Integrationstjeneste, kontaktperson: Elisabeth Krarup de Medeiros, *Integrationskonsulent*, KIT - Kirkernes Integrations Tjeneste:
Smallegade 47, 1, DK-2000 Frederiksberg
Tlf.: (+45) 3284 6016
Mobil: (+45) 2652 4226
mail:Elisabeth@kit-danmark.dk
www.kit-danmark.dk



3.2.A.2. KRISTNE GRUPPER: EN GENNEMGANG AF DE ENKELTE GRUPPER

Den katolske kirke i Danmark

Antal medlemmer:

37.123. Menighederne har selv (2007) indberettet medlemstal fra sognekartotek. Et medlem er en katolsk døbt person eller en døbt person, der er konverteret til Den katolske Kirke. Der skelnes i denne forbindelse ikke mellem børn og voksne.

Kirkebygninger og præster:

Nøjagtigt tal for kirkebygninger kendes ikke, men der er 47 lokale menigheder med tilhørende kirke eller kapel. Der er i 2009 82 præster inkl. pensionerede. De nyankomne præster fra udlandet er her på forkyndervisum.

Kirkegængere:

Der er i gennemsnit 9324 kirkegængere til stede ved en almindelig søndagsmesse. Der har været 567 dåbshandlinger og 276 begravelser i 2008.

Kontaktoplysninger

www.katolsk.dk

Reformerte menigheder

Den koreanske kirke i Danmark

Antal medlemmer:

35 medlemmer.

Kirkebygninger og præster:

Der er 1 præst tilknyttet kirken.

Kirkegængere:

Alle medlemmer af kirken deltager typisk ved almindelige søndagsgudstjeneste og andre gudstjenester. Der har i 2008 været 1 dåb, og ingen begravelser eller vielser.

Kontaktoplysninger:

Koreansk Menighed

Ega Allé 5, 2770 Kastrup

Tlf.: 3246 1660

Præst: Dea Hwan Oh



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Den reformerte menighed i Fredericia

Kontaktoplysninger:

Dronningensgade 87, 7000 Fredericia, tlf. 7592 0551
Præst: Sabine Hofmeister, Jyllandsgade 41, 2.th., 7000 Fredericia
www.reformert.dk
hofmeister@reformert.dk

Fransk Reformert Kirke i København

Kirkegængere:

til den almindelige søndagsgudstjeneste deltager ca. 15.

Kontaktoplysninger:

Kirkekontoret, Gothersgade 107, 2. tv. 1123 København K. Tlf 33 14 97 05

Den tysk-reformerte menighed i København

Antal medlemmer:

angives på hjemmesiden som 300 (<http://www.reformert.dk/tysk/>).

Kontaktoplysninger:

Gothersgade 109, 3. sal, 1123 København K
Præst: Axel Bargheer, 33 13 87 53

Metodistkirken i Danmark

Antal medlemmer:

2006, både voksne og børn tælles som medlemmer (tal for 2007). I 1999 var der 1401 medlemmer, men dette medlemstal kan ikke sammenlignes, da 1999 tallet kun indeholder de bekendende medlemmer (dvs. unge eller voksne der har taget personlig stilling til deres tro og medlemskab) mens 2008 tallet også indeholder de (barne) døbte medlemmer der endnu ikke har taget stilling. Det tal for 2007 der kan sammenlignes med 1999 tallet er 1252 medlemmer.

Kirkebygninger og præster:

Der er 23 præster tilknyttet kirken, dette tal er inkl. pensionerede præster. Der er 10 kirkebygninger.

Kirkegængere:

Til søndagsgudstjeneste er der 563 deltagere, til jul mellem 1500-2000, og til påske ca. 1000. I 2007 var der 27 dåb, 24 begravelser og 10 vielser.

Kontaktoplysninger:

Metodistkirken i Danmark
Stokhusgade 2, 1317 København K



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Svenska Gustafs församlingen i København

Antal medlemmer:
1000

Kirkebygninger og præster:
1 kirkebygning/menighedshus og 1 bolig, der er 2 præster.

Kirkegængere:
Deltagere til søndagsgudstjeneste er ca. 50-60, med ca. 200 til jul, og 100 til påske (midnatsmessen). Der har været 31 dåb, 12 begravelser og 100 vielser.

Kontaktoplysninger:
Svenska Gustafs församlingen i København
Folke Bernadottes Allé 4, 2100 København Ø

Den ortodokse russiske kirkes menighed i København

Antal medlemmer:
1000, men har derudover en medlemsforståelse der inkluderer alle ortodokse kristne i Danmark.

Kirkebygninger og Præster:
Der ejes 1 kirkebygning og der er 1 præst tilknyttet. Derudover nævnes der som tilknyttet til kirken afdelinger på kirkegårde i Københavnsområdet (for eksempel Assistens-kirkegården).

Kirkegængere:
Til søndagsgudstjenesten deltager ca. 90-100, til jul og påske ca. 400-500. Der har i 2008 været 50 dåb, 10 begravelser og 12 vielser.

Kontaktoplysninger:
Alexander Nevsky Kirke, Bredgade 53, 1260 København K

Den til St. Alban's English Church i København hørende menighed

Kirkegængere:
Til den almindelige søndagsgudstjeneste deltager 80-120.

Kontaktoplysninger:
Churchillparken 6, Langelinie, 1263 København K, telefon: 3962 7736.

Baptistkirken

Antal medlemmer:
5260 medlemmer. Et medlem optages enten på baggrund af personlig bekendelse af tro på Jesus eller på baggrund af bekendelsesdåb. Mere end 99 % af alle medlemmer er døbt.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Kirkebygninger og præster:

51 menigheder råder tilsammen over 70 mødesteder med 45 ansatte præster. De fleste mødesteder er bygninger ejet af den lokale kirke, andre mødesteder er lejede lokaler i fx forsamlingshus eller kulturcenter

Kirkegængere:

Gennemsnitligt 2700 deltagere til gudstjeneste om søndagen i de 51 menigheder. (2007 tal); gennemsnitligt 53 deltagere pr. gudstjeneste. Nogle menigheder har 8-10 deltagere og andre langt over 100 deltagere. Der er flere til gudstjeneste både til jul og påske, men der findes ikke præcise tal pt. I 2007 blev der døbt 97, og 106 blev begravet.

Kontaktoplysninger:

Lærdalsgade 7, st. tv., 2300 København S.

info@baptist.dk

www.Baptistkirken.dk

Den norske menighed ved Kong Haakon kirken i København

Antal medlemmer: Den norske menighed er en del af Sjømannskirken, den Norske Kirke i udlandet, og anser som sådan som medlemmer alle nordmænd bosiddende i Danmark og Øresundsregionen, der er medlem af den Norske Kirke. Det angives at der bor kan ca. 7000 nordmænd i København.

Kirkebygninger og Præster:

Der er en 1 kirkebygning og 3 boliger tilknyttet kirken og 1 præster.

Kirkegængere:

Der er ca. 70 deltagere til søndagsgudstjeneste. Til jul ca. 200 og påske ca. 40. Der var i 2008 24 dåb, 10 begravelser og 150 vielser.

Kontaktoplysninger:

Ved Mønten 9, 2300 København S

www.sjomannskirken.no

Tlf 32 57 11 03, tirsdag - lørdag 12 - 18 søndag 10 - 15

Den apostolske kirke i Danmark

Antal medlemmer:

3000 medlemmer

Kirkebygninger og præster:

40 bygninger med 40 præster, der er tilknyttede enten fuldtid, deltid eller ikke-lønnede.

Kontaktoplysninger:

Lykkegårdsvej 100 6000 Kolding Tlf.: 79321600

www.akdonline.dk



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Den Nyapostolske Kirke i Danmark

Antal medlemmer:

300 medlemmer. Ved et medlem forstås en person, som er beseglet med Helligånden gennem håndspåleggelse af en apostel. Man skal være døbt for at kunne blive beseglet, kirken anerkender dog en dåb foretaget i Gud Faderens, Sønnens og Helligåndens navn, altså også Folkekirkens dåb.

Kirkebygninger og præster:

Kirken ejer 6 bygninger og lejer sig ind i 2. Der er tilknyttet 15 præster, 1 evangelist og en biskop til menighederne i Danmark. De aflønnes ikke og de er ikke i Danmark på forkyndervisum.

Kirkegængere:

På en almindelig søndag er der ca. 150 kirkegængere og samme antal til jul og påske. I 2008 har der været 4 dåbshandlinger og 4 begravelser.

Kontaktoplysninger:

www.nak.org www.dnak.dk

Det Danske missionsforbund

Antal medlemmer:

2.200. Et medlem forstås som en person der bekender sig til Jesus Kristus og som på denne bekendelse ved en gudstjeneste eller på et menighedsmøde er blevet optaget i menighedens fællesskab.

Kirkebygninger og præster:

23 bygninger, som de lokale menigheder selv ejer. Der er 22 præster tilknyttet, og de er alle aflønnede

Kontaktoplysninger:

Rosenlunden 17

5000 Odense C

Tlf.: 66 14 83 31

Email: ddm@email.dk (if you can see this please update your browser)

Troens Ord

Antal medlemmer:

97 medlemmer, hvor et medlem er en person der har ansøgt om medlemskab. Medlemmer inkluderer både unge og voksne, der er døbt.

Kirkebygninger og præster:

1 kirkebygning som er ejet. Der er to præster tilknyttede som begge er aflønnede.

Kirkegængere:

Der er ca. 110-140 kirkegænger på en almindelig søndag. Til jul og påske er der ca. det samme antal kirkegængere som de andre søndage. Ingen dåbshandlinger i 2008, men én begravelse.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Kontaktoplysninger:

Højmarksvej 22, Box 96, 7330 Brande

www.troensord.dk

København Vineyard Christian Fellowship

Antal medlemmer:

430 medlemmer. Ved medlem forstås de som betragter kirken som deres åndelige ståsted og har sit navn på vores adresseliste.

Kirkebygninger og præster:

430 personer, hvoraf hovedparten også er fordelt på i alt 30 netværksgrupper. 4 præster er delvist aflønnede.

Kirkegængere:

Gennemsnitligt over 250 kirkegængere hver søndag. Samme antal ved påske, ingen til jul. I 2008 har der været 2 dåbshandlinger og ingen begravelser.

Kontaktoplysninger:

Dagmarvej 5, 2740 Skovlunde

Gudstjeneste på Nyvej 7, 1851 Frederiksberg C

<http://www.kbh-vineyard.dk/aars>

Aalborg menighedscenter

Antal medlemmer:

Ca. 300. Et medlemskab forudsætter, at personen er kommet til personlig tro, og har læst "lære- og ledelsesmæssige retningslinjer" der beskriver medejerskab og medarbejderskab omkring menighedens formål og vision.

Kirkebygninger og præster:

Aalborg menighedscenter ejer selv deres ene bygning, og nogle af lokalerne i bygningen lejes ud. Desuden har de Nordjyllands Kristne Friskole tilknyttet til sig, og de har delvist finansieret bygningen som skolen holder til i. Der er 7 præster, hvoraf to er aflønnede.

Kirkegængere:

På en almindelig søndag er der ca. 200, til jul og påske ca. 100. I menighedscentret praktiserer man barnevelsignelser, dvs. uden vand og døbefont, og af disse har der været 12 i 2008. Af begravelser har der været en enkelt.

Kontaktoplysninger:

Gasværksvej 5, 9000 Aalborg

www.amcnet.dk



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Jehovas Vidner

Antal medlemmer:

14.500. Et medlem forstås som en, der deltager i menighedens offentlige forkyndervirksomhed, og man bliver først fuldgældigt medlem ved dåben. Et barn der selvstændigt kan aflægge et vidnesbyrd kan blive regnet med som forkynder.

Kirkebygninger og præster:

Jehovas Vidner er i besiddelse af ca. 150 bygninger, der kaldes rigssale. Disse er ejet af de lokale menigheder. Der er 200 menigheder i Danmark, og menighederne ledes af et ældsteråd, som ikke er aflønnede.

Kirkegængere:

På en almindelig søndag er der omkring 13.000 deltagende i hele landet, mødeprocenten er omkring 90. Jehovas vidner fejrer ikke jul og påske, men højtiden til minde om Jesu død, i 2007 var der omkring 22.000 tiltastede. I 2008 har der været 240 dåbshandlinger og 93 begravelser. Jehovas Vidner har vielsesbemyndigelse, dvs at omkring 26 ældste har bemyndigelse til at forrette vielser. I 2008 fandt der ca. 76 vielser sted.

Kontaktoplysninger:

Hovedkontor: Stenhusvej 28, 4300 Holbæk
<http://www.watchtower.org/d/index.html>

Nexø Frikirke

Antal medlemmer:

57. Et medlem forstås som en, der ved egen bekendelse er kommet til tro på Jesus Kristus som Guds søn og som er døbt under vand.

Kirkebygninger og præster:

En ejet bygning med en præst på deltid.

Kirkegængere:

På en almindelig søndag er der 60 voksne og 28 børn/unge. I julen 2007 var der 124 voksne + børn, i påsken 2008 var der 96 voksne + børn. I 2008 har der været 5 dåbshandlinger og ingen begravelser.

Kontaktoplysninger:

Købmagergade 27 C, 3730 Nexø
www.skibetnexo.dk

Kristent center Herning – Open Church

Antal medlemmer:

251. Et medlem forstås som en der kommer fast og er med i menighedsfællsskabet i tjeneste osv. Kun personer der har været igennem kurset "Intro til åbenkirke" kan blive optaget som medlem.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Kirkebygninger og præster:

I 2008 råder de over to bygninger, i 2009 en enkelt. De ejes, og der er 5 præster tilknyttet med forskellig aflønning.

Kirkegængere:

På en almindelig søndag er der 300, til jul og påske 350. I 2008 har der været 25 dåbshandlinger og 3 begravelser.

Kontaktoplysninger :

Olufsgade 10, 7400 Herning

www.openchurch.dk

kontor@openchurch.dk

Livets kilde

Antal medlemmer:

75 over 18 år. Et medlemskab søger man om, og man gennemgår med præsten de vedtægter og vilkår der er besluttet. Disse underskrives og derefter er man medlem. For at være medlem skal man være fyldt 18, og det er kun døbte der medregnes.

Kirkebygninger og præster:

Livets kilde råder over to ejede bygninger i henholdsvis Esbjerg og Varde. Der er en præst tilknyttet, som er aflønnet.

Kirkegængere:

På en almindelig søndag er der omkring 90-100 voksne og børn. Jul ca. 120 / påske 90-100 voksne og børn. I 2008 har der været 2 dåbshandlinger og ingen begravelser.

Kontaktoplysninger :

Ådalsparken 33, Sædding, 6710 Esbjerg V

www.livetskilde.dk

City Kirke, Herning

Antal medlemmer:

Ca. 75 voksne og 25 børn. Et medlem forstås som en der er fast tilknyttet til kirken, dens vision og aktiviteter og det indbefatter både børn og voksne. Dåb er ikke et krav, og alle betaler tiende.

Kirkebygninger og præster:

Der lejes en bygning, og to aflønnede præster, der er et ægtepar.

Kirkegængere:

en almindelig søndag er der mellem 55 og 85, det samme til jul og påske. I 2008 har der hverken været dåb eller begravelse.

Kontaktoplysninger:

Pastor Philip Dupont, Østergade 8, 2., 7400 Herning



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

www.Josephnet.dk

Frikirken på Havnen

Antal medlemmer:

56 er med på adresselisten, som indeholder dem til har tilkendegivet at frikirken er deres åndelige hjem. Der er ikke noget krav om dåb for at være medlem.

Kirkebygninger og præster:

En kirkebygning samt en udpost på Christiania med et lokale. Der findes et dagligt lederskab på tre personer som fungerer som præster på skift. Desuden et præstepar, der fungerer som præster.

Kirkegængere:

Til en almindelig gudstjeneste kommer der ca. 30 personer. Ingen ekstra gudstjenester til jul og påske, men ved andre lejligheder op til 100 personer. De praktiserer ikke barnedåb men barnevelsignelse, af hvilke der var 3 i 2008. 5 voksendåb, en begravelse og to bryllupper.

Kontaktoplysninger:

Refshalevej 203 A, Christianshavn, 1432 København K
www.frikirken.nu

Den evangelisk-lutherske frikirke i Danmark

Antal medlemmer:

90 medlemmer. Et medlem forstås som en der er døbt i menigheden, eller som er døbt i et andet kristent kirkesamfund, og som har ønsket at blive optaget i menigheden. Medlemmer er både voksne og børn og det er et krav at være døbt.

Kirkebygninger og præster:

4 kirkebygninger som er ejede. 2 præster i alt der er delvist aflønnede.

Kirkegængere:

en almindelig søndag er der ca. 60 kirkegængere, til jul ca. 100 og til påske ca. 70. I 2008 har der været 5 dåbshandlinger og 1 begravelse.

Kontaktoplysninger:

Sekretariat: Skejbygaardsvej 23-25, 8240 Risskov. Tlf. 75 65 16 60.
post@vivit.dk
<http://www.vivit.dk/>

Kristnastova

Antal medlemmer:

Medlemmer registreres ikke. Medlemmer af menigheden er de personer, som bekender tro på de grundlæggende bibelske sandheder (Den treenige Gud, Jesu stedfortrædende død, frelse ved tro alene, osv.) og regner menigheden som deres åndelige hjem.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Kirkebygninger og præster:

Lejet kirkebygning, to ikke aflønnede præster.

Kirkegængere:

En almindelig søndag er der mellem 90-100 voksne og børn. I 2008 har der været 4 dåbshandlinger, og ingen begravelser.

Kontaktoplysninger:

Birmavej 36, 2300 København S

www.kristnastova.dk

Russisk ortodoks menighed (i Hobro)

Antal medlemmer:

Ca. 100 medlemmer, alle er døbte.

Kirkebygning og præster:

Egen kirke og præst med fast løn og forkyndervisum.

Kirkegængere:

Der er ca. 40 kirkegængere om søndagen, til jul og påske er der over 100. Ca. 20 dåbshandlinger og 2 begravelser i 2008.

Kontaktoplysninger:

Havebo 6, st. - 3, 2500 Valby

www.Orthodoxy.dk

Frimenigheden Kilden

Antal medlemmer:

Ca. 30 medlemmer. Som medlemmer tælles alle, der udtrykker ønske om at være medlemmer – ofte i forbindelse med dåb, typisk i 14-16 års alderen.

Kirkebygninger og præster:

Menigheden ejer en bygning, og der er én aflønnet præst.

Kirkegængere:

En almindelig søndag er der 25-30 kirkegængere. Ved højtiderne er antallet cirka det samme. I 2008 var der to dåb og ingen begravelser.

Kontaktoplysninger:

Østergade 34, Ørum, 8830 Tjele

kilden@makechurch.dk

www.makechurch.dk



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Holstebro frikirke / K.C midt vest

Antal medlemmer:

50 voksne medlemmer, som har underskrevet kirkens trosgrundlag, og som er døbt med troendes dåb.

Kirkebygning og præster:

En eget bygning, og to præster, der ikke er aflønnede.

Kirkegængere:

Der er ca. 40 til gudstjeneste søndag, og det samme til jul og påske. I 2008 har der været en dåb og ingen begravelser.

Kontaktoplysninger:

post@kcmidtvest.dk

www.Kcmidtvest.dk

Luthersk Missionsforenings Frimenighed, Nordvestkirken

Antal medlemmer:

72 medlemmer over 18 år. Et medlem forstås som en person der har meldt sig ind i kirken og lever op til vedtægternes krav, bl.a.: "døbt på den kristne tro,(...) i tro og livsførelse bekender sig til troen på Kristus, (...) deltager regelmæssigt i kirkens aktiviteter". Dette er både voksne og børn, men kun døbte medregnes.

Kirkebygninger og præster:

Der ejes en bygning, og der er 3 ulønnede præster tilknyttet.

Kirkegængere:

En almindelig søndag er der 110. Til jul og påske 80. I 2008 har der været 3 dåbshandlinger og ingen begravelser.

Kontaktoplysninger:

Frederiksborgvej 179, 2400 København NV

www.nordvestkirken.dk

Inuunerup Nutaap Oqaluffia - Grønlands Frikirke

Antal medlemmer:

96 medlemmer. Et medlem er en person der har aflagt et personligt vidnesbyrd om tro på Jesus Kristus og derefter er blevet døbt ved neddykkelse. De døber på et tidspunkt, hvor "barnet" kan bekende en personlig tro, tidligst i alderen 14-16 år. Det er kun døbte der regnes for medlemmer.

Kirkebygninger og præster:

En kirkebygning, en ulønnet præst tilknyttet.

Kirkegængere:

En almindelig søndag er det 80-100, samme antal til jul og påske. I 2008 har der været 23 dåbshandlinger, og ingen begravelser.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Kontaktoplysninger:

Ilivinnuaq 1, Box 67, 3900 Nuuk, Grønland
www.ino.gl ino.nuuk@greennet.gl

Hillerød Frimenighed

Antal medlemmer:

110 voksne medlemmer, heraf 5 udsendt som missionærer internationalt og 11 passive, som er flyttet fra området men opretholdt deres medlemskab.

Kirkebygninger og præster:

Lejer sig ind i en skole og ejer ingen bygninger. Menigheden ledes af et ældsteråd på tre personer, der fungerer som præster, alle ulønnede.

Kirkegængere:

På en almindelig søndag er der 100-120. Til jul og påske mellem 100 og 140. I 2008 har der været 4 dåbshandlinger og ingen begravelser.

Kontaktoplysninger:

c/o Søren Brosbøl, Glarborgvej 6, 3400 Hillerød
<http://www.frimenighed.dk/> birger@solstua.dk eller preben@brosboel.dk

Fonden Guds Verdensvide Kirke (Worldwide Church of God)

Antal medlemmer:

14 medlemmer. Et medlem forstås som en der er døbt i kirken. Børn, unge og andre, der deltager regelmæssigt i vores kirkelige aktiviteter, gudstjenester og lignende betragtes som associerede og støttere.

Kirkebygninger og præster:

Kirken har ikke fast mødested, men mødes forskellige steder, fx. i medborgerhuse og i private hjem.

Kirkegængere:

Kirken har gudstjeneste almindeligvis lørdage i stedet for søndage. Deltagerantallet er ca. 9-10 inklusiv børn. Ingen specielle gudstjenester til jul og påske. I 2008 har der været 1 dåbshandling og en begravelse.

Kontaktoplysninger:

P. O. Box 714, 4000 Roskilde
<http://www.gvks.org/dansk/index.php> - danmark@gvks.org

Skovlunde frikirke (tidligere Brønshøj Kristne Forsamling)

Antal medlemmer:

100. Man betragtes som medlem, når man kommer regelmæssigt i kirken og er over 15 år.

Kirkebygninger og præster:

Ejer en kirke, ingen præster er tilknyttet.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Kirkegængere:

På en almindelig søndag er der ca. 75, til jul og påske ca. 150 og 100. Der har været 2 dåbshandlinger i 2008.

Kontaktoplysninger:

kontakt@skovlundefrikirke.dk
www.skovlundefrikirke.dk

Den kristne menighed i Danmark: i København

Antal medlemmer:

600 medlemmer. Medlemsskabet defineres således: "Enhver som ønsker medlemskab af DKM, kan skriftlig rette henvendelse herom til Menighedens bestyrelse, som herefter træffer beslutning om optagelse af medlemmet i foreningen. Bestyrelsen sørger for oprettelse af medlemsprotokol i en dertil indrettet database".

Kirkebygninger og præster:

2 bygninger, kirkecenter og udflugtssted, som er ejede. Der er en præst som ikke er aflønnet.

Kirkegængere:

En almindelig søndag ca. 400, til jul og påske ca. 600. Ingen barnedåb i 2008, men i 2007 var der 27 voksendåb. I 2008 var der 3 begravelser.

Kontaktoplysninger:

Den Kristne Menighed i København, Tårnfalkevej 17, 2650 Hvidovre
www.brunstad.org/dk/

Den kristne menighed i Danmark: i Holstebro

Antal medlemmer:

230 medlemmer. Et medlem defineres som: "Enhver som ønsker medlemskab af DKM, kan skriftlig rette henvendelse herom til Menighedens bestyrelse, som herefter træffer beslutning om optagelse af medlemmet i foreningen. Bestyrelsen sørger for oprettelse af medlemsprotokol i en dertil indrettet database".

Kirkebygninger og præster:

Ejer en kirkebygning, og der er en præst tilknyttet, som ikke er aflønnet.

Kirkegængere:

En almindelig søndag ca. 130, til jul og påske ca. 210. Ingen dåb eller begravelse i 2008.

Kontaktoplysninger:

Den kristne Menighed i Holstebro, Vester Feldborgvej 18, 7540 Haderup
www.brunstad.org/dk/



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Syvende-dags Adventistkirken

Antal medlemmer:

2537 medlemmer. Medlemstal dækker kun døbte/optagede i menigheden.

Kirkebygninger og præster:

I alt rådes der over 38 kirkebygninger, de fleste bygninger er ejet – 1 eller 2 steder lejes. Der er 24 præster, alle aflønnet fra Adventistkirkens hovedkontor via medlemmernes tiende-betaling.

Kirkegængere:

2/3 af medlemmerne kommer til gudstjeneste om lørdagen på landsbasis. Stort set ingen variation på antal af kirkegængere i hverdage, påske og jule-dage. I 2008; 16 dåbshandlinger; i alt 43 medlemmer er tilføjet – dåb, bekendelse, udland. I 2008: 58 begravelser; i alt 83 medlemmer er afgået – udland, død, udmeldelse.

Kontaktoplysninger:

Unionsformand: bjorn.ottesen@adventist.dk
www.Adventist.dk

Frelsens Hær

Antal medlemmer:

1047 soldater og 131 civile medlemmer. Flertallet af Frelsens Hærs medlemmer er *soldater*, dvs. at de har underskrevet soldatererklæringen, som indeholder Frelsens Hærs elleve læresætninger samt at man ikke drikker alkohol eller ryger. Frelsessoldaten gør tjeneste i Frelsens Hær i sin fritid, og bruger uniformen som vidnesbyrd om sin tro og sit tilhørsforhold. Civile medlemmer er folk, som har bekendt troen på Gud, og som ønsker at have Frelsens Hær som deres kirke, men som ikke ønsker at være forpligtet på de livsstilsprincipper, som soldatererklæringen indebærer.

Kirkebygninger og præster:

Frelsens Hær er organiseret i 33 korps og bestyrer 16 sociale institutioner, 22 butikker og 18 projekter.

Kontaktoplysninger:

Nationalt hovedkontor, Frederiksberg Allé 9, 1621 København V, 3331
www.frelsens-haer.dk

Jesu Kristi kirke af Sidste Dages Hellige (Mormoner)

Antal medlemmer:

4500 medlemmer. Omkring 60 missionærer fra forskellige lande er på mission i Danmark samtidig med at omkring 35 danskere er på mission i udlandet for Kirken.

Kirkebygninger og præster:

22 menigheder fordelt på to stave. Det første tempel i Danmark blev indviet den 3. maj 2004.

Kontaktoplysninger:

Københavns Stav, Nitivej 8, 2000 Frederiksberg
presse@mormon.dk



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

www.mormon.dk

Menigheder inden for Pinsebevægelsen

Kirken i Kulturcenteret

Kontaktoplysninger:

Drejervej 11-21, 2400 København NV

Tlf. 70122223

www.kirkenikulturcenteret.dk,

Evangelieforsamlingen

Kontaktoplysninger:

Worsaaesvej 5, 1972 Frederiksberg C,

Tlf. 3535 436,

info@evangeliekirken.dk,

www.evangeliekirken.dk

The International Church for Copenhagen (The American Lutheran Congregation of Copenhagen)

Kirkegængere:

til den almindelige søndagsgudstjeneste deltager 90-100 voksne og 25 børn

Kontaktoplysninger:

Gjølrlingsvej 10, 2900 Hellerup

Gudstjenester i Sct Andreas Church, Gothersgade 148. 1123 Copenhagen K

www.internationalchurch.dk

Kristent Center

Kontaktoplysninger:

Solvænget 6, 4450 Jyderup

Tlf: 59 27 88 99

mail@kc-jyderup.dk

www.kc-jyderup.net



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Greve Frikirke (tidligere Church of the Nazarene, International Nazarærens Kirke)

Antal medlemmer:

66 voksne medlemmer samt 16 voksne associerede medlemmer. Børn regnes som associerede medlemmer, men er ikke opgjort.

Kirkebygninger og præster:

Greve frikirke råder over en kirkebygning, som de ejer. Der er en fuldtidspræst tilknyttet.

Kirkegængere:

På en almindelig søndag er der 55 kirkegængere, til jul og til påske ca. 90. I 2008 var der 5 dåb, 1 begravelse og 1 bryllup.

Kontaktoplysninger:

Solhegnet 2, 2670 Greve

Præst: Kaj Ove Bollerup

Tlf: 56 14 50 16

kob@nazarene.dk

www.nazarene.dk

Guds menighed

Saralystkirken er en evangelisk frimenighed med tilknytning til [Det Danske Missionsforbund](#) og Guds Menighed, [Church of God](#). Kirken er en sammenslutning af det tidligere Højbjerg Frikirke (Guds Menighed) og det tidligere Saronkirken (Det Danske Missionsforbund).

Kontaktoplysninger:

Kontakt Werner Berle

Terp Skovvej 84

8270 Højbjerg

Tlf: 86 11 27 24

wernerberle@saralystkirken.dk

www.saralystkirken.dk/

Kristent Centrum

Antal medlemmer:

Der er 102 voksne.

Kirkebygninger og præster:

Menigheden ejer 1 kirkebygning. Der er ingen aflønnet præste, men man kalder prædikanter fra andre kirker, som aflønnes på honorarbasis.

Kirkegængere:

På en almindelig søndag er der 40 – 50 og det samme kommer til højtiderne. Der var hverken dåb, begravelser eller vielser i 2008.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Kontaktoplysninger:

Perikumvej 2, 9000 Aalborg

www.kristencentrum.dk

Mission Danmark

Mission Danmark er en evangelisk missionsvirksomhed

Kontaktoplysninger:

Rossinisvej 7, 9200 Aalborg SV

www.missiondanmark.dk

København Bibeltrænings Center

Kontaktoplysninger:

Hedemarksvej 15, 2620 Albertslund

Telefon: 3677 7167

info@kbc.dk

www.kbc.dk

Forklarelsens Kirke

Forklarelsens Kirke er del af Theosophical Fellowship, der opereres ikke med medlemstal, men det skønnes at der i dag er omkring 100 faste tilknyttede personer på landsplan.

Kontaktoplysninger:

Store Valbyvej 245, 4000 Roskilde

The Brethren

Kontaktoplysninger:

Julianehåbsvej 1, 2900 Hellerup

Den makedonske ortodokse Kirke

Antal medlemmer:

100 familier er tilknyttet kirken.

Kontaktoplysninger:

Ane Katrinesvej 26, 11 th, 2000 Frederiksberg



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Østens Assyriske Kirke i Danmark (Den assyriske østkirke i Danmark)

Antal medlemmer:
270 medlemmer.

Kirkegængere:
ca. 70 ved søndagsgudstjenester.

Kontaktoplysninger:
Postboks 1544, City Vest, 8220 Brabrand.

Copenhagen Community Church (tidl. Amager Kristne Center)

Kontaktoplysninger:
Amagertorv 5, 1160 København S,
Tlf: 32 84 28 00 eller 6084 2259
office@ccchurch.dk
www.ccchurch.dk

Yeshuat Tsion, Den Messianske Synagoge i Danmark

Kontaktoplysninger:
Kløvermarken 29, 3060 Espergærde

Bibel og Missionscentret

Antal medlemmer:
Ca. 100 medlemmer (voksendøbte) og 60-70 børn.

Kirkebygninger og præster:
der ejes en bygning, købt 2001. Der er 4 præster.

Kirkegængere:
Der kommer 100-110, og derudover deltager ca. 50 børn. Det samme antal gælder for jul og påske. I 2008 har der været 5-10 dåb, 2 vielser og 2 begravelser.

Kontaktoplysninger:
Thyparken 11, 7700 Thisted
<http://www.angelfire.com/rnb/bibelmc/>
www.bibelmc.dk



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Dansk Teltmissions menighed

Kontaktoplysninger:

Jagtvej 85, 1., 2200 København N

<http://www.netkirken.dk/mg/>

Den Koptisk-Ortodokse Kirke, St. Marie og St. Markus i Taastrup

Antal medlemmer:

250, det angives at der er ca. 50 familier tilknyttet.

Kirkebygninger og præster:

Kirken ejer 3 bygninger, der er en præst tilknyttet kirken.

Kirkegængere:

ved søndagsgudstjenesten er der ca. 100-120, og til jul og i påskeugen 250.

I 2008 var der 20 dåb, 1 begravelse og 2 vielser.

Kontaktoplysninger:

Taastrup Hovedgade 162 A, 2630 Taastrup

info@koptisk.dk

www.koptisk.dk

Menigheden af Kristne I Danmark i Jesu navn

Kontaktoplysninger:

Erik Jessen Lund, Ulfkjærvej 17, 6990 Ulfborg,

Tlf: 22 36 01 52

Kristensamfundet i Danmark

Antal medlemmer: Der er ikke krav om medlemskab for at deltage i gruppens aktiviteter eller for at blive døbt der. Man kan indskrive sig i deres 'medlemsbog', hvis man føler sig som 'kristensamfunder'. I den er der indskrevet 110 personer. Derimod er det et større antal, som får løbende informationer fra kirken. Således er der 609 personer der får materiale tilsendt pr post jævnligt og 109 der får det tilsendt pr mail.

Kirkebygninger og præster:

Har kirkebygning i Århus, Kirkesal i København og lejer et lokale i Odense, som de én gang om måneden omdanner til kirkesal. I Sydsjælland har de derudover også et par møder om året. Der er to præster.

Kontaktoplysninger:

Sankt Knuds Vej 13, 1903 Frederiksberg C

www.kristensamfundet.dk



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Den rumænsk-ortodokse menighed i Danmark

Antal medlemmer:

Det er vanskeligt at angive præcist medlemstal, da dette tal på den ene kan regnes som værende alle rumænsk-ortodokse rumænere bosat i Danmark, men de følgende medlemsoplysninger er baseret på de medlemmer der kan siges at være tilknyttet menighederne. Der er ca. 50 medlemmer af de 3 af de 4 menigheder, den københavnske menighed har ca. 100 medlemmer. Ca. 500 medlemmer på landsplan.

Kirkebygninger og præster:

menighederne låner kirker der tilhører den Katolske kirke i Danmark. Der er 4 præster.

Kirkegængere:

på en almindelig søndag kommer der ca. 30 til liturgien. Det er svært at angive tal for jul og påske. Der er ca. 20 dåb om året, 3-4 vielser og 3-4 begravelser.

Kontaktoplysninger:

Fader Michael Radu, Malmø.

Tlf.nr. i Malmø er 0046 4015 2461 (priv.) & 0046 4013 4654 (kirke).

Kristent Fællesskab i Nordsjælland

Kontaktoplysninger:

Ruderdalsvej 75, 5840 Holte

www.frikirken3400.dk

Kristent Fællesskab, København/Højnæskirken

Antal medlemmer:

Kirken benytter sig ikke selv af et fast medlemsbegreb: Enhver som føler sig hjemme i menigheden opfattes som "medlem". Medlemstal på baggrund af adresseliste angiver ca. 150 husholdninger med ca. 350 personer i alt.

Bygninger og præster:

Kristen Fællesskab ejer en kirkebygning på Højnæsvej i Rødovre. Kirken er grundlæggende en lægmandsbevægelse, men har en præst og hjælpepræst, begge ansat på deltid. Der er også en administrator og en ungdomsmedarbejder.

Kirkegængere:

ca. 160-190, i form af op til 150 voksne og ca. 40 børn. Jul og påske er der ca. samme antal. Der praktiseres voksendåb og der var 4 dåb, 3 begravelser og 1 bryllup i 2008.

Kontaktoplysninger:

Højnæskirken Højnæsvej 60, 2610 Rødovre

www.kristendomf.dk



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Bethel Missionary Baptist Church

Antal medlemmer:

50 medlemmer, baseret på tal fra *Andre Stemmer – Migrantkirker i Danmark set indefra*, red. Birthe Munck-Fairwood.

Kirkegængere:

til den almindelige søndagsgudstjeneste deltager 80-90.

Kontaktoplysninger:

Pastor Gerry O. Calba, Lærdalsgade 7, 1. th., 2300 København S

Kristus Kirken

Antal medlemmer:

Kristus Kirken er en såkaldt huskirke. 35 medlemmer.

Kirkebygninger og præster:

Ideen med huskirken er, at der ingen lønnet præst og ingen kirkebygninger er.

Kontaktoplysninger:

Pastor Thomas Aagaard, Askovvej 6, 6600 Vejen

Tlf: 7536 3116

www.gospelhouse.dk

Den Serbisk Ortodokse Kirke i Danmark

Antal medlemmer:

Der er 7000 medlemmer i kirken.

Kirkebygninger og præster:

Kirken benytter lejede lokaler og har en præst tilknyttet.

Kirkegængere:

Til søndagsgudstjeneste er der ca. 150, til jul og i påskeugen er der ca. 1000. I 2008 var der 100 dåb, 20 begravelser og 5 vielser.

Kontaktoplysninger:

Frederikssundsvej 50, 3. mf., 2400 København NV

Tlf: 2182 1842

<http://www.dansk-serbisk.dk/orthodox.htm>



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Aars Frikirke (Tidligere Aars Vineyard Christian Fellowship)

Antal medlemmer:

55 medlemmer. Ved medlem forstås en voksen person der anser Aars Frikirke som sit åndelige ståsted, man kan også tegne sig som formeldt indmeldt i kirken. Medlemskab er ikke forbundet med krav om at være døbt, man skal derimod være bekendende kristen og bekende sig til Jesus Kristus.

Kirkebygninger og præster:

En kirkebygning med tilhørende anneks, der bruges til børnekirke. Der er ikke for tiden tilknyttet fast præst. Forkyndelsen foretages af en bred vifte af frikirkepræster fra venskabskirker, og ellers af lægprædikanter.

Kirkegængere:

På en typisk søndag mellem 50 til 80 kirkegængere, samme antal til påske og jul. Der har ikke været nogen dåbshandlinger i 2008. Dåbspraksis er Troendes dåb på personlig bekendelse om tro på Jesus Kristus. Der har været en begravelse og en vielse i 2008.

Kontaktoplysninger:

Markvænget 11, 9600 Aars
www.aarsfrikirke.dk

Den Russiske ortodokse Kirkes (Moskvapatriarkatet) menigheder

Kontaktoplysninger:

Havebo 6, st. 3, 2500 Valby
www.ortodoxy.dk

International Harvest Christian Center

Kirkegængere:

til den almindelige søndagsgudstjeneste deltager der i Århus 25-30, og i København 80-100 voksne og 15 børn/unge.

Kontaktoplysninger:

Nørre Farimagsgade 45, 1364 København K,
<http://ihcc.dk/ihcc/index.php/int-harvest-christian-centre>

Københavnerkirken frimenighed

Antal af medlemmer:

226 medlemmer, hvoraf ca. 65 er børn. Et medlem er én der har haft en samtale med en præst om kirkens værdier og vision, og har udfyldt en medlems blanket. Man skal være døbt for at være medlem, men man behøver ikke være døbt i kirken. Man betaler ikke noget for at være medlem.

Kirkebygninger og præster:

Der lejes en skole på Amager hvor der holdes gudstjeneste, og der lejes også 2 kontorer i en bygning på drejervej 15, Nørrebro. Der er 2 lønnede præster tilknyttet til kirken.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Kirkegængere:

Der deltager 150 til almindelig gudstjeneste, og jul og påske 100. Der var i 2008 10 dåb, ingen begravelser, og 3 vielser.

Kontaktoplysninger:

Voldumvej 58, 2610 Rødovre
www.Københavnkirken.dk

Den Armensk Apostolske Kirke

Kontaktoplysninger:

Karekin Dickran, Hans Broges Gade 45, 8000 Århus C

Forsamlingen Livdin

Antal medlemmer:

500. Ved et medlem forstås voksne og børn, alle, der ønsker at gøre Livdin til deres "åndelige hjem". De skriver sig op med ønske om medlemskab og skal sidenhen tage et kursus, hvor de lærer hvad Livdin står for. Til medlemmer regnes både døbte og udøbte.

Bygninger og præster:

Der ejes ikke en bygning, men der er påbegyndt bygning. For tiden lejes Hoyvíkar Skole (Folkeskole) til møder i weekenden. Der er en fuldtidspastor og et ældsteråd på syv og et tjenestelederhold på ca. 50 mennesker.

Kirkegængere:

Til en almindelig søndagsgudstjeneste er der ca. 400-450 inkl. børn, til jul og påske det samme. I 2008 var der ca. 25 dåbshandlinger og ingen begravelser.

Kontaktoplysninger:

Torshavn, Færøerne
www.livdin.fo

Frikirken Oasan

Kontaktoplysninger:

Joni Johannessen, Frælsio 24, Torshavn, Færøerne

International Christian Community

Kirkegængere:

til den almindelige søndagsgudstjeneste deltager 120 voksne og 20 børn.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Kontaktoplysninger:

Pastor Ravi Chandran, Lyngbyvej 277, 2900 Hellerup

Bornholmerkirken Evangelisk Luthersk Frimenighed

Antal medlemmer:

118 medlemmer, heraf 57 voksne og 61 børn (under 18).

Kun døbte indregnes som medlemmer. Man betaler ikke for at være medlem.

Kirkebygninger og præster:

der lejes en bygning (skole), der er 1 lønnet fuldtidsansat præst. (Præsten er ikke i Danmark på forkyndervisum).

Kirkegængere:

til den almindelige søndagsgudstjeneste er der ca. 75-85. Til jul og til påske c.a 100-110. I 2008 var der 5 dåb, og ingen begravelser eller vielser.

Kontaktoplysninger:

Haslevej 130. 3700 Rønne

www.bornholmerkirken.dk



3.2.B. ISLAMISKE OG ISLAM-INSPIREREDE MENIGHEDER I DANMARK: EN STATISTISK OVERSIGT OVER MOSKEER OG MEDLEMMER

Der findes ca. 205.000 muslimer i Danmark, men for mange er muslim mere en etnisk identitet end en religiøs. Et godkendt muslimsk trossamfund kan mere eller mindre oversættes med en moske. Således er der kun et af de godkendte muslimske trossamfund, som ikke er organiseret som en moske, nemlig Den Islamiske Verdensliga (Muslim World League), som i 1970'erne, 1980'erne og 1990'erne var aktivt involveret med såvel køb af ejendomme, der kunne indrettes som moskeer, som med aflønning af imamer. I dag fungerer adressen primært som et informationskontor, hvor fx skoleklasser kan komme og få oplysning om islam. Underetagen i ejendommen på Vodroffsvej lejes i øvrigt ud til Albansk Trossamfund, som også er godkendt som trossamfund. De øvrige trossamfund og menigheder er organiseret som moskeer, selvom enkelte af menighederne især inden for [Den Islamiske forening af Bosniakker](#) i Danmark ikke er så veletablerede. Et eksempel er [Dzemat Tønder](#), den bosniske menighed i Tønder, som hverken har lokaler eller imam, og hvis aktiviteter stort set udelukkende ligger i Ramadanen, hvor lejer lokaler til sammenkomster og inviterer en imam fra Bosnien.

Antallet af medlemmer i de godkendte muslimske trossamfund kan anslås til ca. 22.000, men det må tilføjes, at de fleste godkendte muslimske trossamfund ikke havde nogen nøjagtig statistik over deres medlemmer, og at mange steder ikke regnede med individuelle medlemmer, men med familier. Vi har omregnet antallet af familier til fem individer for at få mere sammenlignelige tal. I nogle tilfælde opgiver en temmelig stor moske som fx [Muslim Cultural Institute](#) en forholdsvis lille medlemsantal, som dækker over moskeens faste støtter, altså personer som jævnlig yder større eller mindre bidrag til moskeen. Andre moskeer har opgivet et langt større medlemstal, som snarere skal forstås som moskeens større bagland af folk, der en eller to gange om året deltager i moskeens aktiviteter. Medlemstallet i de muslimske trossamfund er derfor et meget usikkert tal.

Kun otte af de muslimske godkendte trossamfund har besvaret vores henvendelse om oplysninger om medlemstal og aktivitetsniveau på trods af, at vi har forsøgt at opnå oplysningerne både pr. mail og telefonisk. Selvom indhentning af oplysninger fra nogle af de andre trossamfund også krævede en del henvendelser, så fremstår de muslimske godkendte trossamfund som særligt svære at få oplysninger fra. Arbejdet blev naturligvis yderligere vanskeliggjort af, at ingen af de godkendte muslimske trossamfund, som har flere menigheder under sig, [Minhaj ul Quran](#) (tre menigheder), [Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse](#) (26 menigheder) og [Den Islamiske forening af Bosniakker](#) i Danmark, var i stand til at komme med samlede tal. Blandt de adresser, der anføres på [Familiestyrelsens hjemmeside](#) var der to trossamfund, som vi ikke kunne opspore. Det drejer sig om Kulturforeningen for folk fra Irak, Ørnevej 18, 1. sal, 2400 København NV, som tilsyneladende er blevet nedlagt og om Det muslimske Kulturcenter på Skjulhøj Alle 29, som vi ikke har kunnet få bekræftet skulle findes på denne adresse.

Da det altså kun var muligt at få oplysninger fra et mindretal af de godkendte muslimske trossamfund, har vi suppleret de oplysninger, som stammer fra e-mail og telefonisk kontakt med de godkendte muslimske trossamfund i december-marts 2008/9, med oplysninger fra [forskningsprojektet Moskeer i Danmark](#). Moskeer i Danmark, som blev ledet af Lene Kühle, udførte interviews med imamer og moskebestyrelser i 2004-6.

De spørgsmål, som vi har stillet til de forskellige grupper, har ikke været helt enslydende. I spørgeskemaet til de kristne grupper har vi fx spurgt til dåb og begravelse, men disse spørgsmål har vi ikke stillet til de muslimske grupper. De sunnimuslimske godkendte trossamfund er blevet spurgt om antal medlemmer, antal deltagere til hverdag, til fredagsbøn og til afslutningen på Ramadan (Eid ul Fitr/Ramazan bayram) og til ofringsfesten (Eid ul Adha/Kurban bayram). Derudover har vi spurgt om hvorvidt de ejer moskebygningen,



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

om imam er i Danmark på forkyndervisum og om man betaler for at være medlem. De shiamuslimske godkendte trossamfund blev derudover spurgt om deltagere til 'for-bønnen' torsdag aften, doa komeil og til [Ashura](#), shiamuslimernes store sørgedag. Vi har valgt ikke at spørge til begravelser, da mange muslimer begravnes uden deltagelse af imam, nogle i udlandet, men de fleste uden kontakt til en moske. Af de samme grunde har vi valgt ikke at spørge til vielser, da vi vurderede, at det var usandsynligt, at moskeerne kunne give troværdige tal i forhold til dette, der nok ville kunne involvere en imam, men altså ikke vedrører moskeen som sådan.

Statistisk tabel over Islamiske og islam-inspirerede menigheder

Gå til gennemgang med nøgledata om de enkelte grupper samt kommentaren.

* Kilde: [Lene Kühle: Moskeer i Danmark](#). Forlaget Univers, 2005.

Moskenavn	Hovedforening	Fredagsbøn	Medlemmer	Sprog	Kilde
Århus Islamiske Menighed	Århus Islamiske Menighed	125	80	tyrkisk, arabisk	*
Åbenrå Moske	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	100-150	85	tyrkisk	
Alaadin Moske	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	225	1300	tyrkisk	
Århus Dansk-Tyrkisk Kulturforening	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	200	200	Tyrkisk	
Avedøre Moske	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	125	650	tyrkisk	*
Ayasofya Moske	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	125			*
Bibal Habesi Moske	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	100	500	tyrkisk	
Brabrand Ulu Moske	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	85	775	tyrkisk	*
Esbjerg Anatoliens Moske	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	150	425	tyrkisk	*
Faith Moske	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	65	200	tyrkisk	*
Farum Moske	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	125	221	tyrkisk	*



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Moskenavn	Hovedforening	Fredagsbøn	Medlemmer	Sprog	Kilde
Fredericia Tyrkisk Moske	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	200	750	tyrkisk	*
Islamisk Kulturcenter i Helsingør	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse				
Kocatepemoskeen	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	500	250	tyrkisk	*
Mevlana Moske	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	650	350	tyrkisk	*
Næstved Moske	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	45	100	tyrkisk	*
Orhan Gazi Moske	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	50	500	tyrkisk	*
Randers Moske	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	35	270	tyrkisk	*
Ringsted Moske	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	40	259	tyrkisk	
Selimiye Moske	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	450	1000	tyrkisk	
Slagelse Yeni Camii Dernegi	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	150	1100	tyrkisk	*
Suleymaniye Moske	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	60	240	tyrkisk	*
Tyrkisk Kultur Moske, Køge	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	125			*
Yunus Emre Moske	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	100	1250	tyrkisk	*
Yunus Emre Moske, Horsens	Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse	55	550	tyrkisk/bosnisk	*
BKC-Dzemat Kolding	Den Islamiske forening af Bosniakker	50	250	bosnisk, somalisk, dansk	*
Dzemat Ålborg	Den Islamiske forening af Bosniakker	23	250	dansk, bosnisk	*



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Moskenavn	Hovedforening	Fredagsbøn	Medlemmer	Sprog	Kilde
Dzemat Esbjerg	Den Islamiske forening af Bosniakker	25	450	bosnisk	*
Dzemat København, Menighed i Den Islamiske forening af Bosniakker	Den Islamiske forening af Bosniakker	45	1250	bosnisk	*
Dzemat Nakskov, menighed under Den Islamiske forening af Bosniakker i Danmark	Den Islamiske forening af Bosniakker	15		bosnisk	*
Dzemat Randers	Den Islamiske forening af Bosniakker	25	700	bosnisk	*
Dzemat Saff, Odense, menighed under Den Islamiske forening af Bosniakker i Danmark	Den Islamiske forening af Bosniakker	20	80	bosnisk	*
Dzemat Svendborg, menighed under Den Islamiske forening af Bosniakker i Danmark	Den Islamiske forening af Bosniakker	15	350	bosnisk	*
Dzemat Vejle, menighed under Den Islamiske forening af Bosniakker i Danmark	Den Islamiske forening af Bosniakker	50	500	bosnisk/dansk	*
Sabah Herning	Den Islamiske forening af Bosniakker	?	350	bosnisk	*
Det Albanske Trossamfund	Det Albanske Trossamfund	210	1000	albansk, arabisk, dansk	
Det Islamiske Forbund	Det Islamiske Forbund	325	100	arabisk	*
Idara Minhaj Ul-Quran, amager	Idara Minhaj Ul-Quran	100		urdu	*
Idara Minhaj Ul-Quran, Odense	Idara Minhaj Ul-Quran	60		urdu	*
Minhaj ul Quran, valby	Idara Minhaj Ul-Quran	200	1200	urdu	*
Islamic Center Jaffaria	Islamic Center Jaffaria	0	200	urdu,	*
Islamic Cultural Center	Islamic Cultural Center	650	300	arabisk	*



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Moskenavn	Hovedforening	Fredagsbøn	Medlemmer	Sprog	Kilde
Islamisk Kulturcenter, Amager	Islamisk Kulturcenter, Amager	150	100	Hafiz	*
Islamisk Trossamfund	Islamisk Trossamfund	0	350	arabisk, engelsk	*
Islams Ahmadiyya Djamaat	Islams Ahmadiyya Djamaat	125	600	urdu	*
Muslim Cultur Institute, Islamisk Moske	Muslim Cultur Institute, Islamisk Moske	75	300	urdu	*
Muslim Cultural Institute	Muslim Cultural Institute	200	600	Urdu	
Pakistan Islamic Welfare Society	Pakistan Islamic Welfare Society	65	100	urdu	*
Shiamuslimsk Trossamfund i Danmark	Shiamuslimsk Trossamfund i Danmark	27	1100	arabisk	
The Islamic Center for E.C.	The Islamic Center for E.C.	150	500	arabisk	*
Ahl ul Bait	Ahl ul Bait	75	1000	persisk, arabisk	
		6335	22695		



3.2.B.1. ISLAMISKE OG ISLAM-INSPIREREDE MENIGHEDER I DANMARK: EN UDDYBNING AF DEN STATISTISKE OVERSIGT OVER MOSKEER OG MEDLEMMER

Moskenavn	Kommentarer
Århus Islamiske Menighed	Fredagsbøn 100-150
Åbenrå Moske	Fredagsbøn 100-150
Alaadin Moske	Fredagsbøn: 200-250
Århus Dansk-Tyrkisk Kulturforening	
Avedøre Moske	Medlemstal: 130 familier, fredagsbøn 100-150
Ayasofya Moske	Fredagsbøn: 100-150
Bibal Habesi Moske	Medlemstal: 100-150 mænd, fredagsbøn 100, hvis det er fredag:200
Brabrand Ulu Moske	Medlemstal 155 familier, fredagsbøn 70-100
Esbjerg Anatoliens Moske	85 familier
Faith Moske	Fredagsbøn 60-70
Farum Moske	Fredagsbøn 100-150
Fredericia Tyrkisk Moske	150 familier
Islamisk Kulturcenter i Helsingør	
Kocatepemoskeen	
Mevlana Moske	Fredagsbøn 6-700
Næstved Moske	Fredagsbøn 40-50
Orhan Gazi Moske	100 familier
Randers Moske	Fredagsbøn 30-40
Ringsted Moske	Fredagsbøn 30-45
Selimiye Moske	250 familier = 1000
Slagelse Yeni Camii Derneği	Medlemstal: 220 familier, fredagsbøn 100-200



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Moskenavn	Kommentarer
Suleymaniye Moske	240
Tyrkisk Kultur Moske, Køge	Fredagsbøn: 100-150
Yunus Emre Moske	250 familier
Yunus Emre Moske, Horsens	Medlemstal: over 110 familier, fredagsbøn 50-60
BKC-Dzemat Kolding	Medlemstal: 50 familier, fredagsbøn 30-70
Dzemat Ålborg	Medlemstal: 50 familier, fredagsbøn 20-25
Dzemat Esbjerg	Medlemstal: 90 familier, fredagsbøn 20-30
Dzemat København, Menighed i Den Islamiske forening af Bosniakker	Medlemstal 250 familier; Fredagsbøn 40-50
Dzemat Nakskov, menighed under Den Islamiske forening af Bosniakker i Danmark	Fredagsbøn: 10-20
Dzemat Randers	Medlemstal: 140 familier, fredagsbøn 20-30
Dzemat Saff, Odense, menighed under Den Islamiske forening af Bosniakker i Danmark	80
Dzemat Svendborg, menighed under Den Islamiske forening af Bosniakker i Danmark	Medlemstal: 70 familier
Dzemat Vejle, menighed under Den Islamiske forening af Bosniakker i Danmark	100 familier
Sabah Herning	60-70 familier
Det Albanske Trossamfund	2-300 af medlemmerne er aktive og kommer meget
Det Islamiske Forbund	80-100
Idara Minhaj Ul-Quran, Amager	Samlet antal medlemmer i Minhaj ul Quran er ca. 1200
Idara Minhaj Ul-Quran, Odense	
Minhaj ul Quran, valby	
Islamic Center Jaffaria	ingen jumma
Islamic Cultural Center	Fredagsbøn: 5-800
Islamisk Kulturcenter, Amager	



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Moskenavn	Kommentarer
Islamisk Trossamfund	Fredagsbøn: 7-800
Islams Ahmadiyya Djamaat	Fredagsbøn: 100-150
Muslim Cultur Institute, Islamisk Moske	Medlemstal: 300, heraf 75 betalende, fredagsbøn: 50-100
Muslim Cultural Institute	600 medlemmer
Pakistan Islamic Welfare Society	Medlemstal: 80-100, fredagsbøn 60-70
Shiamuslimsk Trossamfund i Danmark	Ingen fredagsbøn. Tallet er deltagere i Doa Komeil (15-30)
The Islamic Center for E.C.	Medlemmer: 400-500, fredagsbøn 2-300
Ahl ul Bait	Fredagsbøn 50-100



3.2.B.2. ISLAMISKE OG ISLAM-INSPIREREDE MENIGHEDER

Kommentar til de godkendte muslimske grupper

Muslim Cultural Institute

Antal medlemmer:

Trossamfundet har ikke en liste over medlemmer, men de har ca. 80 personer der betaler 200-500 kroner for at dække vores udgifter.

Medlemsbidrag:

Det koster ikke noget at være medlem, men Muslim Cultural Institute ønsker at få flere betalende medlemmer for at dække daglig udgifter.

Imamer:

Trossamfundet har to imamer, Ghulam Mustafa og Qari M.Amir. Trossamfundets imamer er aflønnet, og de er her begge på et forkyndervisum.

Bygningerne der benyttes til moske:

Trossamfundet ejer den bygning der benyttes til moske.

Antal deltager i bønnerne en almindelig hverdag:

Ca. 30-40 deltagere.

Antal deltagere i fredagsbønnen en almindelig fredag:

ca. 500 deltagere

Antal deltagere i bønnen ved Eid ul Fitr og ved Eid ul Adha:

Ca. 2000 deltagere.

Kontaktoplysninger:

Muslim Cultural Institute, Amerikavej 19, 1756 København V
mci786@msn.com

Ahmadiyya Djama'at/ Nusrat Djahan Moskeen

Antal medlemmer:

Ca. 600 medlemmer.

Dette er både børn og voksne.

Medlemsbidrag:

Der er intet medlemsbidrag.

Nogle medlemmer giver et bidrag til forkyndelser af islam.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Imamer:

Trossamfundet har en imam, men der er endnu en på vej. Den imam der er der i øjeblikket hedder Naimatullah Basharat. Trossamfundets imam er aflønnet, og han er her på et forkyndervisum.

Bygningerne der benyttes til moske:

Nusrat Djahan Moskeen blev byggede af Ahmadiyya Muslimer, i 1967. Trossamfundet ejer altså bygningerne der bruges til moske.

Antal deltagere i bønnerne en almindelig hverdag:

Dette er meget forskelligt,

Antal deltagere i fredagsbønnen en almindelig fredag:

100-150 deltagere. 50-80 mænd og næsten samme antal kvinder.

Antal deltagere i bønnen ved Eid ul Fitr og ved Eid ul Adha:

Omkring 300-350 deltagere.

Kontaktoplysninger:

Islams Ahmadiyya Djamâ'at (Bevægelse)

Islamisk center, Nusrat Djahan Moskeen, Eriksminde Allé 2, 2650 Hvidovre.

<http://www.alislam.dk/>

Naimatullah Basharat; imam.danmark@gmail.com

Shiamuslimsk trossamfund i Danmark

Antal medlemmer:

Ca. 1100 medlemmer. Dette er både voksne og børn.

Medlemsbidrag:

50 kr.

Imamer:

Trossamfundet har ingen imamer.

Bygningerne der benyttes til moske:

Trossamfundet lejer de bygninger der benyttes til moske

Antal deltagere i doa komeil en almindelig torsdag:

15 – 30 deltagere.

Antal deltagere i bønnen ved Eid ul Fitr og ved Eid ul Adha:

300 deltagere.

Antal deltagere i Ashura:

500- 600 deltagere.

Kontaktoplysninger:

Shiamuslimsk Trossamfund i Danmark, Amagerfælledvej 109, 4. tv, 2300 København S.

Adi Mans; mansour_adnan@hotmail.com



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Foreningen Ahlul Bait i Danmark

Antal medlemmer:

Ca. 1000 medlemmer. Dette er både børn og voksne.

Medlemsbidrag:

Der er intet medlemsbidrag.

Imamer:

Trossamfundet har en fast imam, Imam S. M.M. Khademi. Trossamfundets imam er aflønnet, og han er her ikke på et forkyndervisum.

Bygningerne der benyttes til moske:

Trossamfundet ejer de bygninger der benyttes til moske.

Antal deltagere i bønnerne en almindelig hverdag:

20-30.

Antal deltagere i fredagsbønnen en almindelig fredag:

50-100.

Antal deltagere i doa komeil en almindelig torsdag:

20-100.

Antal deltagere i bønnen ved Eid ul Fitr og ved Eid ul Adha:

1000-1500.

Antal deltagere i Ashura:

1000 -2000

Kontaktoplysninger:

Foreningen Ahlul Bait i Danmark, Vibevej 25-29, 2400 København NV.
Majid Sairafianpour; ms.dom@apoteket.dk

Menigheder tilknyttet Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse

Der er ca. 30 tyrkisk kulturforeninger og moskeer i Danmark samlet under Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse (DITS). Som udgangspunkt skal kulturforeningerne og moskeerne rette henvendelse til DTIS, hvis de ønsker en Imam. DTIS kontakter derefter den Tyrkiske ambassade i Danmark, som udsteder en imam. Denne imam er i Danmark på et forkyndervisum og må derfor maksimalt være i landet i fire år. DTIS mener ikke, at de tyrkiske imamer må blande sig i politik, men de mener, at det er essentielt at imamen er vestlig orienteret og ønsker at arbejde for integration af herboende tyrkiske borgere.

Kontaktoplysninger:

www.diyagnetvakfi.dk/dk



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Bilal Habesi Moske, menighed under Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse

Antal medlemmer:

Trossamfundet har 100-150 medlemmer, som er mænd, der er fyldt 18 år. Kvinder og børn er automatisk medlemmer, hvis deres mænd er medlemmer.

Medlemsbidrag:

500 kroner pr. år.

Imamer:

Trossamfundet har en imam tilknyttet moskeen og Dansk Tyrkisk Stiftelse generelt. Imamen hedder Taha Nas og er her på forkyndervisum. Han er aflønnet af den tyrkiske stat.

Bygningerne der benyttes til moske:

Bygningen har Bilal Habesi moskeen selv købt, men de overdraget den til Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse, da det var en forudsætning, for at de kunne få tilsendt en imam. De sørger selv for driften af bygningen med hensyn til el, varme og vand.

Antal deltagere i bønnerne en almindelig hverdag:

Antal deltagere varierer fra dag til dag og fra bøn til bøn. Der er ingen deltagere til morgen- og aftenbønnen. Til middags- og eftermiddagsbønnen er der ca. 20-25 personer. Til den sidste bøn er der ca. 10-15 personer.

Antal deltagere i fredagsbønnen en almindelig fredag:

Ca. 100 personer. Til en fredagsbøn, som falder på en helligdag, er der ca. 150-200 personer.

Antal deltagere i bønnen ved Eid ul Fitr og ved Eid ul Adha:

Ca. 250-300 personer, Dette er afhængigt af hvilken dag højtiden falder på.

Kontaktoplysninger:

Bilal Habesi Moske, Nyborgvej 117, 5700 Svendborg
Ismail; ismaildiken@mailme.dk

Ringsted moske, menighed under Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse

Antal medlemmer:

259 medlemmer. Dette er både voksne og børn. Trossamfundet har 144 medlemmer i alderen 0-24 og 115 medlemmer, der er over 25 år.

Medlemsbidrag:

550 kr. årligt.

Imamer:

Trossamfundet har en fast imam, Bayram Isbilen. Trossamfundets imam er aflønnet, og er her på et forkyndervisum.

Bygningerne der benyttes til moske:

Trossamfundet lejer de bygninger der benyttes til moske.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Antal deltagere i bønnerne en almindelig hverdag:

15 - 25 personer i hverdagene og 20 - 35 personer i weekenden.

Antal deltagere i fredagsbønnen en almindelig fredag:

30 - 45.

Antal deltagere i bønnen ved Ramazan bayram og ved Kurban bayram:

125-150 personer til Ramazan bayram bønnen. 150-200 personer til Kurban bayram bønnen. Hvis bayram bønnerne ligger på en dansk helligdag eller weekend, vil tallet stige med 50 personer ved begge bønner.

Kontaktoplysninger: Ringsted moske, Vibevej 14, 4100 Ringsted

Babas gulvcenter; babasgulvcenter@hotmail.com

Selimiye Moske

Antal medlemmer:

Trossamfundet har ca. 250 medlemmer.

Da dette er husstandsmedlemskab, er det samlede medlemstal omkring 1000.

Medlemsbidrag:

500 kr. pr. år pr. husstand.

Imamer:

Trossamfundet har en mandlig og en kvindelig forkynder, Recai Cetres og Hatice Uslu. Begge imamer er aflønnet af den tyrkisk stat, og de er her begge på et forkyndervisum.

Bygningerne der benyttes til moske:

Bygningerne ejes af Tyrkisk-dansk stiftelse.

Antal deltagere en almindelig hverdag:

Trossamfundet har mellem 50-60 deltagere i bønnen på en almindelig hverdag.

Antal deltagere i fredagsbønnen en almindelig fredag:

Trossamfundet har ca. 450 deltagere på en almindelig fredag.

Antal deltagere i bønnen ved Eid ul Fitr [Tyrkere: Ramazan bayram/Seker Bayrami] og ved Eid ul Adha [Tyrkere: Kurban Bayrami]:

Trossamfundet har ca 700 deltagere i bønnen ved Eid ul Fitr [Tyrkere: Ramazan bayram/Seker Bayrami] og ved Eid ul Adha [Tyrkere: Kurban Bayrami]

Kontaktoplysninger:

Halil Özsari

halil@ozsari.dk



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Albertslund Tyrkisk Kulturforening/Alaaddin Moské, Menighed under Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse

Antal medlemmer:

Ca. 1080 medlemmer.

Trossamfundet har omkring 270 aktive medlemmer, dvs. betalende medlemmer. Et medlem er gennemsnitlig lig med 4 familiemedlemmer, da hvert medlem betragtes er en bopæl. Medlemmernes baggrund er ikke kun tyrkiske. Trossamfundet har også medlemmer fra Pakistan, Jugoslavien og Marokko.

Det er kun voksne (dvs. over 24 år). Derudover har trossamfundet også unge og børn. De unge og børn forholder sig således:

Antal medlemmer 0-12 år : 29 medlemmer

Antal medlemmer 13-18 år : 53 medlemmer

Antal medlemmer 19-24 år : 61 medlemmer.

Medlemsbidrag: Årligt gebyr på 300 kr.

Imamer:

Trossamfundet har en fast imam som er udstedt fra den Tyrkiske ambassade i Danmark, Mustafa Kayis. Trossamfundets imam er aflønnet, og han er her på et forkynderisum.

Bygningerne der benyttes til moske:

Trossamfundet lejer bygningen.

Antal deltagere i bønnerne en almindelig hverdag:

Der er ca. 10 deltagere til morgenbønnen, 80 deltagere til middags og eftermiddagsbønnen, 10 deltagere til aftenbønnen og 30 deltagere til natbønnen.

Antal deltagere i fredagsbønnen en almindelig fredag:

ca. 450 deltagere.

Antal deltagere i bønnen ved Ramazan bayram og ved kurban bayram:

650 deltagere.

Kontaktoplysninger:

Alaadin Moske, Roskildevej 122, 2620 Albertslund.

<http://www.bricksite.com/tkf>

Dogan Polat; trustdogan@yahoo.dk

Århus Dansk-Tyrkisk Kulturforening, Gellerupvej 88, 8230 Åbyhøj

Antal medlemmer:

Århus Dansk-Tyrkisk Kulturforening er opstået som en sammenslutning af [Tyrkisk Indvandrerforening](#), som lå på Ormslevvej, Viby og [Islamisk Kulturcenter](#), Christiansgade, Århus C. Moskeen på Christiansgade blev både benyttet af muslimer med tyrkisk og marokkansk baggrund og fortsætter som en moske. Moskeen på Ormslevvej derimod er nedlagt. De to foreninger havde begge godt 100 mandlige medlemmer. Da medlemskab i Århus Dansk-Tyrkisk Kulturforening er åbent for både mænd og kvinder, håber man på at få op imod 500 medlemmer. I dag er der dog kun ca. 200 voksne.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Imamer:

Trossamfundet venter i øjeblikket på at få en imam fra Tyrkiet.

Bygningerne der benyttes til moske:

Trossamfundet har købt bygningen i 2007. Der er ca. 350 kvm moske samt kantine og computerrum.

Antal deltagere i bønnerne en almindelig hverdag:

30-40.

Antal deltagere i fredagsbønnen en almindelig fredag:

ca. 200 mænd. Der er indrettet et bederum til kvinder, men der kommer i øjeblikket ikke nogen til fredagsbønnen. Lokalerne bruges mede i Ramadanen.

Antal deltagere i bønnen ved Ramazan bayram og Kurban bayram:

ca. 500.

Kontaktoplysninger:

Århus Dansk-Tyrkisk Kulturforening, Gellerupvej 88, 8230 Åbyhøj.

Nami: 40427531

Åbenrå Moske / Dansk - Tyrkisk Forening

Antal medlemmer:

Trossamfundet har 85 medlemmer. Da dette er husstandsmedlemskab, er det samlede medlemstal ikke registreret.

Medlemsbidrag:

500 kr. pr. år pr. husstand.

Imamer:

Trossamfundet har en faste imam, hans navn er Necdet Bilgin. Imamen er her på et forkyndervisum og har derfor fire års opholdstilladelse. Han er aflønnet af Tyrkiet.

Antal deltagere i bønnerne en almindelig hverdag: Trossamfundet har mellem 15-25 deltagere i bønnen på en almindelig hverdag.

Antal deltagere i fredagsbønnen en almindelig fredag:

Trossamfundet har mellem 100-150 deltagere på en almindelig fredag

Antal deltagere i bønnen ved Eid ul Fitr [Tyrkere: Ramazan bayram/Seker Bayrami] og ved Eid ul Adha [Tyrkere: Kurban Bayrami]:

Trossamfundet har mellem 450-500 deltagere i bønnen ved Eid ul Fitr [Tyrkere: Ramazan bayram/Seker Bayrami] og ved Eid ul Adha [Tyrkere: Kurban Bayrami]

Kontaktoplysninger:

Kenan Kayan, Foreningens IT ansvarlig og revisor

k_kenan@msn.com eller info@aabenraacamii.com

<http://aabenraacamii.com>



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Albansk trossamfund

Antal medlemmer:

ca. 1000 medlemmer. 200-300 af disse medlemmer er aktive og kommer ofte i moskeen.. Dette er både børn og voksne.

Medlemsbidrag:

50 kr. om året.

Imamer:

Trossamfundet har en fast imam, Jan Leon Suddari Hansen. Derudover har trossamfundet nogle forskellige imamer til at lede bønner, når Jan Leon ikke kan. Jan Leon holder bøn på dansk, de andre på albansk.

Bygningerne der benyttes til moske:

Trossamfundet lejer de bygninger der benyttes til moske.

Antal deltagere i bønnerne en almindelig hverdag?

5-10.

Antal deltagere i fredagsbønnerne en almindelig fredag?

200 mænd. Derudover deltager ca. 10 kvinder i andet rum.

Antal deltagere i bønnerne ved Eid ul Fitr og ved Eid ul Adha?

1500 - 2000 deltagere.

Kontaktoplysninger:

Det Albanske Trossamfund i Danmark, Vodroffsvej 8, 1900 Frederiksberg C.
Ingen mail.



3.2.C. JØDISKE TROSSAMFUND OG MENIGHEDER

Trossamfund	Medlemsantal 2008	Medlemsantal 1999
Jødiske trossamfund og menigheder		
Det Mosaiske Troesamfund	2075	3120
Machsike Hadas	0*	
Shir Hatzefon	105	
	2180	3120

Der er ingen der kender det nøjagtige antal jøder i Danmark, men skøn lyder på, at der ca. 6000 jøder i Danmark. Der er tre godkendte jødiske menigheder i Danmark. Mosaisk Trossamfund er den ældste og største og råder over Synagogen i Krystalgade. Machsike Hadas har siden 1910 haft en synagoge i Ole Suhrs gade, mens Shir Hatzefon lejer sig ind i Unitarernes Hus. Spørgsmålene, der blev stillet til de tre jødiske trossamfund, angik medlemstal, lokalesituation, antal rabbinere, deltagere i gudstjenester, omskærelser af nyfødte drengebørn, begravelser og konversioner.

Det Mosaiske Trossamfund

Antal medlemmer:

2075. Et medlem er en jøde over 18 år, der er indmeldt i Mosaisk Troessamfund og betaler ligningsbidrag til samfundet.

Medlemsbidrag i 2008-priser:

1. Alm. medlemsbidrag kr. 5000 årligt (1250 i kvartalet)
2. Medlemmer i alderen 18-26 år: Født 1989 og 1990: kr. 440; 1987 og 1988: kr. 640; 1985 og 1986: kr. 840; 1983 og 1984: kr. 1.840; 1982: kr. 3.600.
3. Unge under uddannelse samt medlemmer med fast adresse i udlandet eller medlemmer med fast adresse vest for Storbælt og Bornholm kr. 1840 årligt.
4. Studerende i udlandet kr. 1.100

Antal rabbinere tilknyttet synagogen:

2

Antal deltagere til gudstjenesten en alm. hverdag:

10/15 to gange om dagen

Antal deltagere til gudstjeneste en almindelig lørdag?

Ca. 200

Mest populære gudstjeneste:

ved Jom Kippur, hvor der deltager ca. 700-800.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Antal omskærelser af nyfødte drenge i 2007:

12

Fødte drenge: 12 (Tallene er fra 2007)

Fødte piger: 18 (Tallene er fra 2007)

Døde-mænd: 18 (Tallene er fra 2007)

Døde-kvinder: 19 (Tallene er fra 2007)

Antal begravelser i menigheden:

37 (Tallene er fra 2007)

Antal konversioner:

2 Voksne og 4 børn. (Tallene er fra 2007)

Kontaktoplysninger:

<http://www.mosaiske.dk>

Synagoge:

Krystalgade 12, 1172 København K.

Shir Hatzefon

Antal medlemmer:

Ca. 105 medlemmer, men trossamfundet er i kontakt med ca. 350-400 personer, da det ofte er én jødisk part i et parforhold/familie, der er medlem. Alle, der ønsker at blive medlem skal sende en ansøgning til bestyrelsen. Imødekommes ansøgningen sker det på basis af, at det nye medlem accepterer trossamfundets vedtægter samt betaler sit årlige kontingent. Børn under 18 år er medlemmer i kraft af sine forældres medlemskab.

Medlemspriser 2009:

2000 kr. årligt for almindelige medlemmer. 1000 kr. årligt for pensionister og studerende.

Antal rabbinere tilknyttet synagogen:

Trossamfundet benytter sig mest af gæsterabbinere, som kommer rejsende efter aftale. Her benytter trossamfundet sig især af kontakter til rabbinere fra England, Israel, USA mv. Besøgende rabbinere får et vederlag jf. aftale samt dækning for alle rejseomkostninger.

Antal deltagere til gudstjenesten en alm. hverdag:

Trossamfundet holder ikke gudstjenester hver dag, men afholder månedlige Sabbath-weekender (fredag aften, lørdag formiddag samt studiegrupper søndag). Til disse deltager der mellem 40 og 70. Herudover afholdes der gudstjenester for at fejre de fleste af årets øvrige helligdage.

Mest populære gudstjeneste:

Jom Kippur, hvor der deltager ca. 90-120.

Antal omskærelser af nyfødte drenge i 2008:

Ingen nyfødte drenge. Trossamfundet kan ikke selv foretage omskæringer.

Fødte drenge i 2008: 0



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Fødte piger i 2008: 0

Døde-mænd i 2008: 0

Døde-kvinder i 2008: 0

Antal begravelser i menigheden i 2008: 0

Trossamfundet har et langt fremskredet projekt omkring etablering af egen begravelsesplads i København.

Antal konversioner i 2008: 9

Trossamfundet har bedrevet konverteringskurser, som strækker sig over flere år. Siden 2003 har 34 personer afsluttet deres konvertering.

Kontaktoplysninger:

<http://www.shirhatzafon.dk>

Synagoge:

Fra 2009 har trossamfundet en lejeaftale med Unitarisk Kirkesamfund.

Machsike Hadas

De senere år er der sket en total transport af medlemmer til det Det Mosaiske Trossamfund. Efter ændring af de skattemæssige forhold, hvor små trossamfund ikke længere kan oppebære fradragsret, har alle meldt sig ind i Det Mosaiske Trossamfund. Data omkring dette trossamfund kan derfor således siges, at være inkluderet i dataene for det Mosaiske Trossamfund.

<http://machsikehadas.dk/>



3.2.D. BUDDHISTISKE TROSSAMFUND OG MENIGHEDER

Buddhistiske menigheder	Medlemstal 2008	Medlemstal 1999
Karma Kadjy Skolen	1000	1100
Karmapa-Trust Sangye Tashi Ling	148	548
Phendeling-Center for Tibetansk Buddhisme	400	
Den Vietnamske Buddhistiske Kulturelle Forening, Chua Lieu Quan	200	
Watpa Copenhagen	2000	1250
Wat Thai Copenhagen	700	1070
	4448	3968

3.2.D.1. SAMLEDE TAL BUDDHISTISKE MENIGHEDER

Antal godkendte trossamfund: 6

Antal medlemmer: 4.450

Antal munke/lamaer: 2 lamaer, 7 munke, 2 nonner, 22 munke på kortere ophold

Antal templer/centre: 6 og 7 lokale grupper

Antal deltagere i centrenes og gruppernes aktiviteter til hverdag: 55

Antal deltagere i centrenes og gruppernes aktiviteter i weekenden: 165

Antal deltagere i centrenes og gruppernes aktiviteter til wesak: 400

Antal besøgende i centre og grupper til gruppens mest besøgte aktivitet: 3.000

Antal tilflugter (deltagere i tilflugtsceremoni): 370

Antal ordinationer: 25

Antal begravelser/kremationer: 46



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

3.2.D.2. KOMMENTARER

Af de omkring 40 buddhistiske grupper herhjemme har seks status som godkendt trossamfund, og kun disse er repræsenteret i denne statistik. Tallene er fremkommet ved mail- og telefonisk kommunikation, og repræsenterer fem af de seks godkendte menigheder (Karmapa Trust ønskede kun at oplyse medlemstal). De færreste af tallene er registreret, og beror således på skøn fra grupperne selv.

Antal medlemmer er meget usikkert, dels fordi man har forskellige og ikke veldefinerede medlemsbegreber, dels fordi man har forskellige – hvis overhovedet nogle – registreringer af disse. Medlemstal er stort set identisk med tallet fra sidste undersøgelse (Borup 2005), med en svag stigning på 400 medlemmer, som i forhold til det anslåede totale antal buddhister på omkring 18-20.000 dog er relativt begrænset.

Antal munke er steget markant de sidste år, alle bosiddende i de to thailandske templer. Udover munke med permanent opholdstilladelse, bruger disse også gæstemunke, der typisk besøger templerne i tre måneder på turistvisum. En nonne og to lamaer er tilknyttet de tibetanske grupper, og en nonne tilhører det vietnamesiske tempel, men ingen af disse fællesskaber er dog indrettet som klostre.

Kun de to thailandske templer fungerer som klostre for residerende munke. Mens Phendeling er et center/tempel til brug for foredrag og arrangementer, fungerer de to centre fra Karma Kadjy Skolen dels som permanente opholdssteder, dels som kursus- og retrætesteder.

Mens templer i Asien typisk vil have besøgende hver dag, er fremmødet i Danmark præget af dansk kultur og arbejdsliv. Kun få kommer dagligt (lidt over en procent) lidt flere møder frem i weekenden (næsten fire procent), men det er højtider som Buddhas fødselsdag eller nytår og hos de tibetanske grupper er det, når lamaerne giver belæring, der tiltrækker flest buddhister. I 2008 var der således 1.200 personer, der deltog i sommerkursus eller hørte foredrag med lama Ole Nydahl, og på et af Karma Kadjy Skolens retrætecentre var der samme år 1.800 overnatninger (et tal, der ikke er medtaget i ovenstående statistik). Da meditation hos grupperne med etnisk danske konvertitbuddhister, her de to tibetanske grupper, lægger vægt på meditation, kan man også formode en vis del buddhistisk praksis i hjemmet.

I thailandsk buddhisme er det en udbredt skik at ordinere især unge personer i også kortere perioder, hvor de bliver kronraget, får buddhistisk navn og lever en periode som munk på templet. At tage tilflugt ved tre gange at recitere "jeg tager tilflugt til Buddha, dharma og sangha" er en slags buddhistisk konfirmation, som især i theravada- buddhisme ofte er del af andre, tilbagevendende ritualer. I vajrayana- og mahayana- buddhismen – og altså hos de danske tibetanske og den vietnamesiske gruppe – er ordination mindre udbredt, men til gengæld er tilflugtsceremonien ofte mere markeret som et egentligt overgangsritual.

Livets sidste overgangsritual, døden, er ikke del af de etnisk danske gruppers buddhistiske praksis, men til gengæld integreret hos de thailandske og den vietnamesiske gruppe. Dette er udtryk for, at de to typer buddhisme (konvertitbuddhisme og etnisk buddhisme, se Borup 2005) i mange henseender bruger buddhismen forskelligt. Det er dog også udtryk for, at buddhisterne med asiatisk oprindelse er blevet ældre, og som personer og religiøse institutioner har fundet rod i Danmark.

Reference: Jørn Borup *Dansk dharma – buddhisme og buddhister i Danmark*. Højbjerg: Forlaget Univers, 2005.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Karma Kadjy Skolen

www.buddha.dk

Centre:

Buddhistisk Center København,
Svanemøllevej 56, 2100 København Ø

Buddhistisk Center Lolland,
Kortrupvej 21, 4920 Søllested

Grupper:

Buddhistisk Gruppe Århus
Peder Skrams Gade 52 b, kælderen
Trøjborg,
8200 Århus N

Buddhistisk Gruppe Silkeborg
Nattergalevej 6, 1. sal t.h.
8600 Silkeborg

Buddhistisk Gruppe Taulov
Østergade 18
7000 Fredericia

Buddhistisk Gruppe Aalborg
Olfert Fischersgade 8
9000 Aalborg

Buddhistisk Gruppe Odense
Jagtvej 41, 2. sal
5000 Odense C

Buddhistisk Gruppe Esbjerg
Nygårdsvej 2 2.sal
6700 Esbjerg

Buddhistisk Gruppe Holbæk
Stenhusvej 13
4300 Holbæk

Antal medlemmer:

1000 (gennemsnit af to angivne tal; 500 og 1500)

Antal personer med titlen lama 1



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Antal centre: 2

Antal deltagere i centrenes og gruppernes aktiviteter til hverdag: 20

Antal deltagere i centrenes og gruppernes aktiviteter i weekenden: 10

Antal deltagere i centrenes og gruppernes aktiviteter til wesak: 0

Antal besøgende i centre og grupper til jeres mest besøgte aktivitet (Ole Nydahls foredrag og sommerkurser): 1200

Antal tilflugter (deltagere i tilflugtsceremoni): 250

Antal begravelser/kremationer: 0

Karmapa-Trust - Sangye Tashi Ling

Torvegade 32 A, 1400 København K

<http://www.sangyetashiling.dk/portal/>

Antal medlemmer: 148.

Andre informationer ønskes ikke oplyst

Phendeling - Center for Tibetansk Buddhisme

Nørregade 7B, 2. th., 1165 København K

<http://phendeling.dk/>

Antal medlemmer: 400

Antal personer med titlen lama 1+ 1 nonne

Antal templer 1

Antal deltagere i centrenes og gruppernes aktiviteter til hverdag 10 (mellem 5-150)

Antal deltagere i centrenes og gruppernes aktiviteter i weekenden 50

Antal deltagere i centrenes og gruppernes aktiviteter til wesak 125

Antal besøgende i centre og grupper til jeres mest besøgte aktivitet (som er?)

150 til Buddhistisk Universitet og Lakha Lamas meditationsaftener

Antal tilflugter (deltagere i tilflugtsceremoni) 70

Antal begravelser/kremationer 0

Den Vietnamesiske Buddhistiske Kulturelle Forening, Chua Lieu Quan

Lieu Quan: Langagervej 54, 2500 Valby

www.chualieuquan.dk

Antal medlemmer: 200

Antal fastboende munke/nonner: en nonne

Antal munke på kortere ophold: Ingen

Antal templer: 1

Antal deltagere i templets aktiviteter til hverdag: ingen

Antal deltagere i templets aktiviteter i weekenden sommer: 25, vinter: 10



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Antal deltagere i templets aktiviteter til Buddhas fødselsdag: 100
Antal besøgende i templet til jeres mest besøgte aktivitet: (samme som ovenfor)
Antal tilflugter (deltagere i tilflugtsceremoni) i år: 3, i alt 100
Antal begravelser/kremationer i år: 6

Watpa Copenhagen (Sunnataram Copenhagen)

Rytterager 100, 2791 Dragør
www.watpa.dk

Antal medlemmer 2000
Antal fastboende munke 5
Antal munke på kortere ophold 20
Antal templer 1
Antal deltagere i templets aktiviteter til hverdag: 10
Antal deltagere i templets aktiviteter i weekenden 60
Antal deltagere i templets aktiviteter til Buddhas fødselsdag 75
Antal besøgende i templet til jeres mest besøgte aktivitet (*songkran*) 1000
Antal tilflugter (deltagere i tilflugtsceremoni) 50, ordination: 20
Antal begravelser/kremationer 30

Wat Thai Danmark

H. P. Hansensvej 3-5, 3660 Stenløse
http://home5.inet.tele.dk/suddhi/en_page.html

Antal medlemmer 700
Antal fastboende munke 2
Antal munke på kortere ophold 2
Antal templer 1
Antal deltagere i templets aktiviteter til hverdag: 10-15
Antal deltagere i templets aktiviteter i weekenden 20-30
Antal deltagere i templets aktiviteter til Buddhas fødselsdag 100
Antal besøgende i templet til jeres mest besøgte aktivitet (*songkran*) 500
Antal tilflugter (deltagere i tilflugtsceremoni), ordination 6
Antal begravelser/kremationer 10



3.2.E. HINDUISTISKE OG HINDUISTISK INSPIREREDE MENIGHEDER

Hinduistiske menigheder	Kommentarer	Medlemsantal 2008	Medlemsantal 1999
Sikh Foundation	Nedlagt		
Sathya Sai Baba	Skøn	100	
Krishnabevægelse/ISKCON (Hare Krishna)		200	350
Brahma Kumaris Åndelige Verdensuniversitet		924	500
Siri Guru Singh Sabha	Pga konflikt kan tal ikke fremskaffes	?	100
Danmarks Hindu Kultur Aktivitets Center		125	
Bharatiya Mandir		100	
Brande Hindu Menighed		200	
		1649	950

De medlemmer af de 8 nævnte hinduistiske eller hinduistisk relaterede trossamfund afspejler kun en del af det religiøse landskab i Danmark, der i en eller anden forstand kan kategoriseres som "hinduistisk".

For det første er der af pragmatiske grunde i denne optælling inkluderet grupper, der ikke entydigt er del af, hvad man i Indien vil kategorisere som hinduisme. Dels er sikherne, som er en selvstændig religion ("sikhreligion"), men udsprunget i 1400-tallet i det nordlige Indien, bl.a. medtaget; dels er nogle af de grupper, der ikke anser sig som religiøse eller afgrænsede af en specifik religion (som fx Brahma Kumaris) inkluderet. De inkluderede grupper har dog alle, hvad man fra en religionshistorisk synsvinkel, kan kalde for prototypiske hinduistiske træk.

Hinduisme er i sig selv en vanskeligt definerbar kategori, da der ikke som sådan er nogen kerne (kanonisk skrift, stifter, organisation), som de mange religiøse traditioner fælles kan henvise til, og betegnelsen "hinduisme" er da også en vestlig konstruktion, som ikke alle, der relaterer sig til de mange udtryk med base i de gamle indiske vedaer, vil identificere sig med. Mange anser hindu-traditionerne som en "way of life", der i lige så høj grad er kulturelt bestemt, og specielt i moderne tid er mange aspekter af traditionel hinduisme indoptaget i grupper og praksisformer, der hellere kalder sig "spirituelle", end religiøse. Man kan derfor inddele den overordnede kategori i typer, hvor nogle kan siges at være dem, der forstår sig som hinduer (som Bharatiya Mandir, Brande Hindu Menighed, og Danmarks Hindu Kultur Aktivitets Centre i henholdsvis Herning og Fredericia, hinduistisk relaterede (som Brahma Kumaris Åndelige Verdensuniversitet og Sathya Sai Baba og ISKCON også kaldet Hare Krishna bevægelsen) og hinduistisk inspirerede (som de to sikh-



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

grupper Sikh Foundation, der nu er opløst, og Siri Guru Singh Sabha, hvis kontroverser om ejerskab betyder usikkerhed omkring trossamfundets eksistens overhovedet).

For det andet gælder det også hos denne kategori, at det kun er en del af de religiøse/spirituelle grupper med relation til hinduismen, der faktisk har status som trossamfund, nemlig otte af de i alt 10 grupper med i alt ca. 13.000 personer, der ud fra den ovennævnte typologisk opdeling kan kategoriseres som hinduer i Danmark.

Medlemstallet er også her meget usikkert. Både fordi man har forskellige og ikke veldefinerede medlemsbegreber, og fordi man har forskellige måder at registrere disse på. Fx vil man i flere af grupperne slet ikke operere med et decideret medlemsbegreb, men snarere med en optælling af aktive brugere og donatorer. Fx har Brahma Kumaris Åndelige Verdensuniversitet kun 22 egentlige medlemmer, men hele 924 støttemedlemmer (da kriteriet for mange andre gruppers medlemstal ofte har været sammenligneligt med sidstnævnte, er dette repræsenteret i statistikken). Tallene synes dog ikke at være markant ændret de sidste år, og er stort set identisk med tallet fra sidste undersøgelse (Fibiger 2004).

Der er i alt fire hindupræster i landet, der alle har permanent opholdstilladelse. De er tilknyttet de to srilankansk tamilske hindugrupper i henholdsvis Herning og Fredericia, og foretager *puja* ("gudstjeneste") begge steder. Ved større begivenheder henter man gerne præster fra hindu tamilske grupper i Tyskland. Den srilankansk tamilske hindugruppe i Brande skiller sig ud ved at have en præstinde, som ikke er udlært som præst, men som på grund af sine formodede evner som gudinde-medium, fungerer som præst. Hun bor ved templet og bevæger sig aldrig uden for tempelområdet.

De i alt tre srilankansk tamilske hindutempler bruges ofte af den samme menighed. Dvs. at en stor del af de tamilske hinduer i landet besøger flere af templerne og er altså ikke knyttet til ét specifikt. Bharatiya Mandir templet i Skovlunde bruges primært af indiske hinduer. Det vil sige at templerne i høj grad har funktion af også at være kulturelle fælleshuse, hvor man udover det religiøse fællesskab også dyrker den kulturelle identitet. Templernes funktion er derfor udvidet i Danmark til også at huse begivenheder såsom bryllupper, hvilket ikke finder sted i hverken Indien eller Sri Lanka

Udover at deltage i templernes gudstjeneste vil mange hinduer også have et lille husalter i hjemmet (*mandir*) med gudebilleder og -statuer, som man beder til og tænder lys ved hver dag. Disse små mandirs opstilles ofte i et særskilt rum eller skab, hvorved man forsøger at overholde de samme renhedsforskrifter i forbindelse med den daglige private puja, som den i templet. Det betyder, at man aldrig vil nærme sig det huslige alter uden at være fysisk ren. Dvs. vasket, uden sko, ikke menstruerende o.l. Puja er også en central begivenhed hos ISKCON-bevægelsen, som afholder puja flere gange om dagen efter almindelige hinduistiske forskrifter. Den centrale helligskrift hos ISKCON er Bhagavadgitaen med Krishna som hovedgud. ISKCONs overordnede mål er at opdyrke en Krishnabevidsthed, hvilket kan ske ved puja, meditation og ved at leve efter klare regler, der skal rense kroppen. Meditation og meditationskurser står centralt hos Brahma Kumaris Åndelige Verdensuniversitet, som ikke i deres selvforståelse anser sig som en religionsgruppe, men snarere som et spirituelt fællesskab. Andre grupper, der ikke er registreret som trossamfund, men som er tydeligt hinduinspirerede vil definere sig på tilsvarende måde. Således gælder det også for hinduismen i Danmark som hos buddhismen, at der kan skelnes imellem om to typer: 1) den, der primært appellerer til "kulturhinduer", som har religionen med "hjemmefra", og 2) den spiritualiserede hinduisme, som primært appellerer til etniske danskere, der ikke selv vil kategorisere sig som hinduer. Hinduerne fra Indien og Sri Lanka udgør dog den absolutte majoritet og tæller godt 12.000.

Reference: Marianne Qvortrup Fibiger "Hinduisme i Århus" i Marianne C. Qvortrup Fibiger (red.) *Religiøs mangfoldighed. En kortlægning af religion og spiritualitet i Århus*, Systime 2004 og Marianne Qvortrup Fibiger "Hinduisme i Danmark – demografiske overvejelser om hinduer og hinduinspirerede strømninger" i Margit Warburg og Brian Jacobsen (red.) *Tørre tal om troen. Religionsdemografi i det 21. Århundrede*, Forlaget Univers 2007.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Sikh Foundation, Denmark

Trossamfundet er opløst.

Sathya Sai Baba

Ønsker ikke at medvirke.

Krishnabevægelsen/Iskcon (Hare Krishna)

Antal medlemmer:

200, og 50 af disse er fuldtidsmedlemmer. Der bor 11 i templet.

Antal centre:

Trossamfundet ejer 1 tempel.

Antal deltagere i templet en almindelig aften:

Mellem 7 og 15.

Antal deltagere i søndagssamlingen:

Mellem 60 og 90. Cirka halvdelen af disse har en anden religiøs baggrund.

Antal deltagere ved Janmastami og Gaura purnima:

Cirka 200 ved begge begivenheder.

Antal dåbshandlinger i 2008: 0

Antal bryllupper i 2008: 1

Antal kremationer i 2008: 4

Kontaktoplysninger:

www.harekrishna.dk

Helligsted:

Hare Krishna Tempel, Skjulhøj Allé 44, 2720 Vanløse.

Tlf 48 28 64 46

Brahma Kumaris Åndelige verdensuniversitet

Antal medlemmer:

22 og 924 medlemmer i støtteforeningen.

Antal centre:

2 centre i lejede lokaler.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Antal deltagere i meditation en almindelig hverdag:

København: Ca. 5-10 om morgenen og ca. 5-15 om aftenen.

Århus: Ca. 3-4 om morgenen og ca. 5-10 om aftenen.

Tallene er de samme for weekenden.

Antal deltagere til kurser i 2008:

Kursus i Meditation modul 1: 462 deltagere

Kursus i Meditation modul 2: 114 deltagere

Kursus i Meditation modul 3: 30 deltagere

Kursus i Positiv Tænkning: 216 deltagere

Kursus i Indre ledelse: 28 deltagere (kun afholdt i København)

Kursus i Stressfrit liv: 19 deltagere (kun afholdt i Århus)

Kontaktoplysninger:

<http://www.brahmakumaris.dk/>

Centre ("Helligsteder"):

1) Vodroffsvej 9B, st. Tv., 1900 Frederiksberg C.

Tlf & Fax 33310421

2) Ålborggade 22. 3, tv., 8000 Århus C.

Tlf 86130121

Siri Guru Singh Sabha

Gurdwara (sikh-templet) er lukket pt, og intern konflikt omkring ejerskab er stadig uafklaret.

Kontaktoplysninger:

<http://www.sikh.dk>

Helligsted:

Gurdwara Siri Guru Singh Sabha, Kirkebjerg allé 35 A, 2720 Vanløse.

Tlf. 38 71 42 29

Danmark Hindu Kultur Aktivitetscenter i Fredericia

Antal medlemmer:

130.

Antal centre:

Trossamfundet har 1 center i Fredericia, planer om opførelse af forsamlingshus.

Antal præster:

En præst, som er dansk statsborger og ulønnet.

Antal deltagere i Puja (Tilbedelse af guderne):

25-50. Der afholdes puja hver fredag, når det er muligt at leje lokaler.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Antal deltagere til særlige religiøse fester i 2008:

0. På nuværende tidspunkt ikke særlige religiøse fester, da lokalerne som trossamfundet lejer er for små.

Antal kremationer:

Ikke oplyst.

Kontaktoplysninger:

21478263

Kommende center/helligsted:

Bredstrupvej 7, 7000 Fredericia.

Bharatiya Mandir

Antal medlemmer:

ca. 100, men pga. intern konflikt omkring bestyrelsen er det svært at få det eksakte tal, da medlemmerne holder sig noget tilbage.

Antal centre:

Trossamfundet har 1 center i på Vieholmen 5, 2740 Skovlunde.

Antal præster:

Ingen, men enhver brahmin vil kunne lede *satsang*

Antal deltagere i Satsang (Fælles tilbedelse af guderne):

Satsang afholdes hver søndag og der kommer pt. 20-25. De hører til en bestemt politisk fløj. Der er derudover flere unge, som er begyndt at komme til satsang.

Antal deltagere til særlige religiøse fester i 2008:

På festivaler kommer der omkring 80-100.

Brande Hindu menighed. Sree Abirami Mandir

Antal medlemmer:

ca. 200

Antal centre:

Trossamfundet har 1 tempel i Brande på Vejlevej 114.

Antal præster:

Ingen, men en autodidakt kvinde, som anses for at være et medium for den kvindelige sakti-energi udfører puja flere gange hver dag. Ved de større fester hjælper hendes mand og søn, og der inviteres præster fra især Tyskland.

Antal deltagere i puja (tilbedelse af guderne):

Til daglig kommer kun få, men om fredagen, som er den vigtigste puja-dag kommer imellem 25-100.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Antal deltagere til særlige religiøse fester i 2008:

Op til flere tusinde kommer ved templets store 15-dages festival i Juli.. De kommer både fra Danmark, Tyskland, Norge, Schweiz og Canada. Ved andre begivenheder kommer op til 500-1000. heraf flest fra Danmark.

Danmark Hindu Kultur Aktivitetscenter i Herning, Sree Sithy Vinayakar

Antal medlemmer:

ca. 200 med en valgt bestyrelse på 10 medlemmer

Antal centre:

Trossamfundet har 1 tempel i Herning på Teglvænget 93.

Antal præster:

3-4 som skiftes til at afholde puja, som afholdes hver dag. De er alle ulønnede

Antal deltagere i puja (tilbedelse af guderne):

Til daglig kommer kun få, men om fredagen, som er den vigtigste puja-dag kommer imellem 25-100.

Antal deltagere til særlige religiøse fester i 2008:

Ved templets store ti-dages festival i august kommer flere tusinde. De kommer både fra Danmark, Tyskland, Norge, Schweiz og Canada. Ved andre større fester kommer op til 500-1000, heraf flest fra Danmark .



3.2.F. ØVRIGE MENIGHEDER

Øvrige menigheder	Medlemstal 2008	Medlemstal 1999
Baha'i Samfundet	350	295
Forn Sidr	650	
Den Mandæiske Manda i Danmark	600	
Alevi Forbundet i Danmark	1100	
	2700	295

Forn Sidr

Antal medlemmer:

Ved årsskiftet 2009 er der omkring 650 kontingentbetalende medlemmer i FS. Det er en stigning på mere end 200 medlemmer i forhold til april 2005, hvor der sidst blev indhentet medlemstal. Medlemstilvækst tilskrives bl.a. opmærksomhed i medierne i forbindelse med særlige begivenheder - bl.a. i forbindelse med rejsningen af den nye Jellingesten i 2006. En øget interesse forventes igen at komme ved indvielsen af gravpladsen på Assistent kirkegård d. 7. februar 2009. Gennemsnitsalderen skønnes at være ca. 40 til 45 år og har været stigende siden gruppens start i 1997.

Der er i øjeblikket 10 lokale blotgrupper tilknyttet FS. Dertil kommer der en række løst tilknyttede lokalgrupper, som i forskellige sammenhænge engagerer sig i FSs aktiviteter.

Der skønnes at være omkring 50 goder/gydjer som forretter FSs lokale og nationale blot. Fra FSs side kræves der ingen initiering for at blive gode eller gydje. Derimod skal den enkelte udpeges og deltagerne i det enkelte blot skal have tillid til vedkommende.

På nationalt plan afholdes der et årligt alting og fire årstidsbloter/jævn døgn blot. Det går på skift hvilke lokale blotgrupper, som varetager afholdelsen af disse nationale FS ritualer. Der udover afholdes der på lokalt plan en række blot i de enkelte blotgrupper. Hvor ofte det sker, er forskelligt fra gruppe til gruppe.

Det skønnes at op mod 100 personer deltager i alting-blotet. Ellers vurderes det, at der generelt er et sted mellem 20 og 30 deltagere ved andre blot. I nogle tilfælde kan der være flere og i andre kan der være færre end 10 deltagere.

Udover de nationale FS blot er FS også ansvarlige for foretagelse af vielser af FS medlemmer. Der foretages omkring 15 vielser om året, og for hver gang skal der ansøges om tilladelse hos justitsministeriet. Inden for FS opererer man ikke med dåb, men derimod med knæsætninger af børn. Disse foregår lokalt og er ikke et ritual som FS involveres i. FSs rolle er i den henseende mest af administrativ karakter, idet de varetager de opgaver som fra officielt hold er tildelt dem i forhold til vielsesbemyndigelse og snart også gravpladsadministration. Det vurderes, at der foregår omkring 20 knæsætninger om året og 2-3 begravelser.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Blótgrupper tilknyttet Forn Siðr:

Århus Blótlaug: (Århus og omegn)

Kontaktoplysninger:

info@aarhus-blotlaug.dk

www.aarhus-blotlaug.dk

Kontaktperson: Teresa Østergaard Pedersen, tlf. 23826531, teresa@bytopia.dk

Kontaktperson: Hans Østergaard Pedersen, hans@bytopia.dk

Haruds Blótkreds: (Midt- og Vestjylland)

Kontaktoplysninger:

Kontaktperson: Danny Johansen., tlf. 35105673 / 23837184, dannytilverdenshersker@gmail.com

Kontaktperson: Henning Thye, tlf. 21800295

Friðland: (Midt- og østjylland)

Kontaktoplysninger:

fridland@fornsidr.dk

www.fridland.dk

Kontaktperson: Britt Jochumsen, tlf. 20132216

brittsvejstrup@gmail.com

Kontaktperson: Helena Valorinta, tlf. 27287854, helenavalorinta@gmail.com

Friðland er pt. lukket for medlemstilgang.

Solbjerg Blótlaug: (København og omegn)

Kontaktoplysninger:

<http://solbjerg-blotlaug.dk>

solbjerg-raadet@inbox.com

Kontaktperson: Helle Kiel Hauglund, tlf. 24881611.

Kontaktperson: Torfinn I. Tomkiewicz, tlf. 60882920

Uias Blótlaug: (Fyn)

Kontaktoplysninger:

<http://www.uias-blotlaug.dk>

kontakt@uias-blotlaug.dk

Kontaktperson: Marie Louise tlf. 22 76 19 99, ramielouise@yahoo.dk

Kontaktperson: Max tlf. 31 23 93 45 / max@askheim.dk

Idun Blótlaug: (Vest- og Sydsjælland & Øerne med Næstved som samlingspunkt.)



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Kontaktoplysninger:

www.idun-blotlaug.dk

raadet@idun-blotlaug.dk

Kontaktperson: Allan Daugaard, tlf. 58 18 6456. mjodvitnir@get2net.dk

Kontaktperson: Helle Knapkøien, tlf. 58541750. helle@sten-ager.dk

Skinfaxe Blótlaug: (Midt- og Vestjylland)

Kontaktoplysninger:

www.skinfaxe.org

Kontaktperson: Oldemand Edvard Nielsen, tlf. 2218 4500

Kontaktperson: Raadsmand Søren Brøndum, tlf.: 9756 1929. raadsmand@skinfaxe.org

Kontakt Rådet i Skinfaxe: raadet@skinfaxe.org

REID (København & Roskilde omegn)

Kontaktoplysninger:

Kontaktperson: Ole Hoffmeyer Lund, tlf. 0046 410 22 105. ole.lund@telia.com

Kontaktperson: Lars Auerbach, tlf. 59180627

Blotgruppe Kimbreland

Kontaktoplysninger:

Kontaktperson: Elin Thisted, tlf. 2493 2909. blotgruppe.kimbreland@gmail.com

Odins Ring (dækker hele Danmark)

Kontaktoplysninger:

www.odinsring.dk

Kontaktperson: Robert L. Storm, tlf. 26182882. storm@livtraser.dk

Baha'i Samfundet

Antal medlemmer:

350. Ved medlemskab forstås, at man anerkender at Baha'u'llah, som er troens grundlægger, er Guds budbringer for vores tid, samt at man anerkender alle tidligere religioners (åbenbaringsreligioners) grundlæggere som udsendt af Gud med et budskab til menneskeheden.

Samfundet har registreret både børn og voksen, men man kan først reelt tilslutte sig samfundet når man er 15, ved at erklære at man ønsker at stå som ungt medlem af samfundet. Når man er 21 år er man stemmeberettiget til samfundets institutioner.

Medlemspriser:

Der er intet medlemskontingent. Alle bidrag til samfundet er frivillige og hemmelige. Kun medlemmer af baha'i-samfundet kan bidrage.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Antal Baha'i grupper i Danmark:

ca. 65 grupper over hele landet. Heraf har ni status som lokale åndelige råd, en administrativ enhed, som administrerer lokalområdets anliggender. Disse bliver valgt årligt i april måned. Trossamfundet ejer selv dets bygninger. De ejer et nationalt Center in Hellerup ved København og tre grunde: to i Nordsjælland og en i Jylland.

Antal deltagere til et normalt andagtsmøde:

50-70, hvilket inkluderer personer, der ikke er medlem af samfundet.

Antal deltagere til et nittendagsfesterne: 50-60.

Kontaktoplysninger:

www.bahai.dk

"Helligsted":

Bahá'í Centret, Sofievej 28, 2900 Hellerup. Tlf.: 3962 3518

Den Mandæiske Mandea i Danmark

Antal medlemmer:

Ca. 600. Indtil videre er der intet kontingent, det er frivilligt. Medlemskabet er udelukkende for mandæere.

Antal tilknyttede præster: 1.

Mødesteder med status af "Mandi":

Ingen i DK.

Antal døbte:

dåb ca. 8 gange om året. Trossamfundet har ikke opgivet, hvor mange af disse, der er gendåb.

Antal bryllupper: 1-3.

Antal begravelser: 5 mandæere i DK.

Antal deltagere i 5-dages festen om jordens skabelse (Parwanaia): 150.

Antal deltagere til The Great Feast (Dihwa Raba): 50.

Antal deltagere til The Short Feast (Dihwa Hnina): 50.

Antal deltagere til Feast of Golden Baptism (Dihwa id Dimana): 60.

Helligsted:

På helligdage holder trossamfundet dåb ved åen: Gudenåvej, 8850 Bjerringbro.

Kontaktoplysninger:

issam_alzuhairy@hotmail.com



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Alevi Forbundet i Danmark

Antal medlemmer:

1100. At være medlem betyder, at man er Alevi, aktivt medlem, og bidrager socialt, kulturelt og økonomisk til samfundet.

Medlemmerne er fordelt på 7 foreninger:

Randers: 120

Aarhus: 200

Hedensted: 150

Odense: 80

Slagelse: 80

Ringsted: 350

Brøndby/København: 100

Trossamfundet har ca. 800 børn og unge medlemmer under 18 år.

Trossamfundet gætter på, at der ca. er 8.000 Alevi'er i Danmark totalt.

Medlemspriser:

Mellem 150 kr. - 750 kr. Hver forening har deres egne kontingents satser alt efter behov og udgifter til lokaler mv. Hver medlemsforening betaler 25 kr. pr. medlemskontingent til Alevi forbundet i Danmark.

Antal faste præster/imamer:

1. Herudover har samfundet en fast præst til tilkaldelse, som bor i Kiel i Tyskland:

Halil Şahin, Slagelse.

Erdogan Arslan, Kiel, Tyskland.

Disse præster får ikke løn. De får dog transport og logi dækket. Begge præster har dansk eller EU opholdstilladelse, og benytter sig således ikke af forkyndervisum.

Bygninger:

Trossamfundet kalder dets bedesteder for CEMHUS (Forsamlingshus). En af dets menigheder i Ringsted har egen bygning, som ejes af et selskab, en del af medlemmerne har stiftet. Andre er på lejede eller lånte lokaler.

Antal deltagere til bøn:

100 - 150. Trossamfundet holder hverken daglig fælles bøn eller fredagsbøn. Trossamfundet afholder fællesbøn ca. 2-3 gange årligt alt efter menighedens ønsker.

Antal deltagere til MATEM faste og Asure dag:

Næsten alle medlemmer deltager i Asure dag. Kun nogle af medlemmerne faster.

Antal deltagere til Nevruz / ny dag (Ali's fødselsdag):

Næsten alle medlemmer.

Antal deltagere til HIDIR ELLEZ (fest ud i naturen):

Næsten alle medlemmer.

Antal deltagere til ABDAL MUSA festligheder:

Næsten alle medlemmer.



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

Antal deltagere til SIVAS mindedag:

næsten alle medlemmer.

Antal deltagere til HACI BEKTAŞ festligheder:

Helligdagen afholdes i Tyrkiet, hvorfor kun de som er på ferie normalt deltager.

Kontaktoplysninger:

<http://www.alevi.dk>

CEMHUSE:

Glentevej 1, 8900 Randers

Hedensted Alevi Kultur Center, Østerbrogade 26F, 8722 Hedensted

Odense Alevi Kultur Center, Vinkældervej 32, 5000 Odense

Randers Alevi Kultur Center, Glentevej 1, 8900 Randers

Ringsted Alevi Kultur Center, Vibevej 32, 4100 Ringsted

Slagelse Alevi Kultur Center, c/o Grønlandsvej 2 B, 4200 Slagelse

Århus Alevi Forening, Høgevej 31, 5. tv., 8210 Højbjerg



DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

4. BILLEDSEKTION

I løbet af de seneste årtier er der dannet mange nye migrantmenigheder i Danmark. Ikke alene kristne, som Jørgen Skov Sørensens artikel beskriver, men også muslimske, buddhistiske og hinduistiske. Billedsektionen i Religion i Danmark 2009 har derfor **migrantmenigheder som tema**. Fotografer: Niels Thure Krarup (114, 116n, 117, 118ø); øvrige fotos: Jørn Borup, Marianne Qvortrup Fibiger, René Dybdal Pedersen og Lene Kühle.

4.1. KRISTNE





DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET





DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET





DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET





DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET



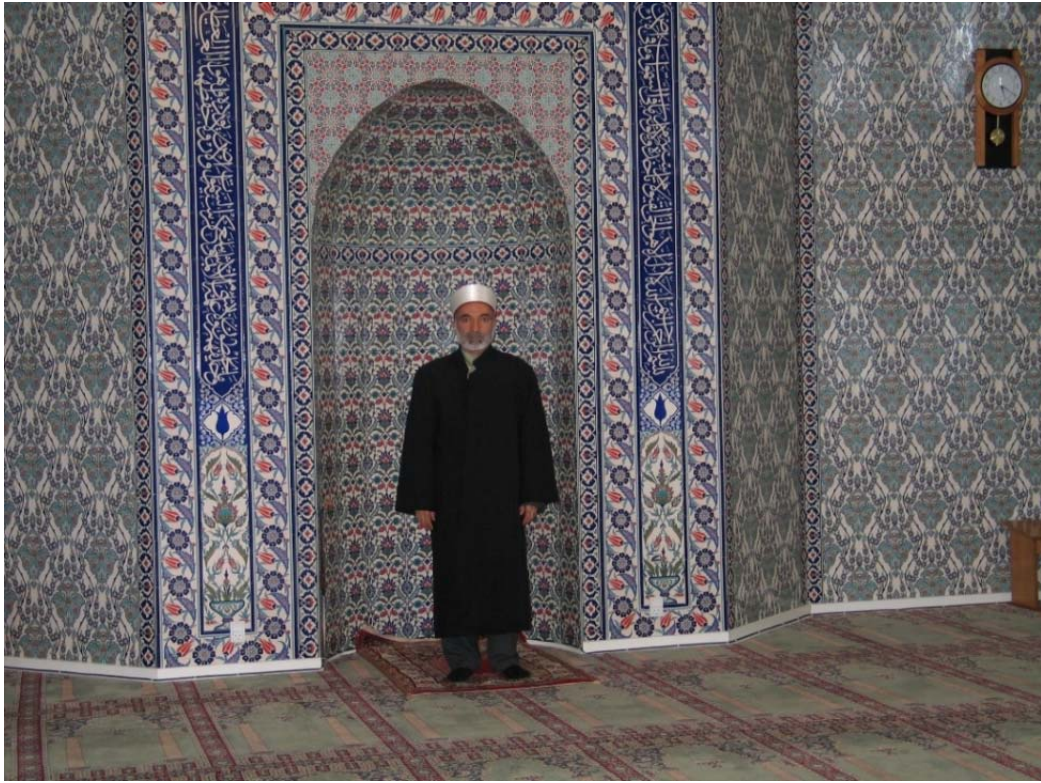
4.2. MUSLIMSKE





DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET





DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET





DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET





DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET



4.3. BUDDHISTISKE





DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET





DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET





DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET





DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET





DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET

4.4. HINDUISTISKE





DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET





DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET





DET TEOLOGISKE FAKULTET

AARHUS UNIVERSITET





